

Begroting 2017

Vastgesteld in de raadsvergadering op 17 november 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
Leeswijzer	7
I. Beleidsbegroting	9
<i>Programmaplan</i>	11
1. Ruimtelijk domein.....	13
2. Openbaar domein	18
3. Sociaal domein.....	21
4. Bestuur.....	25
5. Algemene dekkingsmiddelen.....	27
6. Overhead.....	29
7. Vennootschapsbelasting	32
8. Onvoorzien	33
<i>Paragrafen</i>	35
§ A Lokale heffingen	37
§ B Weerstandsvermogen.....	48
§ C Onderhoud kapitaalgoederen	54
§ D Financiering.....	60
§ E Bedrijfsvoering.....	62
§ F Verbonden partijen.....	65
§ G Grondbeleid.....	75
§ H Subsidies	76
§ I Jachthaven Hemmeland.....	82
II. Financiële begroting	83
<i>Overzicht exploitatie</i>	85
1. Overzicht van baten en lasten.....	87
2. Meerjarenraming	88
3. Incidentele baten en lasten	91
<i>Uiteenzetting van de financiële positie</i>	93
1. Geprognostiseerde Balans 2017-2020.....	94
2. Geprognostiseerd EMU-saldo.....	96
3. Stand en het gespecificeerde verloop van de reserves	97
4. Stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen	98
5. Financiering.....	99
6. Investerings	100
7. Verplichtingen jaarlijks terugkerende arbeidskosten	108
III. Bijlagen	109
1. Uitvoeringsinformatie 2017-2020.....	110
2. IV4 2017-2020.....	116

Inleiding

In deze begroting zijn de laatste ontwikkelingen zoveel mogelijk meegenomen. De gewijzigde inkomsten uit de septembercirculaire van het gemeentefonds zijn in deze begroting verwerkt. Daarbij is rekening gehouden met enige voorzichtigheid ten aanzien van de latere jaren van de meerjarenbegroting.

Na het stopzetten van het project Brede school scholeneiland zijn de kredieten voor dit project omgezet naar een krediet: "Huisvesting onderwijs en maatschappelijke organisaties" de benaming wordt aangepast aan "Huisvesting onderwijs en Ontwikkeling de Bolder". Verder blijft dit krediet onveranderd tot er meer duidelijk is over de toekomstige ontwikkelingen.

De realisatie van het recreatieve project Poort van Amsterdam is in de begroting verwerkt.

De uitgaven voor het Sociale domein zijn bij de decentralisaties in 2014 gelijk gesteld aan de inkomsten die wij van het Rijk kregen. Dit uitgangspunt is in deze begroting gehandhaafd. Conform de afspraken uit het coalitieakkoord is er bij de start van de decentralisaties een reserve voor Zorgkosten ingesteld. De stand van de reserve wordt onveranderd begroot op € 403.759.

De invoering van parkeerautomaten op Marken heeft tot discussies geleid. U heeft gevraagd om een evaluatie van dit project. In afwachting van deze discussie wordt in deze begroting uitgegaan van een bestendige situatie.

Het college onderzoekt momenteel de toekomst van Sporthal 't Spil en eventuele alternatieven. Vooralsnog is ook ten aanzien van deze ontwikkeling in afwachting van dit onderzoek uitgegaan van een bestendige situatie en is het krediet voor renovatie van de sporthal gelijk gebleven.

De raad heeft in september 2016 richting gegeven aan het traject van bestuurlijke samenwerking. De uitwerking van deze richting moet nog verder plaatsvinden. In deze begroting zijn daarom geen baten of lasten opgenomen die voortkomen uit toekomstige samenwerking. De kosten van het onderzoeken van de samenwerking maken deel uit van deze begroting. In afwachting van de richting worden problemen in de personele capaciteit van de ambtelijke organisatie incidenteel opgelost. Vanwege de benodigde continuïteit, ook na een eventuele samenwerking, is op twee plaatsen gekozen voor een structurele uitbreiding. Deze effecten zijn verwerkt in deze begroting.

Het nieuwe Besluit Begroten en Verantwoorden veroorzaakt een wijziging in de toerekening van rentelasten en overhead kosten aan de afvalstoffenheffing en rioolheffing en heeft daarmee effect op de meerjarenbegroting. Bij het vaststellen van de nieuwe tarieven voor onroerende zaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing is met deze verschuiving rekening gehouden. Deze verschuiving maakt het mogelijk om vanaf 2018 voor onze inwoners een lastenverlichting van in totaal € 50.000 door te voeren.

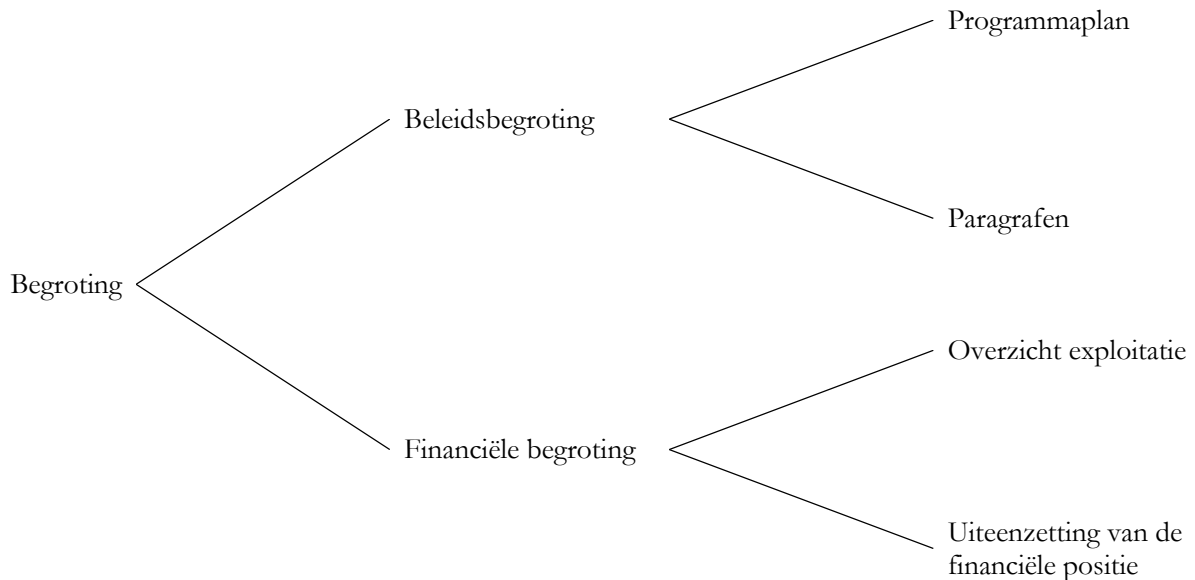
Samenvattende overzicht

In onderstaande tabel treft u een overzicht van de saldo's per programma aan, alsmede de mutaties in de reserves, voor de komende jaren, na verwerking van alle mutaties.

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Saldo 2017	Saldo 2018	Saldo 2019	Saldo 2020
1.	Ruimtelijk domein	2.086.677-	2.542.214-	2.523.777-	2.523.474-
2.	Openbaar domein	3.986.338-	4.213.843-	4.184.386-	4.178.545-
3.	Sociaal domein	8.699.572-	8.932.703-	8.984.055-	8.957.324-
4.	Bestuur	1.045.011-	1.135.646-	1.162.624-	1.108.303-
5.	Algemene dekkingsmiddelen	22.131.543	22.658.063	22.654.762	22.776.002
6.	Overhead	5.857.577-	5.722.488-	5.717.990-	5.651.580-
7.	Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
8.	Onvoorzien	50.000-	50.000-	50.000-	50.000-
	Totaal saldo van baten en lasten	406.368	61.169	31.930	306.776
	Onttrekking aan de reserves	187.096	198.555	243.555	243.555
0.101	- algemene reserve	23.750	-	-	-
0.102	- reserve kapitaallasten gebouwen	64.523	49.732	49.732	49.732
0.103	- reserve onderhoud Hemmeland	58.823	58.823	58.823	58.823
0.104	- reserve afschrijving bredeschool Broek in Waterland	40.000	90.000	135.000	135.000
0.105	- reserve zorgkosten	-	-	-	-
0.106	- reserve onderhoud instructiebad	-	-	-	-
	Stortingen in de reserves	592.200-	-	-	-
	- algemene reserve	592.200-	-	-	-
	Geraamd resultaat	1.264	259.724	275.485	550.331

Leeswijzer

De begroting is onderverdeeld in een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting en de financiële begroting zijn op hun beurt weer verdeeld in twee onderdelen. Schematisch ziet de onderverdeling van de begroting er als volgt uit:

Programmaplan

Het programmaplan behandelt per programma de doelstelling, de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden deze doelstelling te bereiken en de raming van baten en lasten. Een programma wordt gedefinieerd als een samenhangend geheel van activiteiten. In de gemeente Waterland zijn de volgende programma's vastgesteld:

1. Ruimtelijk domein
2. Openbaar domein
3. Sociaal domein
4. Bestuur
5. Algemene dekkingsmiddelen
6. Overhead
7. Vennootschapsbelasting
8. Onvoorzien

Per programma wordt in algemene zin de doelstelling aangegeven. Daarnaast worden concrete activiteiten genoemd die nodig zijn om deze doelstelling te realiseren. Er wordt echter geen integraal beeld gegeven van alle taken die de gemeente uitvoert. Zo zullen wettelijke taken en bestaand beleid – tenzij er sprake is van politiek gevoelige onderwerpen – veelal niet genoemd worden. Vanaf dit jaar is het verplicht de 39 uniforme beleidsindicatoren te presenteren. Conform bijlage behorende bij artikel van de regeling van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 24 maart 2016 zijn deze 39 beleidsindicatoren ingedeeld naar de programma's. Bij de begrotingsbehandeling kan de gemeenteraad de doelstelling en de activiteiten aanvullen en wijzigen.

Paragrafen

De paragrafen bij de beleidsbegroting geven een dwarsdoorsnede van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Alle baten en lasten die vermeld worden in de paragrafen zijn dus al verwerkt in de verschillende programma's.

In de begroting worden de volgende paragrafen opgenomen:

- §A Lokale heffingen
- §B Weerstandsvermogen
- §C Onderhoud kapitaalgoederen
- §D Financiering
- §E Bedrijfsvoering
- §F Verbonden partijen
- §G Grondbeleid
- §H Subsidies
- §I Jachthaven Hemmeland

Overzicht exploitatie

Het overzicht exploitatie bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Overzicht van baten en lasten.

Alle baten en lasten van het programmaplan in een samenvattende tabel. Het betreft hier een integraal overzicht van alle baten en lasten en het saldo van het begrotingsjaar. Alle baten en lasten van de programma's leiden tot een totaal saldo van baten en lasten. Vervolgens wordt aangegeven welke bedragen aan de reserves worden onttrokken of toegevoegd. Na deze toevoegingen en onttrekkingen volgt het geraamde resultaat. Met de vaststelling van de begroting worden de bedragen uit deze tabel door de raad geautoriseerd.

2. Meerjarenraming.

In de meerjarenraming worden opgenomen het gerealiseerde bedrag van het voorvorige begrotingsjaar, het geraamde bedrag van het vorige begrotingsjaar, het geraamde bedrag van het begrotingsjaar en een raming voor de jaren (3 jaren) volgend op het begrotingsjaar.

3. Incidentele baten en lasten.

In het overzicht incidentele baten en lasten worden opgenomen de baten en lasten met een niet-structureel karakter. Deze baten en lasten worden toegevoegd respectievelijk onttrokken aan de reserves. Daarnaast wordt er een overzicht gepresenteerd van incidentele baten en lasten die niet onttrokken worden.

Uiteenzetting van de financiële positie

De uiteenzetting van de financiële positie bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Geprognoseerde Balans 2017-2020
2. EMU-saldo 2017-2020; alle gemeenten zijn verplicht in hun begroting een overzicht op te nemen wat hun EMU-saldo is. In het overzicht van het EMU-saldo wordt het exploitatiesaldo omgezet naar het EMU-saldo 2017-2018.
3. Stand en het gespecificeerde verloop reserves
4. Stand en het gespecificeerde verloop voorzieningen
5. Financiering
6. Investerings; onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut;
7. Verplichtingen jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Bijlagen

Tot slot bevat dit begrotingsdocument 2 bijlagen. In de 1^e bijlage wordt de uitvoeringsinformatie 2017-2020 weergegeven. Hierin worden de begrotingscijfers gepresenteerd op een gedetailleerder niveau. In de 2^e bijlage wordt de verplichte IV4 matrix weergegeven naar de indeling van de verplichte taakvelden.

I. Beleidsbegroting

Programmaplan

1. Ruimtelijk domein

Doelstelling

De gemeente stelt zich binnen het ruimtelijk domein de volgende doelen:

- de goede ruimtelijke kwaliteit van de gemeente te behouden en waar nodig te verbeteren;
- het economische en toeristische klimaat van de gemeente te verbeteren;
- het woningaanbod in de gemeente aan te laten sluiten bij de behoefte binnen de gemeente;
- (grote), voornamelijk ruimtelijke, projecten te helpen realiseren;
- het begeleiden en voorbereiden van de organisatie op eventuele crises en rampen én de veiligheidsproblematiek in de gemeente in nauwe samenwerking met externe partners aan te pakken.

Prioriteiten

a. Huisvesting vluchtelingen:

- *Huisvesting asielszoekers:* Ook in 2017 verwachten wij nog een taakstelling t.a.v. de huisvesting van verblijfsgerechtigde vluchtelingen. Verder is onderzocht of onze gemeente een rol kan spelen bij noodopvang, danwel aanvullende opvang van vluchtelingen. Het COA was in gesprek met het Lakeland Hotel over de ontwikkeling van een aanvullende opvanglocatie (AVO) in het hotel voor de duur van max. 2 jaar en maximaal 214 vluchtelingen. Door het akkoord met Turkije is echter het aantal vluchtelingen uit de regio Syrië/Irak drastisch terug gelopen en heeft het COA meer dan voldoende opvangplekken en buffercapaciteit. Nieuwe opvanglocaties zijn dus niet meer nodig en de daarvoor benodigde voorbereidingen zijn gestaakt. Dat geldt ook voor de locatie Lakeland Hotel. Het Rijk heeft aangegeven op dit moment over voldoende capaciteit te beschikken, inclusief zogenaamde buffercapaciteit voor 2016 en 2017.
- *Huisvesting verblijfsgerechtigden:* de gemeente blijft binnen haar vermogen proberen om zo snel mogelijk te voldoen aan de taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden die wij halfjaarlijks van het Rijk krijgen. Als wij de taakstelling niet op een redelijke termijn binnen de reguliere huisvesting kunnen opvangen gaan wij op zoek naar andere mogelijkheden. Tegelijkertijd zorgen wij ervoor dat de verblijfsgerechtigden die hier komen wonen direct begeleiding krijgen om zo snel mogelijk te integreren en te kunnen participeren.

b. Volkshuisvesting: in 2016 worden prestatieafspraken vastgesteld tussen gemeente, woningcorporaties en huurdersverenigingen. In 2017 worden deze prestatieafspraken uitgevoerd. De verwachting is dat de woningmarkt verder aantrekt en de (regionale) woningbehoefte groot blijft.

c. Bestemmingsplannen: in 2017 zal er een veegplan worden opgesteld, waarin de nieuwste planologische inzichten zullen worden verwerkt. Er wordt hard gewerkt aan de totstandkoming van het bestemmingsplan Broek in Waterland, dat wordt geactualiseerd. Afhankelijk van (nieuwe) initiatieven zullen postzegelbestemmingsplannen worden opgesteld.

d. Omgevingsvisie 2030: na een uitgebreid proces met optimale aandacht voor burgerparticipatie zal het voorstel tot vaststelling van de omgevingsvisie in 2017 aan de raad worden aangeboden.

e. Projecten: ook in 2017 zullen projecten worden geleid en gefaciliteerd op het gebied van woningbouw, brede scholen, bedrijven en het eigen gemeentelijke vastgoed. Mede door het opstellen van een omgevingsvisie zullen vragen over welke ontwikkelingen waar wenselijk zijn, in samenhang worden bekeken. Belangrijke ruimtelijke projecten die momenteel in behandeling zijn: Mirror Waterhotel (hotel- en zaalcomplex), Fietspad dijk Katwoude, Brede School Broek in Waterland, Hellingweg (woningbouw, detailhandel), Ilpenhof (20 woningen), Regenboog (46 woningen), 't Schouw (50 woningen), Ontwikkeling Kohnstammlocatie, Sebastianusschool (ontwikkeling van senioren- en jongerenwoningen), Stieveld (19 woningen), Van Disweg (15 woningen), Zeedijk 1 (5 woningen), Galgeriet (organische transformatie) en Wonen op Marken (verschillende locaties op Marken). Verder participeren wij actief in regionale projecten om gemeentelijke belangen in te brengen en waar nodig te faciliteren. Dit betreft onder andere de samenwerkingsverbanden recreatieschap, Landschap Laag Holland, Metropoolregio Amsterdam en Bereikbaarheid Waterland.

- f. Bouwtoezicht: de rijksoverheid is nog steeds voornemens om het bouwtoezicht te privatiseren evenals de technische toets van aanvragen omgevingsvergunning aan het Bouwbesluit 2012. Wetgeving hiervoor is op komst. De verwachting is dat dit fasegewijs (gekoppeld aan het type bouw) wordt ingevoerd. Als de wetgeving definitief wordt vastgesteld, moet in 2107 worden beslist welke gevolgen dit heeft voor de gemeentelijke organisatie.
- g. IJsselmeergebied:
- Wij investeren in 2017, al dan niet in regionaal-verband, in ambtelijke en/of bestuurlijke afvaardiging bij presentaties en bijeenkomsten die te maken hebben met het Markermeer/IJmeer.
 - *TBES*: De keuze voor luwtemaatregelen bij het Hoornse Hop ter verbetering van de waterkwaliteit van het Markermeer worden aan een extra onderzoek onderworpen omdat er twijfels bestaan over de brede werking. Op basis van deze uitkomsten kunnen de maatregelen worden heroverwogen. Voor het ecologisch boekhoudsysteem wordt in 2016 en 2017 een analyse uitgevoerd hoe de diverse gegevens die er zijn worden gecombineerd en in onderlinge samenhang geanalyseerd. Dit levert input voor het spelregelkader waarin wordt vastgelegd hoe economische ontwikkelingen systematisch kunnen bijdragen aan de ecologische doelstellingen van het Markermeer/IJmeer. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwlettend.
 - *Deltaprogramma's*: in 2017 wordt verder uitvoering gegeven aan de uitvoering van de vijf deltabeslissingen. De beslissingen over het flexibele peilbeheer in het IJsselmeer/Markermeergebied en de nieuwe veiligheidsnormen treden in 2017 in werking. Ook zal er veel aandacht zijn voor nieuwe ontwikkelingen zoals waterrobuuste en klimaatbestendige inrichting, toepassing van de nieuwe waternormen en de instrumenten daarvoor.
 - *Dijkversterkingen*: het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Rijkswaterstaat bereiden de dijkversterkingen voor van de Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam en de dijk rond Marken. Er wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk bijgedragen aan de optimalisatie van de beide dijkversterkingen en het borgen van voldoende draagvlak onder de inwoners voor deze ontwerpen. Bij de Markermeerdijken wordt bijgedragen aan de verdere uitwerking van de voorbereiding van de dijkversterking en de recreatieve meekoppelkansen. Wij van de Alliantie vernomen hebben dat er gewerkt gaat worden met de nieuwe veiligheidsnormen, wij zullen de consequenties hiervan scherp beoordelen. In 2017 worden de vergunningen door de provincie verleend en wordt de aanleg verder voorbereid. In de pilot Meerlaagse Veiligheid Marken wordt bijgedragen aan de voorbereiding van de dijkversterking, wordt sturing gegeven aan de doorontwikkeling van de klimaatadaptieve woontraditie op Marken en wordt bijgedragen aan de crisisoefening Waterwolf. De recreatieve meekoppelkansen worden verder uitgewerkt.
- h. Economie: in 2017 zal de uitvoering van de economische agenda ter hand worden genomen. Het uitvoeringsprogramma omvat diverse activiteiten en projecten ter versterking van het ondernemersklimaat in Waterland. De uitvoering gebeurt in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven en ondernemersorganisaties (zoals de Ondernemersvereniging Waterland en MKB Nederland). Voorts zal de portefeuillehouder economische Zaken meer bedrijven bezoeken om een (nog) beter inzicht te krijgen in ondernemend Waterland en de wensen ten aanzien van het ondernemersklimaat.
- i. Visie op recreatie en toerisme: toerisme en recreatie is een belangrijke economische pijler van onze gemeente en is een speerpunt van beleid. Vanuit een breed perspectief is in 2015 een visie op recreatie en toerisme opgesteld. In 2017 gaan wij verder met de uitvoering van projecten uit de uitvoeringsagenda 2015 – 2017, behorende bij de toeristische visie. De focus zal zowel lokaal als regionaal gericht zijn op watersport en waterrecreatie (bijvoorbeeld: officiële zwemstrandjes, een vaarnetwerk zonder knelpunten voor de kleine recreatievaart, een nieuw havenbeleid voor Monnickendam), maar ook op andere vormen van kleinschalige recreatie zoals fietsen en wandelen. Ook zetten wij ons in voor een verbetering van toeristische bewegwijzering in de gemeente. Voor Marken willen wij bijdragen aan een prettige woonomgeving voor de Markers in combinatie met een gastvrij ontvangst voor bezoekers.

- j. Omgevingsdienst: vanwege de invoering van de Wet Vergunningen, Toezicht en Handhaving is de gemeente genoodzaakt om deel te gaan nemen aan een Omgevingsdienst via een gemeenschappelijke regeling. Op dit moment is er een dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst IJmond. Er vinden oriënterende gesprekken plaats met de Omgevingsdienst IJmond en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Vanwege de ligging van de gemeente Waterland (aangrenzend aan de gemeente Amsterdam, die deelneemt aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied) is het juridisch mogelijk om een keuze te maken tussen deze twee omgevingsdiensten. Verwacht wordt dat er eind 2016 een raadsvoorstel kan worden ingediend.
- k. Toezicht en Handhaving: in 2015 is de integrale handhavingsnota vastgesteld. Deze nota geeft het kader en de strategie voor de uitvoering van toezicht en handhaving op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening, brandpreventie, openbare buitenruimte en een aantal resterende wetten in de gemeente Waterland voor de periode 2016-2020.
Na de zomer van 2016 wordt een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2016-2017. Doel is om dit programma te implementeren in de organisatie. Na 2017 zal een evaluatie plaatsvinden, waarna een nieuw uitvoeringsprogramma voor 2018 zal worden opgesteld.
- l. Inzet BOA's: de inzet van BOA's is geïntensiveerd. Prioriteit wordt gegeven aan het recreatiegebied Hemmeland, (gezonken) bootjes en verkeer. Hierbij ligt de nadruk op meldingen en klachten van bewoners en bedrijven. Vanaf 1 juli 2016 wordt ook de controle op APV-vergunningen en de controles in het kader van de Drank en Horecawet in eigen beheer uitgevoerd en zijn deze onderwerpen aan de prioriteiten toegevoegd.
- m. APV: de APV wordt blijvend beoordeeld op functionaliteit en aangepast om uitvoer en gebruik zo toegankelijk en eenvoudig mogelijk te houden. Daarbij nemen wij de meldingen die via het Lokaal meldpunt Minder Regels mee.
- n. Rampenbestrijding/crisisbeheersing: 2016 heeft in het teken gestaan van de grootschalige oefening op Marken. Verder staat de crisisbeheersing in het teken gestaan van het eigentijds en realistisch maken van de bevolkingszorg. Eind 2016 wordt het beleidsplan van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland vastgesteld. In 2017 kunnen de prioriteiten goed worden bepaald.
- o. Drank- en Horecawet: in 2017 voeren wij het door de raad vastgestelde beleidskader op het gebied van preventie en handhaving voor de Drank- en Horecawet uit.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	Eenheid	Bron	Jaar	Aantal
6	Verwijzingen Halt	1. Veiligheid	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	2014	25,3
7	Harde kern jongeren	1. Veiligheid	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD	2014	-
8	Winkeldiefstallen	1. Veiligheid	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	???	???
9	Geweldsmisdrijven	1. Veiligheid	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2015	2,9
10	Diefstallen uit woning	1. Veiligheid	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2015	2,3
11	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	1. Veiligheid	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2015	4,7
14	Funciemenging	3. Economie	%	LISA	2015	38,8%
15	Bruto Gemeentelijk Product	3. Economie	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor Gemeenten	2013	166,0
16	Vestigingen (van bedrijven)	3. Economie	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	2015	157,9
35	Gemiddelde WOZ waarde	8. Vhrosv	Duizend euro	CBS	2015	261,0
36	Nieuw gebouwde woningen	8. Vhrosv	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2013	4,0
37	Demografische druk	8. Vhrosv	%	CBS	2016	63,4%
38	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	8. Vhrosv	In Euro's	COELO	2016	631,0
39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	8. Vhrosv	In Euro's	COELO	2016	776,0

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig van de website www.waarstaatjiegemeente.nl. Indien er geen informatie in de tabel is weergegeven is deze informatie niet beschikbaar. Daarnaast betreft sommige informatie van deze site informatie over oudere jaren. De komende begrotingsjaren zal nagedacht worden over hoe om te gaan met jaarlijkse veranderingen van de beleidsindicatoren. Bij een aantal indicatoren zijn doelstellingen geformuleerd. De (tussentijdse) stand van zaken wordt indien van toepassing gepresenteerd in de 1^e en 2^e IBU.

Hieronder de geformuleerde doelstellingen:

6. Verwijzingen Halt: Het streven is het aantal verwijzingen Halt onder de 25,3 te krijgen.
7. Harde kern jongeren: Het streven is het aantal harde kernjongeren zo laag mogelijk te houden.
10. Diefstallen uit woningen: Bewustwording van woningcorporaties verhogen met betrekking tot het nemen van preventieve maatregelen in de woningvoorraad omdat corporaties een belangrijke rol hebben in het nemen van preventieve maatregelen in haar woningvoorraad om zo woninginbraken tegen te gaan/verminderen.
11. Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte): Het doen van aangifte van vernielingen en de kosten waar mogelijk verhalen op de dader(s).
36. Nieuw gebouwde woningen: Het streven voor 2017 is totaal 70 nieuwe woningen te realiseren, dat komt uit op een aantal per 1.000 woningen van 9 nieuwe woningen

Daarnaast zijn er nog aanvullende doelstellingen geformuleerd voor dit programma:

- Aantal bestuurlijke bedrijfsbezoeken: Het streven is 80 bedrijfsbezoeken.
- Extra gebouwen/woningen met zonnepanelen: Het streven is 75 gebouwen/woningen.

Raming baten en lasten

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
1.01	Veiligheid	1.961.122	61.976	1.899.146-
1.02	Economie en toerisme	231.459	25.148	206.311-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	1.571.264	1.590.044	18.780
Totaal		3.763.845	1.677.168	2.086.677-

2. Openbaar domein

Doelstelling

De gemeente stelt zich binnen het openbaar domein de volgende doelen:

- de monumentale waarden, de karakteristieke waarden van de beschermde stads- en dorpsgezichten en de archeologische waarden binnen de gemeente te behouden;
- door middel van het planmatig uitvoeren van beheer- en onderhoudswerkzaamheden een optimale tevredenheid te creëren bij burgers, ondernemers en gebruikers met betrekking tot de openbare ruimte in alle kernen van de gemeente;
- het bijdragen aan de leefbaarheid door het in samenhang realiseren van sport-, culturele- en recreatieve voorzieningen en voorzieningen in het Sociale domein (jeugd en onderhuis).
- optimaal zorg te dragen voor de inzameling en het transport van afvalwater middels riolering;
- optimaal zorg te dragen voor een duurzame inzameling en afvoer van huishoudelijk afval.

Prioriteiten

a. Sport:

- *Nota Sport en bewegen*: in 2016 is de nota Sport en bewegen geactualiseerd. In 2017 voeren wij de uitvoeringsagenda van de geactualiseerde nota uit.
- *Sporthal*: in juli 2016 is een informatieve raadsbijeenkomst gehouden waarin de raad kennis heeft kunnen nemen van de verschillende mogelijkheden voor nieuwbouw of renovatie van sporthal 't Spil. Wij geven in 2017 uitvoering aan het besluit over de renovatie of de nieuwbouw van de sporthal.
- *Tweede Hockeyveld*: wij geven uitvoering aan het besluit over de aanleg van het tweede hockeyveld op het sportpark Markgouw.

b. Duurzaamheid: in 2017 wordt de agenda duurzaamheid verder uitgevoerd. Een aantal projecten loopt door zoals verduurzaming van de nieuwe brede school in Broek in Waterland, samenwerking en verbinding met lokale initiatieven, het opstellen van diverse onderhouds- en beheerplannen en het verder verduurzamen van het gemeentehuis.

c. Verduurzaming openbare ruimte: de gemeentelijke gebouwen worden verduurzaamd door bij vervanging energiezuinige installaties, zonnepanelen of zuinige verlichting toe te passen. Voor de openbare verlichting wordt de uitvoering afgestemd op het nieuwe beheerplan waarbij bij vervanging van armaturen energiezuinige armaturen worden aangebracht. Het (bron)scheiden van afval wordt nadrukkelijker onder de aandacht gebracht bij burgers zodat de bereidheid en bekendheid van afvalscheiding toeneemt. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte wordt niet alleen naar de aanleg, maar ook naar het beheer gekeken. Een voorbeeld hiervan is het omvormen van plantvakken naar vaste planten en/of bloemrijk gras om daarmee de beheerkosten betaalbaar te houden en de beeldkwaliteit te verhogen. Uitgangspunt bij de groeninrichting is dat we zoveel mogelijk "bij" vriendelijke beplanting toevoeren. In dit kader wordt ook het nieuwe maaiplan geëvalueerd en verder geoptimaliseerd. Voor de bestrijding van onkruid wordt geen gif meer gebruikt.

d. (Duurzame) mobiliteit: de openbare ruimte wordt duurzamer ingericht door het plaatsen van openbare elektrische laadpalen. Hierdoor wordt het gebruik van de elektrische auto gestimuleerd en de luchtvervuiling verminderd. Klachten over openbaar vervoer worden met EBS en/of de Stadsregio afgestemd en opgelost met als doel meer mensen uit de auto te krijgen. In dit kader zijn wij nauw betrokken bij de tot standkoming van het nieuwe vervoersplan. Waarbij het uitgangspunt is dat de huidige situatie niet mag verslechteren door de opening van de Noord-Zuidlijn. Zowel de afgelopen als de aankomende periode gebeurt er veel op het gebied van bereikbaarheid en mobiliteit. Hoewel dit met name betrekking heeft op de provinciale wegen zijn wij hierbij goed vertegenwoordigd om de belangen van onze burgers te behartigen. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld het project Bereikbaarheid Waterland en de ondertunneling Broek in Waterland.

- e. Gemeentewerf & milieustraat: de gemeente beschikt over een gemeentewerf en milieustraat. De afvalinzameling op de milieustraat is in 2016 enige tijd gemonitord om het brenggedrag van bewoners en bedrijven in kaart te brengen. Deze gegevens worden gebruikt bij de afweging of een milieustraat binnen onze gemeentegrenzen nog wenselijk is. Uitgangspunt hierbij blijft dat afval of beter gesteld grondstoffen zoveel mogelijk gescheiden wordt. Waarbij de drempel om dit te doen voor onze burgers zo laag mogelijk blijft en de kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners dus goed is.
- f. Natuur- en milieueducatie (NME): om het groene onderwijs op de basisscholen en de middelbare school in Waterland te stimuleren willen wij meer faciliteiten bieden. Daarom worden in het Groene Hart en recreatiegebied Hemmeland NME-routes uitgezet, waarvoor de scholen een NME-pakket kunnen lenen bij de gemeente. De route in het recreatiegebied Hemmeland kan gecombineerd worden met een imker die uitleg geeft over de bijenkasten die in 2016 zijn geplaatst. Daarnaast verzorgt de gemeente in samenwerking met de scholen enkele natuurlessen, zowel binnen als buiten. Initiatieven voor groenprojecten op scholen en organisaties als de naschoolse opvang worden gefaciliteerd. Een voorbeeld hiervan is de natuurwerkdag in het recreatiegebied Hemmeland in samenwerking met de scouting.
- g. Natuurlijk spelen: de komende jaren wordt ingezet op het uitbreiden van natuurlijk spelen, waarbij kinderen uitgedaagd worden om zelf spelvormen te verzinnen met natuurlijke materialen. Het Groene Hart van Monnickendam wordt hierbij verder ingericht als natuurlijk speelbos, waarbij niet alleen speeltoestellen worden geplaatst, maar ook speelaanleidingen een plek krijgen. De bedoeling is dat het een dynamisch speelbos wordt, dat geen vaste inrichting heeft, maar telkens verandert en waar ook tijdelijke inrichtingselementen zoals boomhutten een plek krijgen. Naast het Groene Hart wordt deze wijze van inrichting ook doorgezet in het recreatiegebied Hemmeland.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	Eenheid	Bron	Jaar	Aantal
12	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	%	VeiligheidNL	2014	7,0%
13	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	%	VeiligheidNL	2014	6,0%
20	Niet sporters	5. Sport, cultuur en recreatie	%	RIVM	2014	47,5%
33	Omvang huishoudelijk restafval	7. Volksgezondheid en Milieu	Kg/inwoner	CBS	2014	224,0
34	Hernieuwbare elektriciteit	7. Volksgezondheid en Milieu	%	RWS	2012	20,4%

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig van de website www.waarstaatjegemeente.nl. Indien er geen informatie in de tabel is weergegeven is deze informatie niet beschikbaar. Daarnaast betreft sommige informatie van deze site informatie over oudere jaren. De komende begrotingsjaren zal nagedacht worden over hoe om te gaan met jaarlijkse veranderingen van de beleidsindicatoren. Bij een aantal indicatoren zijn doelstellingen geformuleerd. De (tussentijdse) stand van zaken wordt indien van toepassing gepresenteerd in de 1^e en 2^e IBU.

Hieronder de geformuleerde doelstellingen:

12. Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig: Een verlaging van het aantal ziekenhuisopnamen. Het betreft hier met name ongevallen op provinciale wegen. In het project Bereikbaarheid Waterland is dit opgenomen als een van de doelen.
13. Overige verkeersongevallen met een gewonde fietser: Het verlagen van het aantal ongevallen met fietsers door het opstellen in 2016 van een "Lokale Aanpak Veilig Fietsen" conform VNG-model.
33. Omvang huishoudelijk restafval: Vanuit het grondstoffen beleidsplan Waterland 2016-2020 'Van Afval Naar Grondstof' is de ambitie om in 2020 te komen tot 75% afvalscheiding en maximaal 100kg restafval per inwoner per jaar.

Raming baten en lasten

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	3.965.126	1.417.055	2.548.071-
2.02	Sport, cultuur en recreatie	2.193.489	282.478	1.911.011-
2.03	Milieu	2.880.056	3.352.800	472.744
Totaal		9.038.671	5.052.333	3.986.338-

3. Sociaal domein

Doelstelling

De gemeente focust zich er op dat iedereen kan meedoen in Waterland (naar vermogen). Er wordt uitgegaan van wat de burgers zelf willen, wat zij wél kunnen (of hun naasten), van een integrale aanpak en van loslaten, ruimte geven en vertrouwen. Waar nodig levert de gemeente ondersteuning op maat binnen de taken participatie, maatschappelijke ondersteuning, jeugd, gezondheid, leerplicht en leerlingenvervoer. De gemeente zorgt voor een samenhangend preventief aanbod. De gemeente draagt bij aan de leefbaarheid door het in samenhang realiseren van voorzieningen, op het gebied van jeugd en onderwijs en voorzieningen in het Openbaar domein (sport, cultuur en recreatie).

Prioriteiten

- a. Sociaal domein: wij voeren de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein van het beleidsplan Sociaal domein uit. Dit betreft taken op het gebied van de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo. Wij evalueren het beleid en de uitvoering en stellen een nieuw beleidsplan op voor de jaren 2018 en verder.
 - Participatie
 - *Uitvoering Wsw/transitie Baanstede*: wij onderzoeken (in relatie tot de regionale ontwikkeling van het Participatiebedrijf Zaanstad en Purmerend) de mogelijkheden om als gemeente zelf uitvoering te geven aan de Wsw. Daarbij is aandacht voor de organisatorische consequenties van het zelf uitvoeren van de groenwerkzaamheden door Wsw-medewerkers en de cliënten uit de Participatiewet. 2017 staat waarschijnlijk in het teken van de ontvlechting van Baanstede en de voorbereidingen om taken van Baanstede over te nemen als gemeente.
 - *Werkgeversdienstverlening*: wij geven in 2017 invulling aan de werkgeversdienstverlening door deelname aan het werkgeversservicepunt (WSP) regio Waterland en het intensiveren van onze contacten met lokale Waterlandse ondernemers. In 2017 is de positionering van het WSP regio Zaanstreek en regio Waterland in relatie tot het nieuw op te richten Participatiebedrijf een aandachtspunt. De lokale werkgeversdienstverlening is als actiepoint opgenomen in de economische agenda.
 - *Beleidsplan armoedebestrijding en schuldhulpverlening*: wij geven uitvoering aan de activiteiten uit het beleidsplan armoedebestrijding en schuldhulpverlening. De gemeenteraad heeft het plan in juni 2016 vastgesteld.
 - Jeugd
 - *Integratie CJG en versterking Kernteam Jeugd*: wij zetten de integratie van het CJG in het kernteam voort en versterken dit kernteam in kwaliteit (extra expertise) en volume. De focus komt in de komende jaren meer en meer te liggen op de regievoerende functie van het team, integraal werken, inzetten van specialistische jeugdhulp met accent op resultaat behalen en werken met één perspectief-/behandelplan.
 - *Doorontwikkeling processen, samenwerking met ketenpartners aansluiting gezondheidszorg*: wij verbeteren onze interne en externe werkprocessen en de aansluiting op de werkprocessen van onze ketenpartners, waaronder Veilig Thuis, aanbieders specialistische jeugdhulp, huisartsen, gecertificeerde instellingen (aanbod jeugdreclassering, jeugdbescherming), en de GGD.
 - *Versterken en verbreden preventief aanbod*: wij versterken ons preventief aanbod en onderzoeken de mogelijkheid tot verbreding van de doelgroep tot “preventief aanbod 0-100”. De verbreding van het pakket aan preventief aanbod beslaat ook die onderdelen waarop geconstateerd is dat er geen of onvoldoende aanbod beschikbaar is. Wij zetten menskracht en middelen in op de ontwikkeling van dergelijk ontbrekend aanbod.

- Wmo
 - *Doorontwikkeling arrangementen en processen:* wij gaan samen met de regiogemeenten en de aanbieders de arrangementen voor de nieuwe Wmo-taken verder ontwikkelen en de werkprocessen beter op elkaar afstemmen zodat deze goed aansluiten op de zorgvragen en wij maatwerk kunnen bieden.
 - *Beschermd wonen:* gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het bieden van een beschermd woonomgeving aan burgers die dit nodig hebben. Gemeente Purmerend is voor beschermd wonen onze centrumgemeente en voert deze taken voor ons uit. Zij krijgt vanuit de landelijke overheid de middelen om beschermd wonen te financieren. Dit blijft zo in 2017. Naar verwachting komen de financiën voor de uitvoering van beschermd wonen vanaf 2018 bij elke afzonderlijke gemeente terecht. In 2017 kijken wij naar de mogelijkheden die wij hebben om beschermd wonen vanaf 2018 zelf uit te voeren dan wel in te kopen. Om overlastsituaties waarbij verwarde personen zijn betrokken zoveel mogelijk te voorkomen zijn wij regiobreed gestart met een aanpak op het dossier OGGZ (Openbare Geestelijke GezondheidsZorg). De bedoeling is dat voor de vroegsignalering er structureel aandacht en middelen beschikbaar blijven. Daarnaast bevat dit project ook de sporen voor een tijdelijke opvanglocatie en het vervoer naar en van de opvang.

- b. Volksgezondheid: op basis van de (tussentijdse) evaluatie van de gezondheidsnota in 2015, de (concept)visie GGD Zaanstreek-Waterland en de bij deze visie aansluitende kadernota en programmabegroting 2017 leggen wij in 2017 accenten op de thema's alcohol, drugs en roken (genotmiddelen), gezond gewicht en psychische gezondheid en de positie die de GGD in het veranderende zorgveld inneemt. Wij verstevigen de samenwerking met de GGD als ketenpartner in de (jeugd)hulpverlening, opvoedondersteuner en aanbieder van licht ambulante (na)zorg. In 2017 moet daarnaast de lokale gezondheidsnota worden vastgesteld. Deze volgt steeds twee jaar nadat de landelijke nota is opgesteld. Deze landelijke nota is in 2015 tot stand gekomen. Wij beoordelen of integratie van de lokale nota met het op te stellen beleidsplan voor het Sociaal domein voor de jaren 2017 en verder mogelijk is.

- c. Onderwijs:
 - *Volwasseneneducatie:* in 2016 hebben wij nieuwe trajecten taal en rekenen ingekocht voor volwasseneneducatie. Wij zijn gebruik gaan maken van diensten in het Taalhuis in Purmerend. In 2017 willen wij een eigen Taalpunt inrichten in Waterland in samenwerking met lokale partijen. Het Taalpunt werkt samen met het Taalhuis en zorgt voor een dekkend aanbod van trajecten voor mensen die moeite hebben met (de Nederlandse) taal en rekenen.
 - *Huisvesting De Verwondering:* de basisschool De Verwondering moet op 1 augustus 2017 de huidige locatie verlaten. De gemeente is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting en zorgt samen met het schoolbestuur voor een reële oplossing.
 - *Huisvesting scholen scholeneiland:* de schoolbesturen primair onderwijs hebben samen een eerste kostenraming opgesteld voor de renovatie van de scholen op het scholeneiland. In augustus 2016 dienen zij een plan in over hoe zij uitvoering aan hun plannen willen geven. De raad moet hierover een besluit nemen. Wij willen de uitvoering van de plannen daarna snel mogelijk maken en streven naar afronding in 2017.
 - *Onderwijsvisie:* In 2017 geven wij uitvoering aan de onderwijsvisie, die wij eind 2016/begin 2017 opstellen.

- d. Brede School Broek in Waterland: in 2016 is een financieel/technisch onderzoek (quickscan) gedaan naar de mogelijkheden van verbreding van obs De Havenridders met andere functies (buitenschoolse opvang, kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, muziekonderwijs en bibliotheek). Verder is onderzocht wat daarvoor de beste optie is: volledige renovatie, volledige nieuwbouw of een mix van renovatie, sloop/nieuwbouw en uitbreiding. De raad neemt in het laatste kwartaal 2016 een besluit over het voorkeurs-scenario. Vervolgens worden samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de beoogde samenwerkingspartners. Wij verwachten in 2017 een concreet Programma van Eisen, een voorlopig ontwerp (VO) en een definitief ontwerp (DO) te kunnen opstellen en indien mogelijk de omgevingsvergunning te kunnen verlenen.

- e. Uitvoering Participatiewetgeving: ook in 2017 willen wij mensen laten instromen in de organisatie, die behoren tot de doelgroep van de participatiewetgeving. De verdeling in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland komt erop neer, dat bij onze gemeente in 2017 3,48 fte moet worden ingevuld. Waterland is actief aan de slag, en boekt ook resultaten. Wij willen dan ook onze praktische aanpak van 2016 voortzetten in 2017, maar ook komen tot nadere integrale beleidsontwikkeling ten aanzien van de verschillende doelgroepen.
- f. Kernraden: de kernraden zijn voor Waterland belangrijk, zowel voor de burger als voor het bestuur. Waterland mag trots zijn op actieve kernraden. Een van de aanbevelingen in het bestuurskrachtonderzoek is om de rol van de kernraden te verhelderen, en daarin ook te durven differentiëren. Dit proces wordt nader opgepakt.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	Eenheid	Bron	Jaar	Aantal
17	Absoluut verzuim	4. Onderwijs	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2014	1,0
18	Relatief verzuim	4. Onderwijs	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2014	25,0
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	4. Onderwijs	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2014	1,5%
21	Banen	6. Sociaal domein	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA	2015	433,0
22	Jongeren met een delict voor de rechter	6. Sociaal domein	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2012	1,5%
23	Kinderen in uitkeringsgezin	6. Sociaal domein	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2012	1,5%
24	Netto arbeidsparticipatie	6. Sociaal domein	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2015	66,7%
25	Achterstandsleerlingen	6. Sociaal domein	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2012	2,1%
26	Werkloze jongeren	6. Sociaal domein	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2012	0,7%
27	Personen met een bijstandsuitkering	6. Sociaal domein	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2015	130,8
28	Lopende re-integratievoorzieningen	6. Sociaal domein	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	2015	47,3
29	Jongeren met jeugdhulp	6. Sociaal domein	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2015	5,9%
30	Jongeren met jeugdbescherming	6. Sociaal domein	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2015	0,9
31	Jongeren met jeugdrecalcering	6. Sociaal domein	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar.	CBS	???	???
32	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	6. Sociaal domein	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2015	460,0

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig van de website www.waarstaatjegemeente.nl. Indien er geen informatie in de tabel is weergegeven is deze informatie niet beschikbaar. Daarnaast betreft sommige informatie van deze site informatie over oudere jaren. De komende begrotingsjaren zal nagedacht worden over hoe om te gaan met jaarlijkse veranderingen van de beleidsindicatoren. Bij een aantal indicatoren zijn doelstellingen geformuleerd. De (tussentijdse) stand van zaken wordt indien van toepassing gepresenteerd in de 1^e en 2^e IBU.

Hieronder de geformuleerde doelstellingen:

17. Absoluut verzuim: Het stabiel houden van het aantal leerlingen dat absoluut verzuimd.
18. Relatief verzuim: Het stabiel houden van het aantal leerlingen dat relatief verzuimd.
19. Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers; Het percentage voortijdig schoolverlaters terugbrengen naar 1,25%
22. Jongeren met een delict voor de rechter: Het percentage terugbrengen naar 1,45%.
23. Kinderen in een uitkeringsgezin: Het percentage kinderen (tot 18 jaar) in een uitkeringsgezin verlagen naar 1,3 %.
24. Netto arbeidsparticipatie: Het realiseren van een stijging van het percentage werkzame beroepsbevolking (ten opzichte van de beroepsbevolking).
25. Achterstandsleerlingen: Het aantal achterstandsleerlingen stabiel houden op 2,1%
26. Werkloze jongeren: Het aantal werkloze jongeren (16 t/m 22 jarigen) verlagen naar 0,55%.
27. Personen met een bijstandsuitkering: Het streven is het aantal personen met een bijstandsuitkering te verlagen naar 120.
28. Lopende re-integratievoorzieningen: Het streven is het aantal lopende re-integratievoorzieningen te verlagen naar 45,0.
29. Jongeren met jeugdhulp: Het percentage terugbrengen naar 5,25%.
30. Jongeren met jeugdbescherming: Het streven naar een percentage range 0,75-0,90%.

Raming baten en lasten

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
3.01	Onderwijs	984.863	206.612	778.251-
3.02	Sociale voorzieningen	9.713.900	2.380.012	7.333.888-
3.03	Volksgezondheid	587.433	-	587.433-
Totaal		11.286.196	2.586.624	8.699.572-

4. Bestuur

Doelstelling

De gemeente stelt zich de volgende doelen:

- dienstverlening van het KCC te verzorgen van al haar producten, diensten en informatie aan de burger;
- leiding te geven aan een innoverende organisatie, waarin kwaliteit, omgevingsbewustzijn, klantgerichtheid, resultaatgerichtheid, integriteit en integraal werken centraal staan en zijn verankerd.

Prioriteiten

- Telefooncentrale:** op dit moment wordt ongeveer 85% van de binnenkomende gesprekken bij de afdeling Publiekszaken binnen 15 seconden opgenomen. In de overige gevallen moet een klant langer wachten. Door de balie medewerkers nadrukkelijker als achtervang in te zetten willen wij proberen om de pieken in wachttijden verder naar beneden te brengen. Daarnaast willen wij proberen door meer aandacht te vragen voor de mogelijkheid van digitale aanvragen, meer burgers te stimuleren om voor een aantal producten (met name grofvuil meldingen en meldingen openbare ruimte) digitale aanvragen te gebruiken in plaats van te bellen. Het streven blijft om in 2017 in 75% van de gevallen de klant binnen 15 seconden te woord te staan.
- Klanten Contact Centrum (KCC):** in 2017 is het streven om 90% van alle aanvragen voor gemeentelijke producten direct bij de afdeling Publiekszaken af te handelen. Op dit moment zijn 14 producten digitaal aan te vragen. In 2017 willen wij groeien naar 18 digitaal aan te vragen producten. Tevens willen wij een grotere bekendheid geven aan het digitaal doorgeven van de Meldingen Openbare Ruimte en het grofvuil, zodat er daardoor minder piekmomenten ontstaan bij de telefoon.
- Monitoring:** de wachttijden bij de afdeling Publiekszaken zijn kort. Gemiddeld in 2015 1 minuut en 54 seconden. Wel zijn er sommige momenten nog pieken. Het streven voor 2017 is om de wachttijden bij bezoek aan het gemeentehuis in 90% van de gevallen onder de 10 minuten te houden.
- Regionale samenwerking:** gemeente Waterland werkt samen met andere gemeenten op het gebied van bedrijfsvoering en beleidsontwikkeling. Waterland werkt samen in een aantal gemeenschappelijke regelingen op terreinen als veiligheid, gezondheid, Sociaal domein. De toekomst van regionale samenwerking van gemeenten is volop in beweging. Het resultaat van het bestuurskrachtonderzoek én alle bewegingen in de regio op het gebied van samenwerken zijn voor Waterland reden om de zoektocht naar samenwerkingspartners, en de zoektocht naar vormen van samenwerken, krachtig op te blijven pakken. In 2016 heeft de raad besloten vooral in te zetten op het onderzoeken van de mogelijkheden voor intensieve en duurzame samenwerking met een vijftal gemeenten. Begin 2017 moet uitgekristalliseerd zijn welk voorkeursmodel daarvoor wordt ingezet. In 2017 zullen wij ons intensief gaan bezighouden met de uitvoering van deze samenwerking. Samenwerken, en hoe dat effectief te doen, zal ook in 2017 een belangrijk onderwerp zijn. Niet alleen voor de organisatie, maar ook voor college en raad.
- Visie dienstverlening:** voor de jaren 2015-2020 gaat de gemeente Waterland een nieuwe visie op dienstverlening presenteren. De ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening gaan snel en ook de gemeente Waterland heeft op dienstverleningsgebied grote stappen gezet. In de nieuwe notitie dienstverlening willen wij de nieuwe ontwikkelingen in kaart brengen en onze ambities daarin meenemen.
- Bestuurskrachtonderzoek:** in 2015 is het eindrapport van het bestuurskrachtonderzoek gepubliceerd onder de naam: 'Het Waterlandse Goud te gelde maken?'. In dit rapport wordt een reeks van aanbevelingen genoemd, die leidend zijn voor de organisatie ontwikkeling. De uitwerking daarvan is in 2016 in volle gang. Onderdeel daarvan is het maken van keuzes in regionale samenwerking. Afhankelijk van de uitkomst daarvan gaan wij in 2017 aan de slag met zoeken naar samenwerking en/of versterken van de ambtelijke organisatie.

- g. Innovatie en creativiteit: het college wil de beweging maken van ‘midden motor naar voorloper’ waar het innovatie en creativiteit van medewerkers en organisatie betreft. Het is hierbij vooral een kwestie van durven en doen. Stimulerend zetten wij een deel van het opleidingen budget in.
- h. Integriteit: het belang van een integere organisatie en een integer bestuur wordt breed onderschreven in Waterland. Een van de ambities is om gezamenlijk aan de slag te zijn met het onderwerp; wij organiseren daarvoor trainingen. Wij richten ons daarbij op het uitdiepen van complexere situaties die kunnen voorkomen in het openbaar bestuur.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	Eenheid	Bron	Jaar	Aantal
1	Formatie	0. Bestuur en ondersteuning	FTE per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2016	6,6
2	Bezetting	0. Bestuur en ondersteuning	FTE per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2016	6,7
3	Apparaatskosten	0. Bestuur en ondersteuning	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2017	678,0
4	Externe inhuur	0. Bestuur en ondersteuning	Kosten als percentage van totale loonsom + totale inhuur externe	Eigen begroting	2017	7,6%

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig uit onze eigen begroting. De komende begrotingsjaren zal nagedacht worden over hoe om te gaan met jaarlijkse veranderingen van de beleidsindicatoren. Bij een aantal indicatoren zijn doelstellingen geformuleerd. De (tussentijdse) stand van zaken wordt indien van toepassing gepresenteerd in de 1^e en 2^e IBU.

Raming baten en lasten

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
4.01	Bestuur	1.456.821	411.810	1.045.011-
Totaal		1.456.821	411.810	1.045.011-

5. Algemene dekkingsmiddelen

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
5.01	Dividend	2.702	99.321	96.619
5.02	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	232.621	4.063.156	3.830.535
5.03	Algemene uitkering	-	18.179.489	18.179.489
5.04	Saldo van financieringsfunctie	248.620	49.407	199.213-
5.05	Overige dekkingsmiddelen	224.113-	-	224.113
	Totaal	259.830	22.391.373	22.131.543

Dividend

De gemeente Waterland ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelenbezit in N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (begroot: € 14.321) en N.V. Houdstermaatschappij EZW (begroot: € 85.000).

Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

In dit overzicht zijn onder de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is opgenomen:

- onroerendezaakbelasting;
- belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten;
- forensenbelasting;
- toeristenbelasting;
- parkeerbelasting;
- hondenbelasting;
- precariobelasting.

Lokale heffingen waarvan de besteding wél gebonden is, zoals de riool- en afvalstoffenheffing en de leges worden niet in dit overzicht verantwoord, maar staan vermeld in de desbetreffende programma's.

Algemene uitkering

Het gemeentefonds is het fonds van waaruit gemeenten jaarlijks een algemene uitkering ontvangen van het Rijk. Deze uitkering komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente en is dus vrij besteedbaar. De verdeling van de gelden over de verschillende gemeenten in Nederland geschiedt middels een ingewikkelde systematiek. Hierbij worden de volgende verdeelmaatstaven gehanteerd:

- belastingcapaciteit onroerendezaakbelasting van de gemeenten (onderscheiden naar woningen en niet-woningen);
- de inwoners van de gemeenten (onderscheiden naar leeftijd, woonplaats, inkomen, recht op uitkering, behorende tot een minderheidsgroep en beroep op voorzieningen in de gemeenten);
- het grondgebied van de gemeenten (onderscheiden naar oppervlakte, bodemgeschiktheid en historische kern);
- de bebouwing in de gemeenten (onderscheiden naar grondoppervlak bebouwing, woonruimten, historisch aantal woonruimten, noodzaak voor vernieuwing van de bebouwing en dichtheid van de bebouwing).

Door middel van circulaire's informeert het Rijk de gemeenten over de hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Uitkering Sociaal domein

Met ingang van 2015 zijn er een aantal taken naar de gemeenten gekomen via 3 wetten: de Jeugdwet, de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning en de participatiewet. Voor elk onderdeel ontvangt iedere gemeente een uitkering in de vorm van het Sociaal domein. Naar aanleiding van de zogenoemde september-circulaire 2016 is de verwachte algemene uitkering, inclusief het Sociaal domein als volgt:

	2017	2018	2019	2020
Algemene uitkering	13.605.762	14.014.312	14.065.527	14.243.664
Sociaal domein	4.573.728	4.570.045	4.519.059	4.491.677
Totaal	18.179.489	18.584.357	18.584.588	18.735.341

Saldo van de financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie kan worden gedefinieerd als het saldo van:

- de verwachte te betalen rente over de aangegane leningen en over de aan te trekken middelen;
- de verwachte te ontvangen rente over de uitzettingen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder overige algemene dekkingsmiddelen wordt verstaan de berekende rente van 0,6% over de vaste activa.

6. Overhead

Doelstelling

De gemeente stelt zich de volgende doelen:

- optimale ondersteuning op de gebieden van informatievoorziening en automatisering (I&A), inkoopcoördinatie, huisvesting, externe communicatie, advisering over het subsidieverwervingsproces en advisering over het subsidieverwervingsproces, bestuurlijke besluitvorming, in juridische trajecten en bij juridische kwesties;
- de financiële administratie te voeren;
- de aanslagoplegging en invordering van de gemeentelijke belastingen, heffingen en leges te verzorgen;
- een correcte administratieve organisatie te handhaven en de tijdige financiële rapportage aan andere afdelingen aan te leveren;
- zorg te dragen voor een zo efficiënt en correct mogelijke afhandeling van klachten en bezwaren;
- inzetten van menskracht zodanig dat de doelstelling van de gemeente worden bereikt. Daarbij willen wij flexibele inzet stimuleren. Voor alle medewerkers geldt dat de competenties daadkracht, integriteit, klantgerichtheid en omgevingsbewustzijn belangrijk zijn. Wij willen medewerkers in staat stellen om hun kracht en kunde in te zetten voor Waterland.

Prioriteiten

- a. Gemeentelijke financiën: uitgangspunt van de gemeentelijke financiën is dat een sluitende meerjarenbegroting gepresenteerd wordt, waarbij de gemeentelijke belastingen niet méér stijgen dan de inflatie.
- b. Opzet financiële stukken: in 2017 zal in de praktijk worden beoordeeld hoe de gewijzigde BBV in de begroting doorwerkt. Daar waar nodig zullen verbeteringen worden doorgevoerd.
- c. Het administratieve systeem: ook in 2017 blijven wij zoeken naar mogelijkheden om het administratieve systeem verder te verbeteren. De BBV wijziging heeft effect op de administratieve systemen. Daar waar nodig zullen wijzigingen worden doorgevoerd.
- d. Interne controle: in 2017 streeft de afdeling naar het verkrijgen van goedkeurende verklaringen ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Met name met betrekking tot de 3D's zal dit de nodige inspanning vergen. Voorts wordt gewerkt aan het handhaven en verder uitbouwen van een adequate en efficiënte administratie en interne controle.
- e. WOZ/Belastingen: de afdeling zal in 2017 de WOZ-waarden opnieuw vaststellen en voor de heffing en inning van de gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen zorg dragen. Bezwaren zullen voor het eind van het derde kwartaal 2017 afgehandeld zijn. Ook in 2017 wordt gewerkt aan de verdere digitalisering en verbetering van de processen.
- f. Informatievoorziening, -beveiliging en automatisering: stimuleren van 24/7 dienstverlening door optimalisatie van de e-Suite van Dimpact en regelmatig opleveren van (nieuwe) e-diensten, waarbij een elektronisch formulier volledig digitaal wordt verwerkt en afgedaan. Beschrijven en onderhouden van processen van onze informatiehuishouding (documentenbeheer en breed zaakgericht werken) en (informatie)beveiliging, op die manier dat wij klaar zijn voor substitutie. Daarbij komen digitale documenten in de plaats van analoge. Streven naar een constante beschikbaarheid van systemen, producten en diensten, ook buiten kantooruren en een goede, adequate bescherming van (persoons)gegevens. Up-to-date houden van ons serverpark, waarmee structureel faciliteiten en programma's goed ondersteund en aangeboden worden. Volgen van de plannen van de e-overheid, zoals de Digitale agenda 2020, en het lokaal daarvan vertalen in een actueel Informatieplan. Faciliteren van het digitale besluitvormingsproces van het college en raad, inclusief digitaal vergaderen en onderhouden van een modern en flexibel Intranet. Zowel in regionaal verband als lokaal ondersteunen van de digitale faciliteiten die benodigd zijn bij de transformatie in het Sociaal domein. Hier hanteren wij het motto: 'van achterstand naar voorsprong'.

- g. Inkoopcoördinatie: beste prijs-kwaliteitsverhouding behalen. Continue goede inzet van het handboek Inkoop in de lijn van actuele Aanbestedingswetsgeving. Aanpassing van ons inkoopbeleid en onze inkoopvoorwaarden. Digitaal aanbesteden via TenderNed, om het aanbestedingsproces zo efficiënt mogelijk te maken. Daarnaast streven we naar maatschappelijk verantwoord inkopen, onder meer door nadere invulling te geven aan duurzaam inkopen.
- h. Huisvesting: flexibel benutten van het gebouw waarbij wij, als ‘huis van de gemeente’, onze externe klanten en gasten ook erg belangrijk vinden (zoals het aanbieden van een 3D-aangifteloket voor aangiften, politiezaken en huisvesting van wijkagenten). Ook hier is duurzaamheid belangrijk en streven wij naar energiebesparing.
- i. Externe communicatie: koersen op zoveel mogelijk actuele, correcte, digitale berichtgeving via de website (zoals webcare) en structureel snel en eenvoudig vindbaar maken van informatie en documenten via die website.
- j. Subsidieadvisering: ‘subsidiebewustzijn’ in de organisatie verankeren en onderhouden van een helder werkproces van subsidieverwerving, inclusief een actuele database van mogelijkheden voor die verwerving op uiteenlopende beleidsterreinen.
- k. Juridische control/bewaking bestuurs- en besluitvormingsprocessen: de ondersteuning van de bestuurs- en besluitvormingsprocessen wordt blijvend verder verbeterd, processen nader uitgewerkt, vastgelegd en verder gedigitaliseerd.
- l. Klachtafhandeling en bezwaarschriftencommissie: in 2017 zet de afdeling verder in op het zorgvuldig afhandelen van klachten en bezwaarschriften, waarbij aan de voorkant van het proces al gewerkt wordt aan een oplossing met de indieners.
- m. Flexibel en leergierig: wij willen medewerkers zo flexibel mogelijk kunnen inzetten binnen de kaders van de algemene dienst. Het bevorderen van flexibiliteit is vanuit verschillende invalshoeken een speerpunt. Medewerkers moeten zich kunnen ontwikkelen. Opleidingen volgen en werkervaring opdoen. Vanuit bedrijfsmatig oogpunt is het belangrijk dat wij medewerkers flexibel kunnen inzetten voor meerdere taken. Met een beperkt personeelsbestand moeten wij een scala van taken uitvoeren. Wij willen stimuleren dat medewerkers zich ondernemer voelen van hun eigen loopbaan.
- n. Digitaliseren: de digitalisering van dienstverlening aan de burger, en dus ook van de ambtelijke werkprocessen, vormt steeds meer het hart van onze manier van werken. Dat is ook precies de kunst, digitaliseren hand in hand in een warme relatie met de burger. In 2017 rolt het zogenaamde zaakgericht werken meer uit waardoor het voor burgers mogelijk wordt om processen digitaal directer te volgen. De burger zal voor steeds minder producten naar het gemeentehuis dienen te komen. Tegelijkertijd gaan wij naar de burger toe waar dat nodig is. De ambtelijke organisatie en haar medewerkers passen zich aan op deze vernieuwing.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	Eenheid	Bron	Jaar	Aantal
5	Overhead	0. Bestuur en ondersteuning	Percentage van totale lasten	Eigen begroting	2017	18,8%

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig uit onze eigen begroting. De komende begrotingsjaren zal nagedacht worden over hoe om te gaan met jaarlijkse veranderingen van de beleidsindicatoren. Bij een aantal indicatoren zijn doelstellingen geformuleerd. De (tussentijdse) stand van zaken wordt indien van toepassing gepresenteerd in de 1^e en 2^e IBU.

Raming baten en lasten

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
6.01	Overhead	5.985.841	128.264	5.857.577-
Totaal		5.985.841	128.264	5.857.577-

7. Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zijn wij als gemeente belastingplichtig in het kader van de vennootschapsbelasting. Op basis van de cijfers 2013 tot en met 2015 en het voeren van gesprekken in de organisatie is met behulp van fiscaal adviseurs een analyse gemaakt van de onderdelen waarop dit voor onze gemeente tot belastingheffing zou kunnen leiden.

Zoals het er nu naar uitziet (proces is nog niet afgerond) vormen de meeste onderdelen geen ondernemersactiviteit voor de vennootschapsbelasting. Uitzonderingen hierop zijn de activiteiten in het kader van jachthaven Hemmeland en het parkeren aan de openbare weg (parkeerterrein Marken). Uiteindelijk zal over de activiteit parkeren aan de openbare weg geen heffing vennootschapsbelasting plaatsvinden omdat over deze activiteit een vrijstelling voor overheidstaken toepasbaar is. Het proces van bepalen van de vennootschapsbelasting leidt wel tot zwaardere administratieve lasten omdat jaarlijks aangetoond moet worden of onderdelen wel of geen ondernemersactiviteit zijn voor de vennootschapsbelasting. Een prognose van de baten en lasten en de daaruit voortvloeiende belastingplicht van jachthaven Hemmeland is in de begroting opgenomen. Een risico en een potentiële winstgevende activiteit zijn de grondexploitatie. Waardestijging van grond door verandering van bestemming zal in de toekomst tot belastingheffing leiden. Primair is dit van toepassing op de toekomstige besluiten.

Raming baten en lasten

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
7.01	Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal		-	-	-

8. Onvoorzien

Definitie onvoorzien

Verplicht te ramen bedrag op de begroting voor het opvangen van onvoorzienbare, onuitstelbare en onvermijdbare uitgaven, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien.

Bij het gebruik van onvoorzien dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen structurele en incidentele lasten. Gebruik van onvoorzien voor structurele zaken heeft tot gevolg dat in jaar t (het begrotingsjaar) dekking door onvoorzien aanwezig is, maar in jaar t+1 (het volgende begrotingsjaar) deze dekking niet meer aanwezig is. De dekking moet dan worden gevonden in de totale afweging van de begroting. Gesteld kan worden dat de post onvoorzien alleen gebruikt moet worden als dekkingsmiddel voor incidentele zaken. Waarbij het te hanteren criteria alleen voor de incidentele uitgaven is, waarbij uitgegaan moet worden van het 'drie O's-scenario', te weten: onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar. Overigens wordt bij het opstellen van de begroting de post onvoorzien wel als een structurele last aange-merkt, alsmede onderdeel van het weerstandsvermogen.

Raming baten en lasten

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
8.01	Onvoorzien	50.000	-	50.000-
Totaal		50.000	-	50.000-

Paragrafen

§ A Lokale heffingen

De gemeentelijke inkomsten bestaan voor een belangrijk deel uit de gemeentelijke heffingen. Enerzijds gaat het daarbij om lokale heffingen waarvan de besteding gebonden is, zoals de riool- en afvalstoffenheffing en de leges. Deze inkomsten moeten specifiek aangewend worden voor het doel waarvoor ze worden geheven en worden verantwoord in de desbetreffende programma's. Anderzijds zijn er ook lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, zoals de onroerendezaakbelasting. De hieruit voortvloeiende inkomsten worden verantwoord in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen.

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden als waarvan de besteding niet gebonden is. In deze paragraaf zijn opgenomen:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- de tarieven van de verschillende heffingen;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Per heffing wordt de kostendekkendheid weergegeven zoals voorgeschreven in de nieuwe BBV-regels.

1. Overzicht

Omschrijving lokale heffing	Inkomsten 2014	Inkomsten 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
Onroerendezaakbelasting	2.442.700	2.653.436	2.674.856	2.798.130
Belasting op roerende woon- en bedrijfsr.	22.219	24.074	24.024	24.144
Forensenbelasting	21.829	28.910	22.000	22.132
Toeristenbelasting	448.270	450.754	557.770	883.015
Parkeerbelasting	207.969	236.035	239.150	269.000
Hondenbelasting	57.526	57.701	57.000	57.285
Precariobelasting	3.430	4.128	9.403	9.450
Subtotaal besteding niet gebonden	3.203.943	3.455.038	3.584.203	4.063.156
Rioolheffing	1.604.747	1.488.483	1.483.854	1.281.546
Afvalstoffenheffing	1.719.035	1.750.888	1.741.501	1.851.279
Reinigingsheffing	11.894	12.358	21.734	14.975
Haven-, kade- en liggelden	69.670	85.219	91.466	85.274
Lijkbezorgingsrechten	245.959	234.631	221.067	194.049
Markt- en standplaatsgelden	12.418	12.555	12.574	12.615
Leges	664.242	1.018.333	929.154	936.933
Totaal	7.531.908	8.057.505	8.085.553	8.439.827

2. Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

In het coalitieakkoord is aangegeven dat er vastgehouden wordt aan een sluitende meerjarenbegroting en dat de gemeentelijke belastingen in principe met niet meer dan de inflatiecorrectie zullen worden verhoogd. Jaarlijks vindt de inflatiecorrectie plaats op basis van de wijziging van het maandprijnsindexcijfer volgens de consumentenprijsindex (CPI), reeks alle huishoudens, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Voor de begroting 2017 wordt uitgegaan van een percentage van 0,5%.

Onderscheid wordt gemaakt tussen belastingen als algemene dekkingsmiddelen en retributies. De algemene dekkingsmiddelen zijn de niet aan een programma gebonden belastingen (bijvoorbeeld onroerendezaakbelasting, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting). De gemeente mag de inkomsten hiervan vrij besteden.

Retributies daarentegen zijn heffingen van gebruikers waarvoor de gemeente een tegenprestatie levert. Voor een aantal rechten mogen de tarieven niet zodanig worden vastgesteld dat de geraamde baten uitkomen boven de geraamde lasten. Met andere woorden het is niet toegestaan om winst op de aangehaalde rechten te maken (zie ook artikel 229b van de gemeentewet). Voor wat betreft de kostendekkendheid van de leges is het toegestaan om voor het ene product een meer dan kostendekkend tarief te hanteren zolang de algehele verordening niet meer kostendekkend is (mogelijkheid om kruissubsidiëring toe te passen). Zie verder de toelichting bij het onderdeel leges (16).

3. Onroerende zaakbelasting

Onder de naam onroerendezaakbelasting (OZB) worden de volgende twee belastingen geheven:

- een gebruikersbelasting voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen, en
- een eigenarenbelasting voor alle onroerende zaken (woningen én niet-woningen).

Maatstaf van heffing is de WOZ-waarde van de desbetreffende onroerende zaak. Bij het bepalen van de WOZ-waarde van woningen wordt de zogeheten vergelijkingsmethode gehanteerd. Dit wil zeggen dat de waarde is afgeleid van vergelijkbare woningen die recent zijn verkocht. Van die woningen is bekend welke verkoopprijzen er rond de waardepeildatum zijn gerealiseerd.

Tussen de woning en de woningen waarmee wordt vergeleken, kunnen verschillen bestaan in grootte, bouwkundige staat, ligging en dergelijke. Met die verschillen moet de gemeente rekening houden voor zover ze objectief gezien de waarde beïnvloeden. Voor objecten anders dan woningen wordt de waarde afgeleid van de huurwaarde of de vervangingswaarde.

Omschrijving	Tarief 2014 %	Tarief 2015 %	Tarief 2016 %
Gebruikersbelasting	0,1484	0,1575	0,1627
Eigenarenbelasting woning	0,0956	0,1068	0,1050
Eigenarenbelasting niet-woning	0,1847	0,2093	0,2162

Het tarief voor 2017 wordt vastgesteld in de verordening die eind 2016 wordt vastgesteld. Voor het nieuwe belastingjaar worden de WOZ-waarden opnieuw bepaald. Voor 2017 wordt dit de waarde per 1 januari 2016. Bij het opstellen van deze begroting kan deze waarde nog niet exact worden vastgesteld. Op het moment van de vaststelling van de belastingverordening in de raad zullen de nieuwe WOZ-waarden echter wel bekend zijn. Een waardestijging zal leiden tot lagere tarieven en visa versa. De exacte tarieven voor 2017 kunnen pas dan worden vastgesteld. Ditzelfde geldt ook voor de belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten.

4. Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten

Onder de naam belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten worden de volgende twee belastingen geheven:

- een gebruikersbelasting voor roerende zaken die dienen als bedrijfsruimte, en
- een eigenarenbelasting voor alle roerende zaken (woningen én niet-woningen).

Maatstaf van heffing is de waarde die aan de roerende zaak kan worden toegekend.

Omschrijving	Tarief 2014 %	Tarief 2015 %	Tarief 2016 %
Gebruikersbelasting	0,1484	0,1575	0,1627
Eigenarenbelasting woning	0,0956	0,1068	0,1050
Eigenarenbelasting niet-woning	0,1847	0,2093	0,2162

Het tarief voor 2017 wordt vastgesteld in de verordening die eind 2016 wordt vastgesteld.

5. Forensenbelasting

Onder de naam forensenbelasting wordt een belasting geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, hier gedurende meer dan 90 maal nachtverblijf kunnen houden of een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Deze belasting is ingevoerd omdat de gemeente voor deze belastingplichtigen, nu zij niet ingeschreven zijn in de gemeentelijke basisadministratie, geen uitkering krijgt uit het gemeentefonds, maar wel kosten maakt voor gemeentelijke diensten en voorzieningen.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
(Sta)caravan, zomerhuisje, woonboot tot 15 m ²	154,09	155,78	155,94	156,72
(Sta)caravan, zomerhuisje, woonboot van 15-20 m ²	205,49	207,75	207,96	209,00
(Sta)caravan, zomerhuisje, woonboot groter dan 20 m ²	411,08	415,60	416,02	418,10
Ieder ander gemeubileerde woning	1.228,64	1.242,16	1.243,40	1.249,62

De inflatiecorrectie is in 2017 vastgesteld op 0,5%.

6. Toeristenbelasting

Ter zake van het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente door personen die niet als ingezetenen in de gemeentelijke basisadministratie (GBA) persoonsgegevens van de gemeente zijn ingeschreven, wordt een nachttoeristenbelasting geheven. Daarnaast wordt ter zake van het houden van verblijf op Marken door personen die niet als ingezetenen in de GBA persoonsgegevens van de gemeente zijn ingeschreven onder de naam dagtoeristenbelasting een directe belasting geheven. Tot slot wordt watertoeristenbelasting geheven ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente op vaartuigen door personen die niet als ingezetenen in de GBA persoonsgegevens van de gemeente zijn ingeschreven.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
Nachttoeristenbelasting, per persoon per nacht	1,50	1,60	1,60	1,60
Dagtoeristenbelasting per persoon	0,50	0,55	0,55	0,55
Watertoeristenbelasting, per persoon per etmaal	1,25	1,35	1,35	1,35

De inflatiecorrectie is in 2017 vastgesteld op 0,5%. Vanwege de contante betalingen is het wenselijk ronde bedragen aan te houden hierdoor is de toeristenbelasting niet verhoogd ten opzichte van 2016.

7. Parkeerbelasting

Onder de naam parkeerbelasting wordt geheven:

- een belasting ter zake van het parkeren van een voertuig op een bepaalde plaats, tijdstip en wijze (op dit moment is slechts op Marken sprake van betaald parkeren),
- een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangegeven plaats en wijze.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
Parkeren van een motor	2,50	3,00	3,00	3,00
Parkeren van een auto	3,50	4,00	4,00	4,00
Parkeren van een caravan/aanhanger	3,50	4,00	4,00	4,00
Parkeren van een camper	10,20	11,00	11,00	11,00
Parkeren van een autobus	10,20	11,00	11,00	11,00
Parkeren van overige voertuigen	3,50	4,00	4,00	4,00
Parkeervergunning per jaar	27,60	30,00	30,00	30,00

De inflatiecorrectie is in 2017 vastgesteld op 0,5%. Vanwege de contante betalingen is het wenselijk ronde bedragen aan te houden hierdoor is de parkeerbelasting niet verhoogd ten opzichte van 2016.

8. Hondenbelasting

Onder de naam hondenbelasting wordt een belasting geheven ter zake van het houden van een of meerdere honden binnen de gemeente.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
Eerste hond	52,20	52,80	52,80	53,40
Tweede hond	72,00	72,60	72,60	73,20
Iedere hond boven het aantal van twee	91,20	92,40	92,40	93,00

De inflatiecorrectie is in 2017 vastgesteld op 0,5%. Het percentage van de verhoging kan iets afwijken aangezien de tarieven in verband met mogelijke restitutie, zijn berekend op deelbare bedragen per maand (tarief is 12 maanden).

9. Precariobelasting

Onder de naam precariobelasting wordt ter zake van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond voor de openbare dienst bestemd, belasting geheven.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
<u>Algemeen tarief voor gebruik gemeentegrond of -water</u>				
- per m ² per dag	0,75	0,75	0,75	0,75
- per m ² per week	2,45	2,50	2,50	2,52
- per m ² per maand	7,25	7,30	7,31	7,34
- per m ² per jaar	74,90	75,70	75,78	76,15
				-
<u>Bouw-, sloop- en onderhoudswerk</u>				
- tot 10 m ² per dag	4,10	4,15	4,15	4,17
- tot 10 m ² per week	11,75	11,90	11,91	11,97
- tot 10 m ² per maand	35,30	35,70	35,74	35,91
- tot 10 m ² per jaar	282,20	285,30	285,59	287,01
- tot 20 m ² per dag	5,85	5,90	5,91	5,94
- tot 20 m ² per week	17,60	17,80	17,82	17,91
- tot 20 m ² per maand	53,00	53,60	53,65	53,92
- tot 20 m ² per jaar	423,60	428,25	428,68	430,82
- tot 100 m ² per dag	23,50	23,75	23,77	23,89
- tot 100 m ² per week	70,55	71,35	71,42	71,78
- tot 100 m ² per maand	211,55	213,90	214,11	215,18
- tot 100 m ² per jaar	1.692,30	1.710,90	1.712,61	1.721,17
- vanaf 100 m ² per dag	53,00	53,60	53,65	53,92
- vanaf 100 m ² per week	158,90	160,65	160,81	161,61
- vanaf 100 m ² per maand	476,15	481,40	481,88	484,29
- vanaf 100 m ² per jaar	3.809,80	3.851,70	3.855,55	3.874,83
				-
<u>Kramen, kiosken, wagens, tenten, automaten e.d.</u>				
- per m ² per dag	1,25	1,25	1,25	1,26
- per m ² per week	4,55	4,60	4,60	4,63
- per m ² per maand	13,45	13,60	13,61	13,68
- per m ² per jaar	132,45	133,90	134,03	134,70
- maximumbedrag	1.486,65	1.503,00	1.504,50	1.512,03
				-
<u>Septictanks, beer- of vetvangputten, etc.</u>				
- per jaar	8,85	8,95	8,96	9,00
				-
<u>Terrassen</u>				
- per m ² per jaar	5,30	5,35	25,35	45,35

10 Rioolheffing

Onder de naam rioolheffing wordt een belasting geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
Gebruik door één persoon	197,58	181,18	181,36	155,95
Gebruik door twee personen	217,34	199,29	199,49	171,39
Gebruik door meer dan twee personen	237,09	217,41	217,63	187,84
Gebruik door bedrijven	variabel	variabel	variabel	variabel

Gelet op de ontwikkeling van de voorziening riolering heeft een tariefsverlaging plaatsgevonden.

De berekening van de kostendekkendheid 2017 van de heffing riool ziet er als volgt uit:

Berekening van kostendekkendheid van de rioolheffing		
a	Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.095.949
b	Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	2.500
c	Netto kosten taakveld	-1.093.449
d	Toe te rekenen kosten	843.743
e	Overhead	132.636
f	BTW	83.083
g	Storting voorziening riool	224.584
h	Opbrengst heffingen	1.281.546
(b + h)	Totaal opbrengsten	1.284.046
(d+ e + f + g)	Totaal kosten	1.284.046
	Dekkingspercentage	100%

11. Afvalstoffenheffing

Onder de naam afvalstoffenheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
Gebruik door één persoon	168,46	170,32	170,49	180,14
Gebruik door twee personen	254,57	257,37	257,63	272,24
Gebruik door meer dan twee personen	275,78	278,81	279,09	294,56
Extra groene container van 140 liter	78,62	79,48	79,56	79,96
Extra grijze container van 140 liter	97,33	98,40	98,50	98,99
Extra grijze container van 240 liter	121,67	123,01	123,13	123,75

Gelet op de ontwikkeling van de voorziening riolering heeft een tariefsverhoging plaatsgevonden.

De berekening van de kostendekkendheid 2017 van de heffing afvalstoffen ziet er als volgt uit:

Berekening van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing		
a	Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.575.027
b	Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	202.500
c	Netto kosten taakveld	-1.372.527
d	Toe te rekenen kosten	1.491.910
e	Overhead	304.183
f	BTW	242.850
g	Onttrekking voorziening afval	14.836
h	Opbrengst heffingen	1.851.279
(b + h)	Totaal opbrengsten	2.053.779
(d+ e + f + g)	Totaal kosten	2.053.779
	Dekkingspercentage	100%

12. Reinigingsheffing

De hiervoor genoemde afvalstoffenheffing wordt uitsluitend geheven van particuliere huishoudens. Voor bedrijven is in 2009 de reinigingsheffing ingevoerd voor bedrijven met bedrijfsafval dat qua samenstelling overeenkomt met huishoudelijk afval. Als deze bedrijven voor de verwijdering van bedrijfsafval geen geldig contract met een particuliere inzamelaar hebben afgesloten, worden zij aangeslagen voor het reinigingsrecht. Voor de heffing wordt gebruik gemaakt van een indeling van de bedrijven in categorieën. Deze indeling is gebaseerd op het aantal werkzame personen en de branche. Horeca en industrie komen standaard één categorie hoger omdat zij gemiddeld meer afval produceren dan andere bedrijven.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
Categorie 1: werkzame personen 0 t/m 1	175,33	177,25	177,43	178,31
Categorie 2: werkzame personen 2 t/m 4	287,63	290,80	291,09	292,55
Categorie 3: werkzame personen 5 t/m 10	539,70	545,64	546,19	548,92
Categorie 4: werkzame personen 11 en meer	977,70	988,46	989,45	994,40

De inflatiecorrectie is in 2017 vastgesteld op 0,5%.

De berekening van de kostendekkendheid 2017 van de heffing reiniging ziet er als volgt uit:

Berekening van kostendekkendheid van de reinigingsheffing		
a	Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.575.027
b	Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-
c	Netto kosten taakveld	-1.575.027
d	Toe te rekenen kosten	14.369
e	Overhead	3.073
f	BTW	-
g	Onttrekking voorziening afval	-2.466
h	Opbrengst heffingen	14.975
(b + h)	Totaal opbrengsten	14.975
(d+ e + f + g)	Totaal kosten	14.975
	Dekkingspercentage	100%

13. Haven-, kade- en liggelden

- Onder de naam havengeld wordt een recht geheven ter zake van het gebruik overeenkomstig de bestemming voor de openbare dienst bestemd gemeentelijk vaarwater (zogenaamde passantentarieff).
- Onder de naam liggeld wordt een recht geheven ter zake van het geregeld gebruik van een aangewezen ligplaats in een van de gemeentelijke havens.
- Onder de naam kadegeld wordt een recht geheven ter zake van het gebruik van langs de kaden of wallen van de haven gelegen voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond ten behoeve van opslag van goederen of het gebruik door scheepswerven en bedrijven voor toerisme en recreatie.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
<u>Havengeld</u>				
- Passagiersschepen per dagdeel voor elke strekkende meter	0,37	0,37	0,37	0,37
- Passagiersschepen per dag tot en met een lengte van 12 meter	8,02	8,10	8,18	8,22
- Passagiersschepen per dag voor elke strekkende meter boven 12 meter	0,83	0,83	0,83	0,83
- Pleziervaartuigen langer dan één uur voor elke strekkende meter	0,29	0,29	0,29	0,29
- Pleziervaartuigen per dag tot en met een lengte van 6 meter	5,25	5,33	5,41	5,41
- Pleziervaartuigen per dag voor elke strekkende meter boven 6 meter	0,95	0,95	0,95	0,95
<u>Liggelden</u>				
- Woonschepen voor een jaar per strekkende meter	30,12	30,45	30,83	30,95
- Passagiers- en pleziervaartuigen zomerseizoen per strekkende meter	67,19	67,93	68,76	69,09
- Passagiers- en pleziervaartuigen winterseizoen per strekkende meter	34,05	34,42	34,83	35,00
- Passagiers- en pleziervaartuigen per jaar per strekkende meter	99,30	100,37	101,57	102,07
- Charterschepen zomerseizoen per strekkende meter	50,08	50,62	51,24	51,49
- Charterschepen winterseizoen per strekkende meter	20,41	20,66	20,91	20,99
- Charterschepen per jaar per strekkende meter	66,24	66,94	67,33	68,10
- Historische Zuiderzee schepen zomerseizoen per strekkende meter	27,11	27,40	27,73	27,85
- Historische Zuiderzee schepen winterseizoen per strekkende meter	13,80	13,97	14,13	14,21
- Historische Zuiderzee schepen per jaar per strekkende meter	40,12	40,58	41,07	41,28
<u>Kadegeld</u>				
- Tijdelijke opslag per vierkante meter per dag	0,66	0,66	0,66	0,66
- Gebruik voor toerisme en recreatie per strekkende meter per dag	0,99	1,03	1,03	1,03
- Gebruik voor toerisme en recreatie per strekkende meter per maand	27,85	28,18	28,51	28,68

De tarieven voor 2017 zijn in verband met de BTW component niet exact verhoogd met 0,5%.

De berekening van de kostendekkendheid 2017 haven- kade- en liggelden ziet er als volgt uit:

Berekening van kostendekkendheid van de haven, kade- en liggelden		
a	Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.225.675
b	Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	27.229
c	Netto kosten taakveld	-1.198.446
d	Toe te rekenen kosten	156.961
e	Overhead	58.282
f	BTW	-
h	Opbrengst heffingen	85.274
(b + h)	Totaal opbrengsten	112.503
(d+ e + f)	Totaal kosten	215.243
	Dekkingspercentage	52%

14. Markt- en standplaatsgelden

- Onder de naam marktgeld worden rechten geheven voor het hebben van een standplaats betreffende het gebruik van, voor de openbare dienst bestemde gemeentebestemmingen, werken of inrichtingen op de onderscheidene markten gedurende de voor die markten aangewezen marktdagen.
- Onder de naam standplaatsgelden worden rechten geheven voor het op, voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, hebben van een standplaats waarvoor door het college een vergunning is verleend, voor wagens, tenten, kramen en dergelijke inrichtingen, dienende tot het verkopen of het ten verkoop uitstellen van goederen en waren van elke aard.

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017
Vaste standplaatshouders per kwartaal/per meter	19,90	20,10	20,10	20,20
doch ten minste	79,15	80,00	80,10	80,50
Losse standplaatshouders per dag/per meter	2,30	2,35	2,35	2,35
doch ten minste	8,80	8,90	8,90	8,95
<u>Elektriciteit per dag</u>				
verlichting, koeling, oven en/of overige elektrische apparatuur	5,10	5,15	5,15	5,20
verlichting	2,95	3,00	3,00	3,00
<u>Locatie A</u>				
per dag	9,80	9,90	9,90	9,95
per maand (bij een dag per week)	38,85	39,30	39,35	39,55
per jaar (bij een dag per week)	464,85	469,95	470,40	472,75
<u>Locatie B</u>				
per dag	7,50	7,60	7,60	7,65
per maand (bij een dag per week)	28,55	28,85	28,90	29,05
per jaar (bij een dag per week)	349,15	353,00	353,35	355,10

De berekening van de kostendeckendheid van de heffing markt-en standplaatsgelden ziet er als volgt uit:

Berekening van kostendeckendheid van de markt- en standplaatsgelden		
a	Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	25.818
b	Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	6.000
c	Netto kosten taakveld	-19.818
d	Toe te rekenen kosten	20.728
e	Overhead	15.216
f	BTW	-
h	Opbrengst heffingen	12.615
(b + h)	Totaal opbrengsten	18.615
(d+ e + f)	Totaal kosten	35.944
	Dekkingspercentage	52%

15. Lijkbezorgingsrechten

Onder de naam lijkbezorgingsrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de algemene begraafplaats, overige begraafplaatsen of de lijkbezorging. Voor de tarieven wordt verwezen naar de tarieventabel behorend bij de Verordening lijkbezorgingsrechten Waterland. De berekening van de kostendekkendheid 2017 van de heffing lijkbezorgingsrechten ziet er als volgt uit:

Berekening van kostendekkendheid van de lijkbezorgingsrechten		
a	Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	467.693
b	Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-
c	Netto kosten taakveld	-467.693
d	Toe te rekenen kosten	167.736
e	Overhead	50.728
f	BTW	-
	Heffing verleningen begraafrechten	110.517
	Overige dienst begraafrechten	83.532
h	Opbrengst heffingen	194.050
(b + h)	Totaal opbrengsten	194.050
(d+ e + f)	Totaal kosten	218.464
	Dekkingspercentage	89%

16. Leges

Onder de naam leges worden rechten geheven ter zake van het genot van door het gemeentebestuur verstrekte diensten. Voor de tarieven wordt verwezen naar de tarieventabel uit de Legesverordening. De berekening van de kostendekkendheid van de leges ziet er als volgt uit:

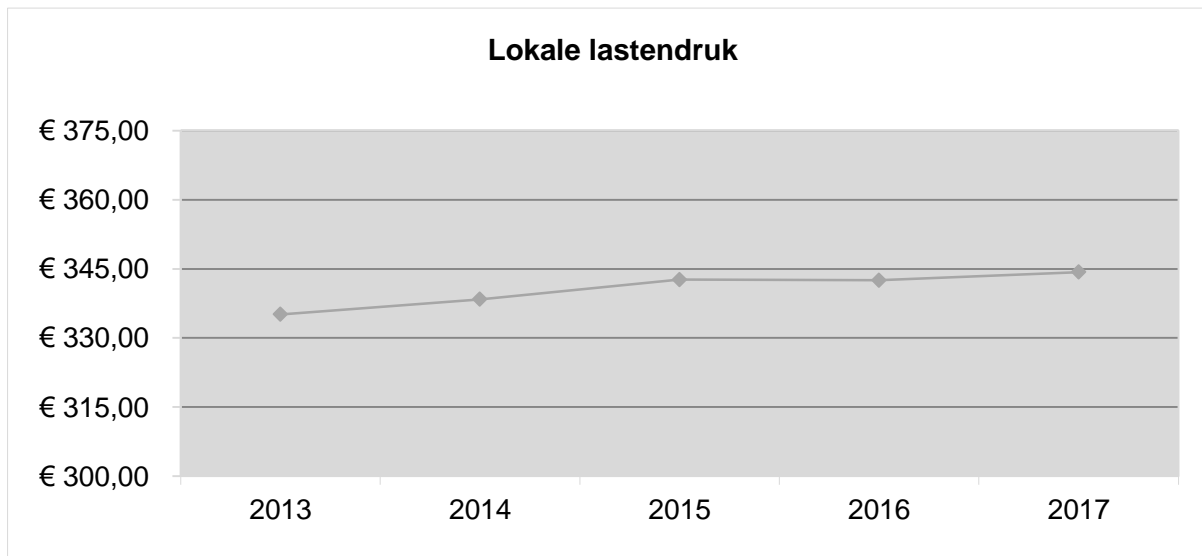
Recapitulatie kostendekkendheidsonderzoek leges gemeente Waterland 2017				
Hoofdstuk		Lasten	Baten	Percentage
Totaal		1.237.345	936.933	76%
Titel 1	Algemene dienstverlening	414.585	358.106	86%
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	39.501	30.355	77%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	201.279	198.402	99%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	59.216	59.964	101%
Hoofdstuk 4	Verstrekkings uit de basisregistratie personen (BRP)	10.537	7.245	69%
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	37.218	25.844	69%
Hoofdstuk 19	Verkeer en vervoer	50.145	31.541	63%
Hoofdstuk 20	Diversen	16.689	4.755	28%
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	783.313	566.346	72%
Hoofdstuk 2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	111.384	80.400	72%
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	579.109	442.200	76%
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	92.820	43.746	47%
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	39.447	12.481	32%
Hoofdstuk 1	Horeca	19.890	10.185	51%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	19.557	2.296	12%

17. Lokale lastendruk

In onderstaande tabel is het totaal van de onroerendezaakbelasting, belasting op roerende woon- en bedrijfsruimte, afvalstoffenheffing en rioolheffing per inwoner weergegeven.

Lokale heffing	2013	2014	2015	2016	2017
OZB+RZB	137,15	143,79	154,73	155,41	163,17
Rioolheffing	97,89	93,61	86,02	86,09	74,09
Afvalstoffenheffing	100,08	100,97	101,90	101,03	107,04
Totaal	335,12	338,37	342,65	342,53	344,30

Op basis van deze tabel kan het meerjarenperspectief van de lokale lastendruk als volgt worden weergegeven.

18. Kwijtscheldingsbeleid

Voor huishoudens en zelfstandigen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting. Verwezen wordt naar de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Waterland 2010 (inclusief wijzigingsverordening 2013). Voor huishoudens die vorig jaar gehele kwijtschelding van de belastingen hebben gehad geldt dat zij voor het jaar daarna geen aanvraag hoeven in te dienen voor kwijtschelding. Van deze huishoudens zullen wij de gegevens naar het inlichtingenbureau sturen. Zij controleren op inkomen, vermogen en voertuigbezit. Indien de gegevens van de klant onder de vereiste normen blijven, krijgen zij automatisch kwijtschelding. Indien de gegevens van de klant de norm voor de kwijtschelding overschrijdt, krijgt de klant de mogelijkheid alsnog een aanvraag in te dienen.

§ B Weerstandsvermogen

Deze paragraaf geeft antwoord op de vraag hoe robuust de begroting is. Dit antwoord is van belang wanneer er zich een financiële tegenvaller voordoet. Het weerstandsvermogen is gedefinieerd als het vermogen van de gemeente Waterland om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten. Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

1. Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de gemeente Waterland wordt als volgt berekend:

Omschrijving	Bedrag
Weerstandscapaciteit exploitatie	
Onbenutte belastingcapaciteit	1.728.399
Onvoorzien	<u>50.000</u>
	1.778.399
Weerstandscapaciteit vermogen	
Algemene reserve	12.049.370
Stille reserves onroerende zaken	<u>3.240.812</u>
	15.290.182
Totale weerstandscapaciteit	17.068.581

Toelichting

- Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit is gedefinieerd als het bedrag dat in redelijkheid nog aan extra inkomsten gegenereerd kan worden voor het geval zich tegenvallers voordoen. Aangezien de tarieven van de onroerendezaakbelasting in beginsel niet gebonden zijn aan een bepaald maximum, zou theoretisch gezien sprake zijn van een onbeperkte onbenutte belastingcapaciteit. Om toch een reëel bedrag te kunnen noemen hebben wij berekend hoeveel OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing de gemeente Waterland zou moeten heffen indien zij onder financiële curatele zou komen te staan (de zogenoemde artikel 12-status). Aangezien de rioolheffing en de afvalstoffenheffing in 2017 reeds overeenkomen met de artikel 12-norm van 100% kostendekkendheid, is er alleen bij de OZB sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot de artikel 12-status is voor 2017 vastgesteld op 0,1157% van de WOZ-waarde. Op basis hiervan bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit € 1.728.399.
- Onvoorzien
De budgetten per programmaonderdeel zijn scherp begroot. Om in operationele situaties snel te kunnen handelen is in de begroting een budget van € 50.000 voor onvoorzien opgenomen. Het college kan indien nodig over dit budget beschikken.

- Stille reserves

Onder stille reserves zijn opgenomen de meerwaarde van de gemeentelijke onroerende zaken die direct verkoopbaar zijn zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De hoogte van deze stille reserves is voornamelijk bepaald door de WOZ-waarde van de gemeentelijke onroerende zaken te verminderen met de boekwaarde.

Hieronder een overzicht van de stille reserves gemeente Waterland:

Stille reserves onroerende zaken	Bedrag
Middendam 5 (de Waegh) Monnickendam	252.000
Middendam 7 (de Waegh) Monnickendam	393.000
Broekerhuis + woning (Broek in Waterland)	438.000
De Bolder (Monnickendam)	422.188
Noordeinde 4	93.000
Medisch Centrum (Marken)	625.000
Panden Galgeriet	8.349-
Weilanden	1.025.973
Totaal	3.240.812

2. Inventarisatie risico's

Bij het opstellen van de begroting 2017 hebben wij onderstaande risico's onderkend.

Nr.	Risico	Maximaal fin. risico
1	Tegenvallende ontvangsten gemeentefonds	500.000
2	Uitbetaling garantstellingen	1.000.000
3	Invoeren drie decentralisaties	500.000
4	Tegenvallende opbrengsten toeristenbelasting	300.000
5	Risico van uitbetaling van wachtgeld	200.000
6	Stijging aantal uikeringsgerechtigden	200.000
7	Bezwaar en beroep	1.000.000
8	Implementatie Individueel Keuze Budget	53.650
Totaal		3.753.650

Toelichting

1. Tegenvallende ontvangsten gemeentefonds

Ontwikkelingen in het gemeentefonds kunnen altijd tot gevolg hebben dat de inkomsten tegenvallen. De kans dat dit risico zich voordoet verwachten wij 25% en het financiële risico schatten wij in op € 500.000.

2. Ter beschikkingstellen renteloze leningen

De door banken en andere financiers aan woningbouwcorporaties verstrekte leningen inzake sociale woningbouw worden door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) gegarandeerd. De gemeente en het Rijk hebben een achtervangfunctie voor het WSW. In het geval dat het WSW niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen, moeten wij renteloze leningen ter beschikking stellen. Het risico dat wij daarbij lopen wordt gesteld op de rentelasten over het bedrag van de ter beschikking te stellen renteloze leningen van € 1.000.000. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op minder dan 5%.

3. Invoering drie decentralisaties op het gebied van de AWBZ/jeugdzorg/Participatiewet
Per 1 januari 2015 heeft de invoering van de drie decentralisaties plaatsgevonden. Hieraan zijn financiële en uitvoeringsrisico's verbonden. Er is een reserve gevormd voor een bedrag van € 500.000 (Zorgreserve) om deze risico's geheel of gedeeltelijk af te dekken. In het eerste jaar van de decentralisaties hoefde er geen beroep op deze reserve gedaan te worden. De kans op een hoger tekort dan de € 500.000 blijft nog steeds een risico. Deze kans schatten wij in op 20% .
4. Tegenvallende opbrengsten toeristenbelasting
In de begroting zijn inschattingen gemaakt t.a.v. het aantal toeristen en de ontwikkelingen daarvan. De kans bestaat dat deze ontwikkelingen te optimistisch zijn. Het risico op een te hoge inschatting stellen wij op € 300.000. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op ongeveer 33%.
5. Risico van uitbetaling wachtgeld
Er zijn geen voorzieningen getroffen voor het tussentijds vertrekken van wethouders. Het risico stellen wij op € 200.000. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op ongeveer 33%.
6. Stijging aantal uitkeringsgerechtigden
In de begroting zijn inschattingen gemaakt t.a.v. het aantal uitkeringsgerechtigden en de ontwikkelingen daarvan. De kans bestaat dat deze ontwikkelingen te optimistisch zijn. Het risico op een te hoge inschatting stellen wij op € 200.000. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op ongeveer 25%.
7. Bezwaar en beroep
Er lopen momenteel verschillende bezwaar en beroepszaken (tw. € 1.000.000). Hoewel wij er het volste vertrouwen in hebben in het gelijk gesteld te worden blijft er altijd een kans dat een rechter anders besluit. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op 10%.
8. Implementatie Individueel keuzebudget
Vanaf 1 januari 2017 wordt het IKB opgenomen in de CAR-UWO. De gemeente Waterland heeft 2 extra bovenwettelijke verlofdagen. Deze verlofdagen kunnen worden omgezet in geld. Het risico stellen wij op € 53.650. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij in op 10%.

Weerstandscapaciteit versus inventarisatie risico's

De exploitatie kent een weerstandscapaciteit van € 1.778.399 daarnaast beschikt de gemeente over een weerstandscapaciteit in het vermogen van € 15.290.182.

Totaal is er een weerstandscapaciteit van € 17.068.581 beschikbaar. Deze weerstandscapaciteit is voldoende om het geïnventariseerde risico van € 3.753.650 op te vangen.

3. Kengetallen

Een deugdelijke en transparante begroting is in het belang van de horizontale controle door de provinciale staten en de raad op de financiële positie van gemeenten. Welke informatie daarvoor nodig is, is een onderwerp dat al geruime tijd de nodige aandacht heeft. In de afgelopen jaren zijn vervolgens verschillende wijzigingen doorgevoerd met als doel de horizontale verantwoording en het verticale toezicht te versterken door de financiële informatie inzichtelijker en transparanter te maken. Het opnemen van kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie en omdat daarmee wordt beoogd provinciale staten en de raad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en over de baten en de lasten van de gemeenten. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad en provinciale staten in hun beoordeling van de financiële positie moeten betrekken om daar een verantwoord oordeel over te kunnen geven.

Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Om dit te bereiken wordt voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

- Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
- Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
- Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.
- Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten.
- Belastingcapaciteit
De OZB is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid.

Kengetallen gemeente Waterland

Omschrijving	Gemeente Waterland							Signaleringskader		
	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Categorie A Minst risicovol	Categorie B Neutraal	Categorie C Meest risicovol
Netto schuldquote	31,49%	18,41%	34,93%	53,39%	54,87%	50,16%	50,58%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle versterkte leningen	29,35%	16,66%	33,04%	51,39%	52,91%	48,27%	48,78%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	48,10%	51,41%	47,69%	45,56%	45,09%	46,60%	46,60%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	0,93%	4,62%	0,83%	2,01%	0,82%	0,87%	1,72%	Begr >0%	Begr = 0%	Begr <0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	109,38%	109,58%	109,69%	104,89%	104,89%	104,89%	104,89%	<95%	95-105%	>105%

Hieronder de volgende analyse per kengetal:

- **Netto schuldquote**
De verhoging van het nettoschuldquote ten opzichte van de percentages van voorgaande jaren betreft het effect van de vernieuwde BBV-regels. Waar in het verleden de totale geraamde baten en lasten door de technische verwerking van de kostenplaatsstructuur hoger werden gepresenteerd, is dit nu niet meer het geval. Als deze correctie voor de cijfers van voorgaande jaren zou worden doorgevoerd dan zou stijging verwaarloosbaar zijn. Het percentage van rond de 50% geeft nog steeds weer dat de gemeente Waterland als gemeente geen hoge schulden ten opzichte van de geraamde baten hebben.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**
Zie toelichting hierboven voor wat betreft het stijgingspercentage ten opzichte van voorgaande jaren. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Dit is voor gemeente Waterland bijna niet van toepassing.
- **Solvabiliteitsratio**
Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit komt voor gemeente Waterland uit op circa 50%. De post voorziening wordt als vreemd vermogen aangezien en is op onze balans qua percentage best een grote post. Echter deze post wordt afgedekt in onze lopende exploitatie. De solvabiliteitsratio lijkt misschien ongunstig maar uit nadere analyse blijkt dit wel mee te vallen (effect post voorziening).
- **Structurele exploitatieruimte**
Een positief percentage betekent dat structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Dit is bij gemeente Waterland het geval. Zie voor verder aanvullende informatie ook de ontwikkeling van de incidentele baten en lasten, pagina 91)
- **Belastingcapaciteit**
Allereerst even wat achtergrond informatie. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. Op voorstel van de stuurgroep BBV die naar aanleiding van het advies door de Commissie vernieuwing BBV is ingesteld is ervoor gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. In de eerste plaats is voor een landelijk gemiddelde gekozen omdat over het algemeen geen maximum is gesteld aan belastingtarieven. Daarnaast geeft een gemiddelde meer inzicht in de betekenis van de belastingcapaciteit voor de financiële positie dan wanneer het gerelateerd wordt aan een maximaal te heffen tarief. De hoogte van belastingtarieven komen dus niet in een vacuüm tot stand; er wordt daarbij rekenschap gegeven hoe de «eigen» lastendruk (via tarifiering) zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Zo publiceert het Coelo de «Atlas van de Lokale Lasten», een marco- en micro-overzicht van opbrengsten van de hoogte en ontwikkeling van tarieven, heffingen en woonlasten dat mede daarvoor wordt gebruikt. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing).

Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing geldt dat er kostendekkende tarieven worden gehanteerd. Deze tarieven kunnen hoger zijn dan de landelijk gemiddelde tarieven omdat bijvoorbeeld de kosten van het riool hoger kunnen zijn voor de gemeente Waterland ten opzichte van de landelijk gemiddelde kosten. Gesteld kan worden dat ten opzichte van de landelijk gemiddelde woonlasten, de berekende ratio belastingcapaciteit voor de gemeente Waterland niets zegt over welke ruimte er is ten opzichte van het maximaal te heffen tarief.

Echter er kan wel gesteld worden wanneer men alleen kijkt naar de onbenutte belastingcapaciteit in de begroting van de gemeente Waterland (zie tabel, pagina 48) er nog circa € 1,8 miljoen ruimte beschikbaar zou kunnen komen, rekeninghoudend met de artikel 12 status die hiervoor geldt.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen hierboven blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie. De kengetallen zijn daarom gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Gesteld kan worden dat op basis van de onderlinge samenhang de kengetallen voor de gemeente Waterland als voldoende beschouwd kunnen worden.

§ C Onderhoud kapitaalgoederen

Ook de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud kunnen voorkomen in diverse programma's. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie. Onder kapitaalgoederen wordt verstaan het geheel aan zaken die onder het beheer van de gemeente vallen en al dan niet publiekrechtelijk kunnen worden gebruikt. Hierbij kan gedacht worden aan wegen, riolering, kunstwerken, groen, openbare verlichting, waterwegen, gebouwen en beschoeiingen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. De lasten van dit onderhoud vormen jaarlijks een aanzienlijk deel van de begroting. Het beleid voor onderhoud van deze kapitaalgoederen is opgenomen in diverse beheerplannen. Hieronder wordt per onderdeel ingegaan op de feitelijke situatie. Aan het einde van deze paragraaf wordt een samenvattend overzicht gepresenteerd mede op verzoek van de provincie.

1. Wegen

De raad heeft op 28 juni 2012 het beheerplan Wegen vastgesteld voor de periode 2013-2017. In het plan is vastgesteld dat de gemeente het percentage wegen dat niet aan het minimumniveau veiligheid voldoet terug te brengen. Op basis van de inspecties uit 2016 wordt eind 2016/begin 2017 een nieuw beleidsplan opgesteld, waarbij de overschakeling wordt gemaakt naar een beeldkwaliteitsniveau. Hieronder een overzicht van totale kosten kapitaalgoederen wegen, obv het beheerplan 2013-2017:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Onderhoudskosten	797.719	797.719	797.719	797.719
Capaciteit	266.999	266.999	266.999	266.999
Overige kosten	43.104	53.227	53.070	52.757
Geplande kosten	1.107.822	1.117.945	1.117.788	1.117.475

2. Riolering

Het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2012-2016 (GRP) is 29 maart 2012 door de raad vastgesteld. Dit plan bevat de normen voor de kwaliteit en het onderhoud dan wel de aanleg van de riolering. De jaarlijkse activiteiten zijn gebaseerd op de kaders van dit plan. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties voor het onderhouden en optimaliseren van de riolering zijn in de begroting verwerkt. Oorspronkelijk liep het plan t/m 2016. Gelet op de regionale samenwerking in de waterketen is ervoor gekozen om de planperiode met 1 jaar te verlengen zodat er in de regio gewerkt kan worden aan een gezamenlijk/vergelijkbaar GRP met alle waterpartners. Hieronder wordt een overzicht van het verloop van de voorziening Riolering gepresenteerd:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Geplande kosten	1.059.462	1.058.099	1.032.780	1.031.562
Geplande baten	1.284.046	1.152.037	1.152.037	1.152.037
Saldo	224.584	93.938	119.257	120.475
Stand voorziening 1 januari	4.604.036	4.828.620	4.922.558	5.041.815
Saldo	224.584	93.938	119.257	120.475
Stand voorziening 31 december	4.828.620	4.922.558	5.041.815	5.162.290

3. Groen

In de Groenvisie 2016 zijn voor de verschillende kernen ontwikkelingsrichtingen en beheerniveaus bepaald. De sportparken en begraafplaatsen zijn hierin apart benoemd. De beheerniveaus zijn vertaald in RAW-bestekken voor het regulier onderhoud van het openbaar groen. In 2016 is het maaibeleid gewijzigd, waarbij nu verschillende maairegimes worden toegepast. Dit wordt in 2017 geëvalueerd en zo nodig aangepast. Daarnaast wordt als proef op één locatie schapenbegrazing ingezet en wordt dit mogelijk in 2017 verder uitgerold. De verwachting is dat dit gewijzigde beleid budgetneutraal is, de exacte financiële gevolgen hiervan worden nog in beeld gebracht. Tevens wordt het maai- en grasplan meegenomen in de nieuwe Groenvisie, die in 2017 wordt opgesteld.

Hieronder een overzicht van totale kosten kapitaalgoederen groen:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Onderhoudskosten	482.843	482.843	482.843	482.843
Capaciteit	92.563	92.563	92.563	92.563
Overige kosten	5.526	5.526	5.526	5.526
Geplande kosten	580.932	580.932	580.932	580.932

4. Groenvisie

In de Groenvisie 2016 zijn diverse projecten benoemd om de waarde van het openbaar groen te verhogen. In het verleden zijn diverse projecten, in goede samenwerking met de bewoners, met succes afgerond. Jaarlijks wordt er een nieuwe projectenplanning gemaakt. Deze projecten worden zoveel mogelijk integraal met het herstraten en herstructureren van wegen uitgevoerd om de kosten en overlast voor de bewoners zoveel mogelijk te beperken. De uitvoering van enkele projecten uit de Groenvisie 2016 loopt door in 2017, waarna een nieuwe Groenvisie wordt opgesteld voor de komende jaren.

Hieronder wordt een overzicht van het verloop van de voorziening Groenvisie gepresenteerd:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	32.310	-	-	-
Toevoeging aan voorziening	-	-	-	-
Geplande kosten	32.310	-	-	-
Stand voorziening 31 december	-	-	-	-

Bij het opstellen van de Groenvisie 2016 is een projectenplanning vastgesteld die als basis diende voor de voorziening. Voor de periode van 2008 t/m 2011 zijn jaarlijks diverse projecten ingepland en op basis van de kostenramingen van deze projecten is deze voorziening vastgesteld. De overige projecten zouden in de periode 2011-2016 uitgevoerd worden en hiervoor zou de financiering op een later moment geregeld worden. In de praktijk is de planning van de diverse projecten aangepast zodat de uitvoering van deze groenprojecten zo veel mogelijk integraal is opgepakt met straatwerkzaamheden. Daarnaast zijn er projecten die goedkoper zijn uitgevoerd dan geraamd, die uit reguliere budgetten zijn betaald en waarvoor bij nader inzien is besloten deze niet uit te voeren. Hierdoor zijn in de gehele periode van 2008 t/m 2016 projecten uitgevoerd vanuit de oorspronkelijk vastgestelde voorziening. Enkele projecten worden doorgeschoven en meegenomen in de nieuwe Groenvisie, die in 2017 wordt opgesteld.

5. Gebouwen

Naar verwachting wordt eind 2016 het geactualiseerde gebouwenbeheerplan 2016-2035 door de raad vastgesteld. In dit plan wordt het onderhoudsniveau vastgesteld op de technische levensduur van materialen en onderdelen van een gebouw. Bij het opstellen van de begroting 2017 is het nieuwe plan nog niet vastgesteld. Om toch een doorkijk te kunnen geven wordt hieronder een financiële weergave gegeven op basis van het beheerplan 2014-2033.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	350.889	524.180	501.754	449.932
Toevoeging aan voorziening	460.927	460.927	460.927	444.985
Geplande kosten	287.636-	483.353-	512.749-	600.488-
Stand voorziening 31 december	524.180	501.754	449.932	294.429

6. Bruggen en tunnels

Naar verwachting wordt eind 2016 het beheerplan kunstwerken 2016-2020 door de raad vastgesteld. Aangezien bij het opstellen van de begroting het nieuwe plan nog niet is vastgesteld, is de huidige dotatie doorgetrokken en zijn de uitgaven daaraan gelijk gesteld..

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	-	-	-	-
Toevoeging aan voorziening	286.581	286.581	286.581	286.581
Geplande kosten	286.581-	286.581-	286.581-	286.581-
Stand voorziening 31 december	-	-	-	-

7. Openbare verlichting

Het onderhoudsplan voor de openbare verlichting is in 2015 geactualiseerd voor de periode 2016-2020. De verwachte financiële effecten op basis van het nieuwe beheerplan zijn opgenomen in de begroting. Hieronder wordt het overzicht inclusief de kosten voor elektriciteit weergegeven.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	18.000	10.000	-	19.500
Toevoeging aan voorziening	123.500	123.500	123.500	123.500
Geplande kosten	131.500-	133.500-	104.000-	114.000-
Stand voorziening 31 december	10.000	-	19.500	29.000

8. Oevers

In de raadsvergadering van 13 maart 2014 is het beheerplan oevers vastgesteld voor de periode 2014-2018. De financiële behoefte zijn als volgt opgenomen in de begroting:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	162.600	165.800	-	-
Toevoeging aan voorziening	240.200	240.200	240.200	240.200
Geplande kosten	<u>237.000-</u>	<u>406.000-</u>	<u>240.200-</u>	<u>240.200-</u>
Stand voorziening 31 december	165.800	-	-	-

9. Renovatie sportvelden

Voor de sportvelden is een renovatieplanning opgesteld, waarbij wordt uitgegaan van een levensduur van 20 jaar voor natuurgrasvelden en 12 jaar voor kunstgrasvelden. Eens per drie jaar wordt door het Instituut voor Sportaccommodaties (ISA) een renovatieadvies voor alle sportvelden gegeven, waarna de renovatieplanning wordt aangepast. Hieronder wordt een overzicht van het verloop van de renovatie sportvelden gepresenteerd:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	324.415	397.298	470.181	543.064
Toevoeging aan voorziening	72.883	72.883	72.883	72.883
Geplande kosten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>38.000-</u>
Stand voorziening 31 december	397.298	470.181	543.064	577.947

10. Onderhoud Hemmeland

In de raadsvergadering van 3 juli 2014 is het beheerplan recreatiegebied Hemmeland vastgesteld voor de periode 2014-2018. De financiële behoefte is als volgt opgenomen in de begroting:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	20.400	10.050	-	-
Toevoeging aan voorziening	75.525	75.525	75.525	75.525
Geplande kosten	<u>85.875-</u>	<u>85.575-</u>	<u>75.525-</u>	<u>75.525-</u>
Stand voorziening 31 december	10.050	-	-	-

11. Baggeren jachthaven Hemmeland

Bij de begroting 2016 is besloten om een onderhoudsvoorziening ten behoeve van toekomstig baggerwerk in de Jachthaven in het leven te roepen. Met deze voorziening wordt gespaard om eens in de tien jaar baggerwerkzaamheden te kunnen uitvoeren. Op basis van de huidige inzichten is de dotatie vanaf 2017ev verlaagd naar € 25.000. Hieronder wordt een overzicht van het verloop van de voorziening baggeren jachthaven Hemmeland gepresenteerd:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	80.000	80.000	105.000	130.000
Toevoeging aan voorziening	-	25.000	25.000	25.000
Geplande kosten	-	-	-	-
Stand voorziening 31 december	80.000	105.000	130.000	155.000

12. Baggeren gemeentehaven Monnickendam

In navolging van de voorziening jachthaven Hemmeland is bij de 1^e IBU 2016 ook voor de gemeentehaven een voorziening in het leven geroepen om baggerwerkzaamheden uit te kunnen voeren. Conform de voorziening jachthaven Hemmeland wordt ook hier gespaard om eens in de tien jaar baggerwerkzaamheden te kunnen uitvoeren. Hieronder wordt een overzicht van het verloop van de voorziening baggeren gemeentehaven Monnickendam gepresenteerd:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening 1 januari	-	12.500	25.000	37.500
Toevoeging aan voorziening	12.500	12.500	12.500	12.500
Geplande kosten	-	-	-	-
Stand voorziening 31 december	12.500	25.000	37.500	50.000

Samenvattend overzicht onderhoud kapitaalgoederen

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijdplannen	Financiële consequenties conform plannen
1. Wegen	Ja	max 16% onveilig	2013-2017	Nee
2. Riolering	Ja	Conform GRP	2012-2016 + 1 jaar	Ja
3. Groen	Ja	CROW beheerniveau A/B	Vertaald in RAW bestekken en worden jaarlijks geupdated	Ja
4. Groenvisie	Ja	Beheerniveau A	10 jaar	Nee
5. Gebouwen	Ja	Conform beheerplan	20 jaar	Ja
6. Bruggen en tunnels	Ja	Conform beheerplan	5 jaar	Nee, bij opstellen van begroting is het nieuwe beheerplan nog niet vastgesteld
7. Openbare verlichting	ja	Conform beheerplan	5 jaar	Ja
8. Oevers (kades en beschoeiingen)	ja	Conform beheerplan	5 jaar	Ja
9. Renovatie sportvelden	Nee	NOC*NSF norm	20 jaar	Ja
10. Onderhoud Hemmeland	ja	Conform beheerplan	5 jaar	Ja
11. Baggeren jachthaven Hemmeland	1x in de tien jaar baggeren	minimale diepgang conform keuring	10 jaar	Ja
12. Baggeren gemeentehaven Monnickendam	1x in de tien jaar baggeren	minimale diepgang conform keuring	10 jaar	Ja

Categorie	Ramingen tlv exploitatie / voorzieningen	Ramingen volledig en reëel in begroting?	Is er sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
1. Wegen	conform	Nee, er is € 100.000 bezuinigd	Ja	Onbekend, wordt meegenomen in het nieuwe beheerplan.
2. Riolering	conform	conform	Nee	-
3. Groen	conform	conform	Nee	-
4. Groenvisie	conform	conform	nvt	-
5. Gebouwen	conform	conform	Nee	-
6. Bruggen en tunnels	Dotatie en uitgaven gelijkgesteld aan oude beheerplan	conform	Nee	-
7. Openbare verlichting	conform	conform	Nee	-
8. Oevers (kades en beschoeiingen)	conform	conform	Nee	-
9. Renovatie sportvelden	conform	conform	Nee	-
10. Onderhoud Hemmeland	conform	conform	Nee	-
11. Baggeren jachthaven Hemmeland	conform	conform	Ja	Ja
12. Baggeren gemeentehaven Monnickendam	conform	conform	Ja	Ja

§ D Financiering

1. Beleidsvoornemens

Volgens de huidige plannings blijft Waterland in 2017 binnen de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm. De kasgeldlimiet zal maximaal 8,5% bedragen en de rente-risiconorm blijft de komende vijf jaar jaarlijks binnen de voorgeschreven 20%. Teneinde gemeenten met een kleine leningenportefeuille tegemoet te komen is voor de rente-risiconorm een minimum bedrag van € 2.500.000 vastgesteld bij ministeriële regeling. De gemeente Waterland blijft de komende vijf jaar onder dit bedrag.

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal één jaar en de rente-risiconorm op leningen met een looptijd vanaf één jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's. Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet, is gelimiteerd tot 8,2% van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20% van de lange leningen per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

2. Overzicht uitstaande leningen

Lening	Rente %	Aflossing	Stand per 01-01-2017	Rente 2017	Aflossing 2017	Stand per 31-12-2017
BNG	3,45%	2021	2.500.000	71.540	500.000	2.000.000
BNG	2,09%	2023	4.900.000	88.999	700.000	4.200.000
Totaal			7.400.000	160.539	1.200.000	6.200.000

3. Overzicht rentebaten

In 2017 zijn er geen rentebaten begroot ten aanzien van de rekening-courant. Wel staan hier (ingevolge vernieuwing BBV) de rentebaten van de verstrekte leningen aan de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, sportclub VV Monnickendam, en de St. Waterlandse Hockey accommodatie

4. Ontwikkelingen

De combinatie van de aflossingen en de behoefte aan toekomstige investeringsmiddelen zoals scholenbouw, riolering ed. zorgen er voor dat er tussen eind 2016 en eind 2017 nieuwe geldleningen afgesloten worden. Voor het aantrekken van geld in 2017 is rekening gehouden met een rentepercentage van 1%. Voor de jaren daarna is rekening gehouden met een percentage oplopend tot 4%.

Gelet op de nog af te wikkelen investeringen per eind augustus 2016 en de planning voor 2016/2017, plus aflossingen reeds aangegane leningen, minus afschrijvingen is nog circa € 7 miljoen nodig. Deze middelen zullen, afhankelijk van de behoefte, worden opgenomen in 2017.

Renteresultaat op het taakveld treasury

De vernieuwde BBV schrijft voor dat er inzicht in het renteresultaat wordt gegeven op het taakveld treasury. Hieronder de specificatie:

Omschrijving	Bedrag
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	-195.539
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	<u>49.407</u>
Saldo rentelasten en rentebaten	-146.132
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=project-financiering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	<u>-</u>
	<u>-</u>
Aan taakveld toe te rekenen externe rente	-146.132
Rente over eigen vermogen	-
Rente over voorzieningen	<u>-</u>
Totaal aan taakveld toe te rekenen rente	-146.132
De aan taakveld toegerekende ontvangen rente	224.113
De aan taakveld toegerekende betaalde rente	<u>-49.407</u>
Renteresultaat op het taakveld Treasury	28.574

§ E Bedrijfsvoering

Hoe willen we werken?

Wij willen de komende jaren een slagvaardige en daadkrachtige gemeente zijn, die soepel kan inspelen op ontwikkelingen die zich voordoen. Wij willen dat onze medewerkers flexibel zijn in denken en doen. Wij willen dat medewerkers binnen duidelijke kaders zelfstandig werken en hun creativiteit inzetten. Wij willen efficiënte en duidelijk herkenbare werkprocessen. Wij willen zoveel mogelijk digitaal werken. Wij willen met elkaar werken in vrijheid en gepaste gebondenheid. Wij willen verbonden zijn met het bestuur in een doelgerichte en zakelijke relatie. Wij willen samenwerken met externe partners en daarin een betrouwbare en deskundige partner zijn. In ons handelen, staat het Waterlandse belang op korte en langere termijn centraal. Wij houden rekening met regionale belangen.

Cultuur en structuur

Wij zetten in op de cultuur. De manier van werken en samenwerken is volgens ons essentieel om onze doelen te behalen. Natuurlijk worden geregeld veranderingen in de organisatie doorgevoerd omdat dit efficiënter is, maar dit proces vindt min of meer organisch plaats en dus volgend op ontwikkelingen. Organisatie breed sturen wij vooral op de competenties: klantgericht, omgevingsbewust, integriteit en daadkracht. De organisatie zoekt naar toekomstperspectief waar het samenwerken in de regio betreft. Zodra dit perspectief helder is kijken we opnieuw naar de organisatiestructuur.

Duidelijkheid en snelheid voor de burger

Wij willen de dienstverlening duidelijk en digitaal inrichten. Die ontwikkeling zet zich in 2017 onverminderd door. Het is een proces van vallen en opstaan. De mogelijkheid om gemeentelijke producten digitaal af te nemen, wordt uitgebreid. Tegelijkertijd gaan we naar de burger toe daar waar dat nodig is. De dienstverlening in het gemeentehuis wordt vooral via het klantcontactcentrum georganiseerd. Als er specialisten nodig zijn, worden die erbij gehaald of wordt er een afspraak gemaakt.

Het blijft mensenwerk

Digitaliseren betekent ook digitaal denken en werken voor de ambtenaren. Medewerkers werken flexibel, zelfstandig en gebruiken hun deskundigheid. Medewerkers worden zo breed mogelijk ingezet met als doel om binnen de beperkte capaciteit zoveel mogelijk te kunnen doen. Werkprocessen worden anders ingericht om zo efficiënt mogelijk gedigitaliseerd te worden.

Inzet van medewerkers

Flexibiliteit en digitalisering gaan hand in hand met medewerkers inzetten waar dat het meeste nodig is. Wij werken aan bredere inzet van medewerkers. Op sommige terreinen vermindert de formatie, op andere terreinen breidt de formatie zich uit. De structurele werkzaamheden worden zoveel mogelijk door structureel in dienst zijnde medewerkers uitgevoerd, ook conform de wens van de raad. Daarnaast werken wij beperkt met een flexibele schil van interne- en externe medewerkers.

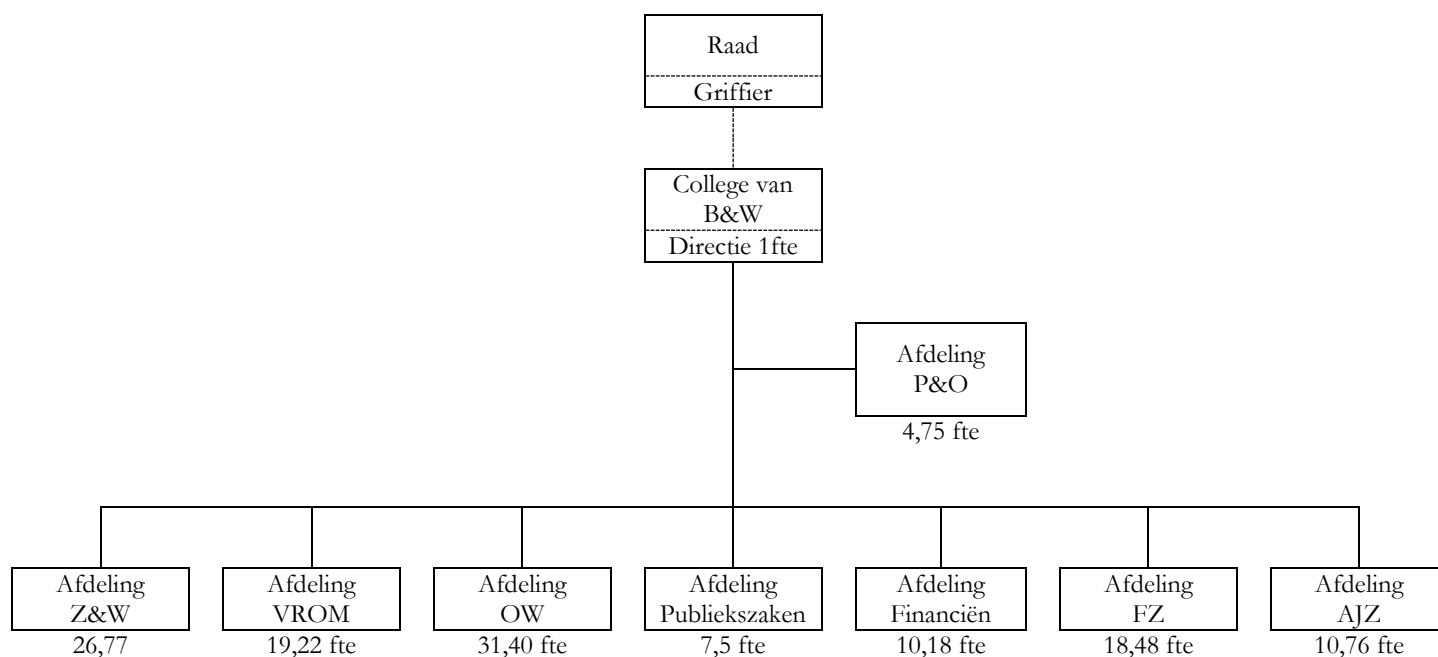
Steeds dichtbij de burger

De gemeente heeft als ambitie om dicht bij de burger te staan. De uitvoering van de taken in het Sociaal domein zijn daarin het meest in het oog springend. Maar ook op andere domeinen en in andere rollen wil de gemeente in voortdurende verbinding staan met de burgers van Waterland. Initiatieven op allerlei terreinen, ruimtelijk en maatschappelijk, worden in Waterland opgestart. De ambtelijke organisatie wil daar zo actief mogelijk op inspelen, tezamen met bestuurders.

Samen zijn we sterker

Op verschillende terreinen werken wij slim samen. Wij houden onze ogen open voor het uitbreiden van slimme samenwerking, bijvoorbeeld bij de decentralisaties. In de loop van 2016 verwachten wij duidelijkheid te verkrijgen over de koers van de gemeente voor wat betreft ambtelijke samenwerking in de regio.

Organisatiestructuur 2017

Afkortingen

B&W	Burgemeester & wethouders
P&O	Personeel & organisatie
Z&W	Zorg & welzijn
VROM	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer
OW	Openbare werken
FZ	Facilitaire zaken
AJZ	Algemene en juridische zaken
fte	fulltime-equivalent

Algemene toelichting

- De raad bestaat uit 17 raadsleden
- De functie griffier is 1 fte. Deze maakt geen onderdeel uit van de formatie binnen de organisatie.
- Het college van B&W bestaat uit een burgemeester (1fte) en vier wethouders (in totaal 2,55 fte).
- De directie bestaat uit één algemeen directeur/gemeentesecretaris (1 fte).
- De formatie bedraagt 130,06 fte. Dit aantal is inclusief de 3,69 fte formatie die wordt ingezet voor het uitvoeren van taken voor regionale partners; deze loonkosten worden verhaald op regionale partners.

Formatie verschillen begroting 2016-2017

Z&W	+ 3,89 fte:	uitbreiding	3,89 fte
VROM	+ 1,04 fte:	uitbreiding	2,92 fte; bezuiniging 0,79 fte; budget duurzaamheid wordt inhoudelijk ingezet.
OW	+ 3,27 fte:	uitbreiding	3,27 fte
FZ	+ 2,20 fte:	uitbreiding	2,20 fte
AJZ	+ 1,23 fte:	uitbreiding	1,23 fte

Inhuur tijdelijke krachten:

In de begroting is een structureel budget opgenomen ad € 257.245 voor inhuur van tijdelijke arbeidskrachten. Dit budget wordt in de begroting niet over de programma's verdeeld, maar is centraal beschikbaar. Het kan specifiek worden aangewend bij zwangerschap, uitval door ziekte of andere bijzondere verlofsoorten of knelpunten. In de begroting is tevens een budget opgenomen voor het realiseren van een interne en externe flexibele schil bij het projectteam onder verantwoordelijkheid van de afdeling VROM. Hiervoor is € 50.500 beschikbaar, voor de externe flexibele schil is € 45.000 beschikbaar.

§ F Verbonden partijen

1. Algemeen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als er sprake is van zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Deze definities houden in dat indien de gemeente participeert in een NV, BV, VOF, commanditaire vennootschap of een gemeenschappelijke regeling altijd sprake is van verbonden partijen. Ook stichtingen en verenigingen kunnen onder verbonden partijen vallen, indien de gemeente een zetel in het bestuur heeft en financiële risico's loopt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie krijgt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een afdwingbaarheid door derden, is geen verbonden partij. Een eventuele morele verplichting tot betaling in geval van problemen zou in de paragraaf weerstandsvermogen kunnen worden opgenomen. Bij een verbonden partij kan met name worden gedacht aan samenwerkingsverbanden. Deze samenwerkingsverbanden zijn ontstaan uit de behoefte om gezamenlijk met andere partijen een bepaald doel na te streven. Zonder deze samenwerkingsverbanden zou de gemeente deze taken zelf moeten uitvoeren. Aan een verbonden partij zijn bepaalde bevoegdheden overgedragen, waartoe de deelnemers elk jaar een financiële bijdrage beschikbaar stellen. De gemeente moet er zelf voor waken dat op de juiste wijze van de bevoegdheden gebruik wordt gemaakt en de beschikbaar gestelde gelden goed worden besteed. Daartoe is er ambtelijk en bestuurlijk toezicht en worden gegevens opgenomen in de begroting en de jaarrekening.

2. Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland (ISW)

Vestigingsplaats:	Purmerend.
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling met zeven gemeenten.
Activiteiten:	het bevorderen van politiek-bestuurlijke samenwerking en beheer van archiefstukken van de deelnemende gemeenten.
Programmaonderdelen:	1.02 Economie en toerisme. 4.01 Bestuur 6.01 Overhead
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het dagelijks en algemeen bestuur.

De begroting 2017 is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 22 juni 2016.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting	
	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	162.000	162.188	159.892	160.384
Eigen vermogen per 31 december	387.949	430.656		
Vreemd vermogen per 31 december	1.115.024	938.851		
Jaarresultaat voor bestemming	58.000	44.000-		
Jaarresultaat na bestemming	22.000-	105.000-		

De bedragen voor 2017 zijn exclusief Stadsregio Amsterdam

Visie

De kerntaak van het ISW is politiek-bestuurlijke samenwerking. Dit is overeenkomstig de visie van de gemeente. Sinds de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2006 ligt het accent niet meer op het besturen van diverse instellingen. Deze voormalige ISW-diensten zijn de laatste jaren verzelfstandigd. Het ISW is verantwoordelijk voor de volgende programma's : bestuur en beleidscoördinatie, het Waterlands Archief en verbonden partijen.

Bestuur en beleidscöördinatie

De hoofddoelstelling van het ISW is politiek-bestuurlijke en beleidsmatige samenwerking. Het betreft niet alleen de afstemming van beleid, maar daar waar mogelijk ook het gezamenlijk ontwikkelen van beleid.

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn die partijen waarmee het ISW een bestuurlijke relatie heeft én waarmee het een financieel belang heeft. Het ISW kent twee verbonden partijen:

Laag Holland;

In 2013 is door alle betrokken partijen de samenwerkingsovereenkomst Laag-Holland verlengd voor de periode 2013-2017 (alleen de gemeente Amsterdam –centrale stad- doet niet meer mee, wél Amsterdam Noord). Het ISW vertegenwoordigt de Waterlandse gemeenten ambtelijk in de ‘kerngroep Laag Holland’. Metropoolregio Amsterdam.

De bijdragen aan de Stadsregio Amsterdam (SRA) lopen via het ISW. Met ingang van 1 januari 2017 wordt de SRA opgeheven en gaan de taken op het terrein van Verkeer & Vervoer over naar de Vervoerregio. De Vervoerregio mag zich uitsluitend bezig houden met Verkeer & Vervoer. De taken van de SRA op het terrein van RO, Wonen en EZ gaan naar verwachting over naar het samenwerkingsverband van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Het ISW heeft de bijdragen van de Waterlandse gemeenten aan de MRA opgenomen in de ontwerp-programmabegroting 2017. Los van de vraag of de bijdragen van de Waterlandse gemeenten aan de MRA wel/niet via het ISW blijven lopen, worden de gemeenten uitdrukkelijk gevraagd om de € 2,23/inwoner die zij tot en met 2016 aan de SRA betaalden, voorlopig voor 2017 en volgende jaren te reserveren ten behoeve van de bijdragen aan de MRA.

Beleidsvoornemens afdeling Beleidscöördinatie

- Verkeer en vervoer

Voor verkeer en vervoer is er een apart portefeuillehoudersoverleg voor de regio Waterland; dit is vooral ingegeven omdat uitvoering gegeven moet worden aan de projecten met betrekking tot mobiliteit zoals die in de Regiovisie Waterland 2040 zijn opgenomen. De portefeuillehouder verkeer en vervoer van het dagelijks bestuur van het ISW is voorzitter van dit portefeuillehoudersoverleg. Door de komst van het Project Bereikbaarheid Waterland, de bijbehorende Stuurgroep en de maatregelen die daaruit voortkomen voor de korte (quick wins) en langere termijn, komt dit portefeuillehoudersoverleg momenteel niet apart bijeen. Indien nodig wordt gezamenlijk vergaderd met het portefeuillehoudersoverleg RO & Landschap.

- Laag Holland

De Waterlandse gemeenten, het ISW hebben samen met een aantal andere gemeenten in het gebied, de provincie en nog enkele andere organisaties, de samenwerkingsovereenkomst Nationaal Landschap Laag Holland 2014-2017 ondertekend; in deze overeenkomst leggen partijen zich vast om bij hun beleid uit te gaan van de kernkwaliteiten van het gebied. Ook stellen de overheden een jaarlijks bedrag ter beschikking t.b.v. projecten gericht op het behoud/versterking van de kernkwaliteiten van het gebied. Het ISW zit namens de kleine Waterlandse gemeenten in de bestuurscommissie en de (ambtelijke) kerngroep. In de bestuurscommissie wordt het beleid voor het gebied geformuleerd en worden projecten aangewezen, met name projecten die een onderzoek- of aanjaagfunctie hebben. Een goed voorbeeld hiervan is het project IPV (Innovatie Programma Veen). Hierin wordt onderzocht op welke wijze de bodemdaling in het gebied tegengegaan kan worden en de gevolgen (en mogelijke oplossingen) daarvan voor de veehouderij. De financiële bijdragen van de Waterlandse gemeenten lopen via het ISW. Een en ander is zo geregeld, dat de partnerbijdragen nooit in de provinciale kas terecht kunnen komen.

Waterlands Archief

Het Waterlands Archief (hierna: WA) is een archiefdienst in de zin van de Archiefwet 1995. In die hoedanigheid beheert het WA de archieven van de bij het ISW aangesloten gemeenten. Daarnaast heeft het WA archieven van waterschappen, notarissen en van particuliere instellingen (kerken, bedrijven, verenigingen) en families en personen in bewaring. De hoofdtaak van het WA is gericht op het duurzaam behoud, de toegankelijkheid en het gebruik van de archieven en collecties, zodat de verantwoordingsfunctie van de archieven wordt gewaarborgd en de kennis van de cultuurhistorie van de regio toeneemt en behouden blijft.

Visie

Het Waterlands Archief, centrum voor regionaal historisch onderzoek, beheert rond de duizend archieven van plaatselijke overheden, notarissen en particuliere instellingen (bijvoorbeeld kerken). Naast archiefbeheer heeft het Waterlands Archief tot taak de archieven en de daarbij behorende cultuurhistorische collecties kwalitatief goed te beheren en ter inzage te geven aan iedereen, die daar belang in stelt. De doelstelling is dan ook een zo breed mogelijk publiek te interesseren voor de cultuurhistorie van de regio Waterland en het onderzoek hiernaar zoveel mogelijk te stimuleren. In 2010 is het Beleidsplan Waterlands Archief 2012-2014 vastgesteld (dit is het laatst vastgestelde plan).

Speerpunten daarin zijn uitbreiding en verbetering van de digitale dienstverlening, verbreding educatie en verbetering presentatie en het werken aan digitale duurzaamheid en toegankelijkheid. In het beleidsplan geeft het Waterlands Archief aan door sober en doelmatig te werken de kosten in de hand te willen houden en binnen de eigen begroting naar mogelijkheden zoeken om budget vrij te maken voor de verwezenlijking van de nieuwe beleidsdoelen. Voor ons als deelnemende gemeente is het belangrijk de opslag en terugvindbaarheid van digitale documenten min of meer op uniforme wijze vorm te geven. Daarom hebben wij het Waterlands Archief verzocht meer aandacht te besteden aan samenwerking met de andere aangesloten gemeenten.

Beleidsvoornemens

De gemeente Waterland draagt haar archieven aan het Waterlands Archief over op de wijze zoals vereist is. In juli 2010 heeft de laatste overdracht plaatsgevonden, waarmee de gemeente Waterland aan de overbrengingsverplichting uit de Archiefwet heeft voldaan.

- E- depot

De digitale (duurzaam te bewaren) archieven die bij de gemeenten ontstaan moeten in de nabije toekomst worden beheerd in een digitaal depot. In 2011 werd op aangeven van onze organisatie door het Waterlands Archief gestart met het concretiseren van zo'n E-depot. Het Waterlands Archief initieerde vervolgens een gezamenlijke, intergemeentelijke werkgroep die voorbereidingen trof voor aansluiting in 2015 bij een gemeenschappelijke e-depotvoorziening. Deze werkgroep heeft gewerkt aan onder andere het ontwikkelen van gestandaardiseerde metadatasystemen en ook zijn afspraken gemaakt over kwaliteitseisen en procedures. Op initiatief van Archief 2020 en in samenwerking met drie regionale archiefdiensten, waaronder het Waterlands Archief, is in 2014 het pilotproject 'Duurzaam digitaal archiveren en beheren' gestart. Onze gemeente was één van de drie pilot-gemeenten met als pilot het digitaal inbrengen/overbrengen van omgevingsvergunningen in het E-depot.

Risico's

Het ISW neemt deel aan diverse commissies en vergaderingen van instellingen en organisaties om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen. De gemeente Waterland heeft niet de middelen om dit zelfstandig te doen. Het onderdeel Waterlands Archief vindt het bestaansrecht in de Archiefwet.

3. Stadsregio Amsterdam/Metropoolregio Amsterdam

Vestigingsplaats:	Amsterdam.
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling met zestien gemeenten (stadsregio) + een nog te sluiten covenant (Metropoolregio).
Activiteiten:	belangenbehartiger van de regio Amsterdam op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer en economische aangelegenheden.
Programmaonderdelen:	4.01 Bestuur
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in de Regioraad (SRA) + getrapte vertegenwoordiging via de regio Zaanstreek-Waterland (voorstel van MRA).

De begroting van de MRA wordt eind 2016 vastgesteld.

De deelnemende organisaties is gevraagd € 2,23 per inwoner te reserveren.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting	
	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	38.209	38.229	38.211	38.595
Eigen vermogen per 31 december	24.608.898	9.521.563		
Vreemd vermogen per 31 december	421.026.224	240.055.865		
Jaarresultaat voor bestemming	60.000-	60.000		
Jaarresultaat na bestemming	-	-		

Visie

Na de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 januari 2016 hebben de dagelijks besturen van de SRA en de MRA de deelnemende gemeenten (waaronder Waterland) verzocht om de samenwerking per 1/1/2017 voort te zetten in een vervoersregio via een wijziging van de gemeenschappelijke regeling (verkeer en vervoer binnen de SRA) en een metropoolregio voor de beleidsonderwerpen volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en economische aangelegenheden door middel van een nog af te sluiten convenant. De gemeenteraad heeft op 30 juni 2016 met deze wijziging in de samenwerking ingestemd. Binnen de MRA zal, volgens het voorstel, in drie regio's worden samengewerkt. Voor de gemeente Waterland is dat de regio Zaanstreek-Waterland.

Beleidsvoornemens

In de Regioraad worden de belangen van de gemeente Waterland behartigd door onze raadsvertegenwoordiger. Overigens zal onze gemeente de meeste ontwikkelingen binnen de stads- en metropoolregio op afstand volgen. Dit komt door het feit dat beide werkzaam zijn voor een groot gebied met veel problematiek elders in de regio. Wel neemt de gemeente geregeld deel aan allerlei vormen van overleg.

- Verkeer

De samenwerkende bestuurders van het project 'Bereikbaarheid Waterland' zijn overeengekomen welke maatregelen op korte en lange termijn in de regio kunnen worden uitgevoerd om de bereikbaarheid te verbeteren. De bestuurders van de provincie Noord-Holland, Stadsregio Amsterdam en de gemeenten Amsterdam (stadsdeel Noord), Edam-Volendam, Purmerend en Waterland hebben ervoor gekozen bestaande wegen en busbanen te optimaliseren. Uit onderzoek bleek dat grote wegwitbreidingen in Waterland niet haalbaar zijn. Voor de partijen is een belangrijk uitgangspunt dat auto en openbaar vervoer minder afhankelijk van elkaar worden. In 2013 is gestart met de uitvoering van eerste maatregelen om een structurele verbetering van de doorstroming mogelijk te maken en te zorgen voor betrouwbaardere reistijden. In de periode 2015-2020 zullen de lange termijn maatregelen verder worden uitgewerkt en indien mogelijk worden gerealiseerd. Doel is om de samenwerking verder uit te werken en te komen tot een nieuw Regionaal Verkeer en Vervoer Plan. In 2016 is het bestemmingsplan voor de uitbreiding van de busbaan naar IJpendam vastgesteld. Er wordt onderzocht of er een onderdoorgang door Broek in Waterland kan worden gerealiseerd. De ambtelijke werkgroep verkeer en vervoer komt circa 8-10 maal per jaar bij elkaar. Alle onderwerpen op het gebied van verkeer en vervoer worden hier besproken. De onderwerpen zijn: het openbaar vervoer, halte en databeheer, fiets- en verkeersveiligheid beleid, investeringen weg en openbaar vervoer en subsidies (BDU-gelden). Deze werkgroepen zijn een voorbereiding op de portefeuillehouder overleggen van de SRA.

- Werk en Wonen

De MRA speelt een belangrijke rol in het versterken van de regionale economie en levert een bijdrage aan een sterk vestigingsbeleid, zoals de herstructurering van bedrijventerreinen, een gezonde kantorenmarkt en een gevarieerde en sterke regionale detailhandelsstructuur. Aan de andere kant is er de ambitie om een evenwichtige regionale woningmarkt te creëren, waar vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten. De activiteiten zijn gericht op de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van de woningmarkt voor diverse bevolkingsgroepen nu en in de toekomst.

- Jeugdzorg

Op 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet in werking getreden. Daarmee zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de zorg aan jeugdigen. Hiervoor was de SRA verantwoordelijk voor de jeugdzorg. De verwachting is dat de afbouw van de laatste dossiers in 2017 zal plaatsvinden.

Risico's

Het takenpakket van de SRA en de MRA behelzen taken die niet door de gemeente Waterland alleen uitgevoerd kunnen worden. Deelname is voornamelijk van belang om het niveau van het openbaar vervoer, de infrastructuur, de regionale woningmarkt en de regionale economie hoog te houden. Door het aantal deelnemende partijen en de grootte van sommige partijen is de gemeente Waterland slechts één van de deelnemende partijen. Hierdoor kan het lastig zijn de Waterlandse belangen te laten prevaleren.

4. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek-Waterland (GGD)

Vestigingsplaats:	Zaanstad.
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling.
Activiteiten:	belangenbehartiger van de regio Zaanstreek-Waterland op het gebied van collectieve preventie en andere gemeentelijke activiteiten in het kader van de gezondheidszorg.
Programmaonderdelen:	3.03 Volksgezondheid
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het dagelijks en algemeen bestuur.

De begroting 2017 van de GGD Zaanstreek-Waterland is in het algemeen bestuur van de GGD vastgesteld op 13 juli 2016.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting	
	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	485.419	484.126	520.940	593.397
Eigen vermogen per 31 december	1.513.653	1.988.697		
Vreemd vermogen per 31 december	5.568.336	5.648.228		
Jaarresultaat voor bestemming	429.036	582.837		
Jaarresultaat na bestemming	151.793	116.300		

Visie

Het doel van de GGD is het bewaken, beschermen en bevorderen van de volksgezondheid van de inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland. De uitvoering van de publieke gezondheidszorg is in onze regio georganiseerd in een Gemeenschappelijke Regeling (GR). De GGD stelt op grond van de GR elk jaar een begroting en een jaarrekening op. De GGD is de uitvoerder van en eerste adviseur over het (regionale) gezondheidsbeleid en het kenniscentrum op het terrein van de openbare gezondheidszorg.

Beleidsvoornemens

De Wet publieke gezondheid (Wpg) verplicht gemeenten om twee jaar na het uitbrengen van de landelijke nota gezondheidsbeleid een lokale nota gezondheidsbeleid op te stellen, waarin zij aangeven hoe zij binnen hun gemeente vorm geven aan de openbare gezondheidszorg. De landelijke nota is in het najaar van 2015 uitgekomen. Wij stellen de lokale nota gezondheidszorg in 2017 op, daarbij rekening houdend met de kaders van de landelijke gezondheidsnota 2015, de (concept)visie GGD Zaanstreek-Waterland, de kadernota 2017 en de programmabegroting 2017. Wij continueren de accentuering van de thema's alcohol, drugs en roken, gezond gewicht en psychische gezondheid en besteden aandacht aan de nieuwe rol en positionering van de GGD in het veranderende zorgveld in verband met de transities die in 2015 in gang zijn gezet. Wij verstevigen de samenwerking met de GGD als ketenpartner in de (jeugd)hulpverlening, opvoedondersteuner en aanbieder van licht ambulante (na)zorg. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheid tot integratie van de lokale gezondheidsnota in het beleidsplan voor het Sociaal domein voor de jaren 2017 en verder.

Risico's

Tweemaal per jaar vindt er een risico-inventarisatie plaats, bij de begroting en bij de jaarrekening. De GGD kent risico's die te maken hebben met de personele kosten. Deze risico's zijn:

- Eigen risicodragers WW-verplichting. De GGD is risicodragers voor uitkeringen uit de werkloosheids-wet (WW). Dat betekent dat bij ontslag of bij einde dienstverband (bij tijdelijke aanstellingen) de eventueel uit te betalen WW-uitkering betaald moet worden door de GGD.
- Doorbetalingsverplichting bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid in verband met ziekte. De GGD is eigen risicodragers voor de WGA, in het kader van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Dit betekent dat de GGD betaalt voor aanvulling van het loon van een zieke (ex)werknemer.
- Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD. Als zich in de regio calamiteiten voordoen, die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekte) of die in het kader van de rampenbestrijding inzet vragen van de GGD, zullen hieruit kosten voortvloeien. Met deze kosten is in de begroting geen rekening gehouden.
- Op verzoek van de gemeente Zaanstad is onderzocht of de lokale jeugdgezondheidszaken (JGZ) door Zaanstad weer in eigen beheer konden worden uitgevoerd. In september 2015 heeft de gemeenteraad van Zaanstad besloten deze taken toch bij de GGD te blijven beleggen.
- De Gemeenschappelijke regeling van de GGD Zaanstreek-Waterland (hierna: GR) is in 2015 gewijzigd vanwege het feit dat de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) met ingang van 1 januari 2015 is gewijzigd. De GR is zodanig aangepast dat aan de bepalingen in de Wgr ten aanzien van ledentallen van Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur en de verhouding tussen deze besturen wordt voldaan. Daarnaast is de GR gewijzigd omdat de gemeente Edam-Volendam en Zeevang met ingang van 2016 zijn samengegaan waardoor het aantal aan de GR deelnemende gemeenten is veranderd.
- In 2016 is een proces van visievorming gaande dat moet leiden tot een visiedocument GGD Zaanstreek-Waterland. Dit visiedocument wordt naar verwachting in het vierde kwartaal van 2016 vastgesteld. Als de neergelegde visie en heroriëntering van de positie van de GGD leidt tot organisatorische wijzigingen die van invloed zijn op het bepaalde in de GR, dan zal de GR daarop worden aangepast. Ten aanzien van de stemverhoudingen binnen de GR heeft het AB besloten dat elke gemeente één stem heeft maar dat, wanneer de gemeente Zaanstad en/of de gemeente Purmerend niet met een voorstel kunnen instemmen, dit voorstel zal worden voorgelegd voor een zienswijze aan de raden van de aan de GR deelnemende gemeenten.

5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW)

Vestigingsplaats:	Zaanstad.
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling met negen gemeenten.
Activiteiten:	door samenwerking een zo doelmatig mogelijk georganiseerde en ge-coördineerde brandbestrijding alsmede hulpverlening bij rampen en zware ongevallen te bewerkstelligen.
Programmaonderdelen:	1.01 Veiligheid
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het dagelijks en algemeen bestuur.

De begroting 2017 van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 juli 2016.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting	
	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	1.370.967	1.213.083	1.203.229	1.405.468
Eigen vermogen per 31 december	4.304.174	1.998.000		
Vreemd vermogen per 31 december	33.593.021	32.044.000		
Jaarresultaat voor bestemming	2.224.644	2.307.000		
Jaarresultaat na bestemming	2.901.568	722.000		

In het Beleidsplan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2013-2016 staat de missie omschreven als “De partners in de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland gaan ‘arm in arm voor veiligheid’ om het samenwerkingsverband te bestendigen en uit te bouwen. Dit samenwerkingsverband helpt maatschappelijke verstoringen voorkomen of beperken in het belang van en samen met de burgers”. Momenteel worden voorbereidingen getroffen om een nieuw beleidsplan (2017-2020) op te stellen.

Beleidsvoornemens

De VrZW voert voor de deelnemende gemeenten de taken uit die bij wet (Wet veiligheidsregio's) zijn toegewezen aan de veiligheidsregio's en de taken die conform de gemeenschappelijke regeling aan de VrZW zijn opgedragen. Het betreft taken op gebied van:

- Brandweer;
- Meldkamer;
- Multidisciplinaire taken;
- GHOR (uitbesteed aan Amsterdam-Amstelland);
- Bevolkingszorg (Gemeentelijke) processen (voor zover belegd bij VrZW);
- Bedrijfsvoering.

In 2013 is het Beleidsplan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2013-2016 vastgesteld. Beleidsmatig vormt dat de richting voor de komende jaren. Op basis van dit beleidsplan zijn drie belangrijke pijlers geconcretiseerd die richtinggevend zijn voor de taakuitvoering van de VrZW als organisatie. Dit zijn: slagvaardig organiseren, verbeteren zelfredzaamheid en versterken van de samenwerking met partner.

Risico's

Deze gemeenschappelijke regeling komt voort uit de Wet veiligheidsregio's en de gemeente Waterland is verplicht deel te nemen aan deze gemeenschappelijke regeling.

6. Recreatieschap Twiske/Waterland

Vestigingsplaats:	Haarlem.
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling van de provincie, stadsdeel Amsterdam-Noord, Beemster, Edam-Volendam, Graft-de Rijk, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland, Zaanstad.
Activiteiten:	het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openlucht recreatie, en tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen en duurzaam in stand houden van het specifiek en gedifferentieerde karakter van het landschap.
Programmaonderdelen:	2.02 Sport, cultuur en recreatie
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het algemeen bestuur.

De begroting van 2017 van het recreatieschap Twiske/Waterland is voorgelegd aan het dagelijks bestuur van 7 april 2016 en is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 30 juni 2016.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting	
	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	14.976	15.196	15.340	15.443
Eigen vermogen per 31 december	1.831.459	1.817.229		
Vreemd vermogen per 31 december	71.645	48.583		
Jaarresultaat voor bestemming	398.758-	14.229-		
Jaarresultaat na bestemming	-	-		

Vervolg geven aan uitvoeringsprogramma Landschap Waterland . De accenten zullen in 2017 liggen op:

- Vervolg geven aan afronding uitvoeringsprogramma Landschap Waterland.
- Begeleiden recreatievoorzieningen Markermeerdijk.
- Beheer en onderhoud recreatieve infrastructuur.

Risico's

Het realiseren, beheren, onderhouden van -en communiceren over- recreatieve voorzieningen is een grensoverschrijdende en bovengemeentelijke taak. Deelname is belangrijk omdat de gemeente Waterland recreatie en toerisme hoog op de agenda heeft staan. Hetgeen door deze gemeenschappelijke regeling wordt gerealiseerd zou de gemeente Waterland niet zelfstandig voor dit bedrag kunnen regelen. De gemeente Waterland heeft derhalve baat bij het voortbestaan van deze gemeenschappelijke regeling.

7. Werkvoorzieningsschap Zaanstreek-Waterland (Baanstede)

Vestigingsplaats:	Purmerend.
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling
Activiteiten:	het verschaffen van de mogelijkheid tot het verrichten van arbeid door personen met een indicatie op grond van de Wet sociale werkvoorziening.
Programmaonderdelen:	3.02 Sociale voorzieningen
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het dagelijks en algemeen bestuur.

De ontwerpbegroting 2017 van het werkvoorzieningsschap Zaanstreek-Waterland (Baanstede) is (na zienswijzen van de gemeenten) vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van Baanstede op 29 juni 2016.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting	
	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	44.253	53.884	132.765	135.772
Eigen vermogen per 31 december	-	-		
Vreemd vermogen per 31 december	7.164.951	8.956.334		
Jaarresultaat voor bestemming	300.000	1.643.413-		
Jaarresultaat na bestemming	-	1.343.413-		

Visie

De sociale werkvoorziening maakt het mogelijk dat personen met lichamelijke, verstandelijke en/of psychische beperkingen, deelnemen aan het arbeidsproces. Het gaat hierbij om mensen die uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot arbeid in staat zijn.

Beleidsvoornemens

Als gemeente stellen wij jaarlijks budget beschikbaar aan het Werkvoorzieningsschap Zaanstreek-Waterland (Baanstede) voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De Wsw maakt het mogelijk dat mensen begeleid kunnen werken in een aangepaste arbeidsomgeving. Het gaat om mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap. De uitgangspunten voor de begroting 2017 van Baanstede wijken op enkele belangrijke punten af van de uitgangspunten die gehanteerd zijn voor de vorige begroting. Het belangrijkste verschil is het overschakelen naar het 'going concern-scenario'. Het Algemeen Bestuur van Baanstede heeft in december 2015 besloten de uitvoering van het transitieplan te staken en over te gaan op een 'going-concern' scenario. Dit uitgangspunt is vooral om pragmatische redenen gekozen. Over de toekomstige positie en rol van Baanstede vindt naar verwachting in de loop van 2016 besluitvorming plaats. De gemeenten Purmerend en Zaanstad hebben tijdens de regionale raadsbijeenkomst op 1 juni 2016 aangegeven gezamenlijk een regionaal Participatiebedrijf op te zullen richten.

De overige gemeenten (waaronder Waterland) worden in de gelegenheid gesteld om bij dit nieuwe Participatiebedrijf diensten in te kopen. Daarmee ontstaat voor gemeenten zelfstandigheid en regie op de doelgroep. In Waterland onderzoeken wij de mogelijkheid om de Wsw zelf uit te voeren. Daarvoor is een plaatsingsplan gereed. Het is nog onduidelijk hoe de Baanstede-organisatie zijn plek vindt in het nieuwe Participatiebedrijf. Baanstede wordt naar verwachting omgevormd tot en/of opgenomen in het nieuwe Participatiebedrijf.

Risico's

In elke vorm van bedrijfsvoering ontstaan risico's en onzekerheden. Deze paragraaf geeft inzicht in de belangrijkste daarvan voor het werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland. Omdat het toekomstgerichte projecties betreft, is het overzicht vanzelfsprekend gebaseerd op inschattingen. De risico's zijn ingeschat voor een periode van een gemengde bedrijfsvoering: afnemende reguliere activiteiten en een transitie naar een nieuwe eindsituatie. De belangrijkste risicofactoren zijn:

- veranderend overheidsbeleid;
- onvoldoende bereidheid van werkgevers met SW-ers te willen werken;
- lagere detacheringstarieven;
- ontwikkeling Participatiebedrijf Zaanstad en Purmerend;
- veranderende politieke/bestuurlijke verhoudingen in deelnemende gemeenten;
- onvoldoende instroom doelgroep Participatiewet;
- extra werk gemeenten vervalst;
- tegenvallend natuurlijk verloop.

Voor een kwantificering van de risico's verwijzen wij naar de begroting 2017 van het Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland.

8. N.V. Houdstermaatschappij EZW

Vestigingsplaats:	Amsterdam.
Rechtsvorm:	naamloze vennootschap.
Activiteiten:	houdstermaatschappij aandelen Alliander.
Programmaonderdelen:	5.01 Dividend
Bestuurlijk belang gemeente:	aandeelhouder.

De onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de cijfers uit de jaarrekening 2015.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting	
	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse dividend uitkering	143.879	2.162.021	85.000	85.000
Eigen vermogen per 31 december	67.957	30.165.000		
Vreemd vermogen per 31 december	2.946.000	1.510.000		
Netto winst	2.934.000	1.492.000		

Visie

De gemeente is aandeelhouder van de N.V. Houdstermaatschappij EZW (EZW). De gemeente heeft een minderheidsbelang van 5,61%. De EZW houdt de aandelen in netwerkbeheerder Alliander. Nu de verkoop van de aandelen Nuon is afgerond kunnen vraagtekens worden gesteld bij het middellijk (via de houdstermaatschappij EZW) houden van de aandelen in netwerkbeheerder Alliander.

Beleidsvoornemens

De houdstermaatschappij EZW heeft wat de gemeente Waterland betreft geen toegevoegde waarde meer. De gemeente heeft daarom tijdens de aandeelhouders vergadering ingebracht om de mogelijkheid tot opheffing te bekijken waarbij de aandelen Alliander op basis van de verhouding van het gemeentelijk aandeel in EZW over de gemeenten worden verdeeld.

Aangezien de meerderheid van de aandelen in het bezit is van de gemeente Zaanstad zijn wij afhankelijk van het standpunt wat deze gemeente in deze in zal nemen. Momenteel worden de mogelijkheden en de gevolgen bestudeerd.

9. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag.
 Rechtsvorm: naamloze vennootschap.
 Activiteiten: bank.
 Programmaonderdelen: 5.01 Dividend
 Bestuurlijk belang gemeente: aandeelhouder.

De onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de cijfers uit de jaarrekening 2015.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting	
	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse dividend uitkering	17.830	8.003	14.321	14.321
Eigen vermogen per 31 december	3.582.000.000	4.163.000.000		
Vreemd vermogen per 31 december	149.923.000.000	145.348.000.000		
Netto winst	126.000.000	226.000.000		

Visie

De gemeente is aandeelhouder van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De gemeente heeft 14.040 aandelen. De gemeente heeft een minderheidsbelang van 0,025%. De BNG fungeert als bank voor de maatschappelijke sectoren die een binding hebben met de overheid.

Beleidsvoornemens

De huidige situatie continueren.

§ G Grondbeleid

Het doel van het te voeren grondbeleid van de gemeente Waterland is het bevorderen van het gewenste ruimtegebruik en de ruimtelijke kwaliteit en het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten. Dit doel kan (mede) worden bereikt door middel van de volgende instrumenten:

- het meewerken aan ruimtelijke plannen van derden;
- het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden voor het uitvoeren van ruimtelijke plannen;
- kostenverhaal;
- het vestigen van een zakelijk recht;
- huur en verhuur;
- aan- en verkoop van grond/onroerende zaken;
- vestiging voorkeursrecht (Wet voorkeursrecht gemeenten) en onteigening;
- het tegengaan van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond door derden.

Het grondbeleid van de gemeente Waterland is vastgelegd in de door het college op 28 juni 2016 vastgestelde Nota Grondbeleid Gemeente Waterland 2016. Eerder is deze nota vastgelegd door het college op 24 november 2015. Hierna zijn enkele moties verwerkt waarna de nota opnieuw is vastgelegd. In deze nota worden de hierboven genoemde instrumenten en het daarmee samenhangende beleid nader uitgewerkt.

Het project de mfa/BSS op de voormalige locatie van de Kohnstammschool is stopgezet. Doordat deze ontwikkeling niet doorgaat, gaat ook de verplaatsing van de scholen naar de mfa niet door. Thans wordt gekeken hoe verder met scholen en multifunctionele functies zal worden omgegaan. De gemeente heeft in de nota grondbeleid aangegeven dat er sprake kan zijn van zowel actief als faciliterend grondbeleid. In de praktijk is het grondbeleid veelal faciliterend. Er zijn kostprijberekeningen, de projecten worden jaarlijks opnieuw beoordeeld. Verliezen worden direct genomen, er worden tussentijds geen winsten genomen.

§ H Subsidies

Op grond van de Algemene subsidieverordening Waterland in samenhang met de Algemene wet bestuursrecht stelt de gemeenteraad jaarlijks de subsidieplafonds en subsidiebegrotingsposten vast voor een aantal welzijnsterreinen. Voor de welzijnssubsidies wordt een onderscheid gemaakt tussen periodieke en eenmalige subsidies. In onderstaande overzicht wordt de subsidieplafonds en begrotingsposten voor welzijnssubsidies gepresenteerd.

Categorie	Subsidie verleend in 2016	Subsidie gevraagd voor 2017	Maximaal subsidiebedrag voor 2017
Amateuristische kunstbeoefening	€ 13.750,00	€ 14.400,00	€ 13.750,00
- IJpendams fanfare	€ 2.475,00	€ 2.475,00	€ 2.475,00
- Christelijke Muziekvereniging Juliana	€ 2.475,00	€ 2.475,00	€ 2.475,00
- Muziekvereniging Olympia/Con Brio	€ 2.475,00	€ 2.475,00	€ 2.475,00
- Fanfarecorps Zuiderwoude	€ 2.475,00	€ 2.475,00	€ 2.475,00
- Toneelvereniging de Brug	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Toneelvereniging IOS	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Christelijk gemengd koor Marcantat	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Gemengd Koor Broek in Waterland	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Cantorij Grote Kerk	€ 550,00	€ 1.000,00	€ 550,00
- Zuiderzeekoor	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Gemengd koor Instemming	€ 550,00	€ 750,00	€ 550,00
Kunstzinnige vorming	€ 120.639,00	€ 119.860,00	€ 121.369,00
- SOAM	€ 11.500,00	€ 11.500,00	€ 11.575,00
- Stichting Muziekschool Waterland	€ 109.139,00	€ 108.360,00	€ 109.794,00
Sport	€ 72.224,28	€ 73.402,00	€ 72.465,00
- Zwemvereniging Waterland	€ 10.270,28	€ 9.964,00	€ 10.139,00
- Sportservice Noord-Holland (aangepast sporten)	€ 2.954,00	€ 3.219,00	€ 2.972,00
- Sportservice Noord-Holland (combinatiefunctionaris)	€ 59.000,00	€ 60.219,00	€ 59.354,00
Cultuurhistorische waarden	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Stichting Museum de Speeltoren	€ 275,00	€ 275,00	€ 275,00
- Vereniging Historisch Eiland Marken	€ 275,00	€ 275,00	€ 275,00
Volkscultuur	€ 2.686,20	€ 2.545,30	€ 2.692,47
Chr.Oranjever. Nederland en Oranje Marken	€ 330,00	€ 330,00	€ 330,00
Stichting voor Volksvermaak IJpendam	€ 527,56	€ 305,00	€ 528,88
Herdenkingscomité Monnickendam	€ 330,00	€ 400,00	€ 330,00
Sint Nicolaas Comité Monnickendam	€ 1.058,64	€ 1.070,30	€ 1.063,59
Sinterklaascommissie Uitdam	€ 110,00	€ 110,00	€ 110,00
Stichting Oranje comité/Oranjevereniging Katwoude	€ 330,00	€ 330,00	€ 330,00

Categorie	Subsidie verleend in 2016	Subsidie gevraagd voor 2017	Maximaal subsidiebedrag voor 2017
Sociaal cultureel werk	€ 318.848,00	€ 278.244,00	€ 278.244,00
- De Bolder sociaal cultureel werk en vrijwilligersondersteuning	€ 162.668,65		€ 163.645,00
- De Bolder activiteiten gezonde leefstijl	€ 4.205,00		€ 4.205,00
- De Bolder jongerenwerk	€ 66.948,00		€ 67.350,00
- De Bolder KANS (combinatiefunctionaris)	€ 42.787,00		€ 43.044,00
- De Bolder extra subsidie	€ 42.239,35		€ -
Jeugd- en jongerenwerk	€ 1.650,00	€ 1.650,00	€ 1.650,00
- Hervormd Gereformeerd Jeugdwerk Monnickendam	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Stichting Marker Jongeren	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Vereniging Scoutinggroep Waterland	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
Club- en buurthuiswerk	€ 550,00	€ 600,00	€ 550,00
- Stichting club- en buurthuiswerk IJpendam	€ 550,00	€ 600,00	€ 550,00
Overige sociaal culturele activiteiten	€ 5.350,00	€ 12.025,00	€ 7.185,00
- Stichting Bach in Monnickendam	€ 330,00	€ 330,00	€ 330,00
- Damesclub Katwoude	€ 325,00	€ 325,00	€ 325,00
- Stichting Uit de Kunst Monnickendam	€ 2.365,00	€ 1.870,00	€ 1.870,00
- Stichting Cultuur Nacht Waterland	€ 2.000,00	€ 2.500,00	€ 2.000,00
- Stichting Big Band Monnickendam Notorious Monks	€ 330,00	€ 1.000,00	€ 330,00
- Catharinastichting Zuiderwoude	NIEUW	€ 1.000,00	€ 330,00
- Stichting Monnickendammer Visdagen	NIEUW	€ 5.000,00	€ 2.000,00
Peuteropvang	€ 31.644,10	€ 33.745,00	€ 31.483,50
- Tinteltuin	€ 7.741,95	€ 10.515,00	€ 7.789,00
- Stichting Peuterspeelgroep Marken	€ 3.471,50	€ 3.500,00	€ 3.951,00
- SKW: peuterspeelzaal Pinokkio	€ 10.103,65	€ 10.000,00	€ 9.227,00
- SKW: peuterspeelzaal 't Stokpaardje	€ 5.752,00	€ 5.000,00	€ 5.786,50
- Stichting Co Nijntje	€ 4.575,00	€ 4.730,00	€ 4.730,00
Ouderenzorg	€ 117.231,50	€ 151.179,00	€ 117.826,50
a. Coördinerend ouderenwerk	€ 16.276,50	€ 17.829,00	€ 16.276,50
- St. Gecoördineerd Ouderenwerk 55+ IJpendam	€ 4.325,00	€ 4.325,00	€ 4.325,00
- St. Gecoördineerd Ouderenwerk Monnickendam	€ 5.060,00	€ 5.060,00	€ 5.060,00
- St. Dienstverlening Ouderen Broek in Waterland	€ 3.284,00	€ 3.284,00	€ 3.284,00
- St. Welzijn Ouderen Marken	€ 2.145,00	€ 2.400,00	€ 2.145,00
- St. Samenwerkingsverband Welzijn Ouderen Waterland	€ 825,00	€ 1.760,00	€ 825,00
- Vereniging Vervoer van Ouderen	€ 637,50	€ 1.000,00	€ 637,50
b. Stichting WonenPlus Noord-Holland	€ 99.305,00	€ 131.700,00	€ 99.900,00
- St. WonenPlus Noord-Holland (incl. mantelzorgondersteuning)	€ 99.305,00	€ 131.700,00	€ 99.900,00

Categorie	Subsidie verleend in 2016	Subsidie gevraagd voor 2017	Maximaal subsidiebedrag voor 2017
c. Recreatief ouderenwerk	€ 1.650,00	€ 1.650,00	€ 1.650,00
- Stichting bejaardensociëteit Monnickendam	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Gymnastiekvereniging Ilpenstein	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
- Ouderensoos Broek in Waterland	€ 550,00	€ 550,00	€ 550,00
Maatschappelijke dienstverlening	€ 18.784,76	€ 27.660,00	€ 18.992,14
- E.H.B.O.-afdeling Ipendam	€ 275,00	€ 275,00	€ 275,00
- Stichting Slachtofferhulp Nederland	€ 2.844,41	€ 4.499,00	€ 2.941,17
- Stichting AED Marken-Uitdam	€ 2.040,00	€ 2.260,00	€ 2.040,00
- Stichting 6 minuten Waterland	€ 6.600,00	€ 6.930,00	€ 6.600,00
- Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek-Waterland	€ 7.025,35	€ 13.696,00	€ 7.135,97
Vluchtelingenwerk	€ 49.000,00	€ 82.500,00	€ 82.743,50
- Stichting Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan	€ 49.000,00	€ 82.500,00	€ 82.743,50
Algemeen Maatschappelijk Werk	€ 97.917,16	€ 98.896,00	€ 98.311,15
- SMD Algemeen maatschappelijk werk	€ 79.376,91	€ 80.171,00	€ 62.741,78
- SMD Sociaal raadsliedenwerk	€ 11.934,38	€ 12.053,00	€ 24.011,97
- SMD Mentorproject	€ 6.605,87	€ 6.672,00	€ 11.557,40
Eenmalige subsidies	n.n.b.	n.n.b.	€ 8.000,00
Stimuleringsregeling	n.n.b.	n.n.b.	€ 28.250,00
Subsidies dorpsraden	€ 4.266,80	€ -	€ 4.292,40
- Stichting Stadsraad Monnickendam	€ 533,35	n.v.t.	€ 536,55
- Stichting Polderraad Katwoude	€ 533,35	n.v.t.	€ 536,55
- Stichting Dorpsraad Zuiderwoude	€ 533,35	n.v.t.	€ 536,55
- Stichting Eilandraad Marken	€ 533,35	n.v.t.	€ 536,55
- Stichting Dorpsraad Ipendam	€ 533,35	n.v.t.	€ 536,55
- Dorpsraad Broek in Waterland	€ 533,35	n.v.t.	€ 536,55
- Dorpsraad Uitdam	€ 533,35	n.v.t.	€ 536,55
- Stichting de Laatste Mol (Watergang)	€ 533,35	n.v.t.	€ 536,55
Overig	€ 71.136,15	€ 20.000,00	€ 50.000,00
- Dieren Opvang Centrum Waterland	€ 12.693,15	inkoop	€ -
- Vandalismebestrijding: Halt	€ 8.443,00	inkoop	€ -
- Stichting Promotie Waterland	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00
- Re-integratiesubsidies	€ 30.000,00	n.n.b.	€ 30.000,00
Totaal bedrag	€ 926.227,95	€ 917.256,30	€ 938.354,66

Toelichting welzijnssubsidies

Algemeen

De subsidievereisten zijn opgenomen in de Algemene subsidieverordening gemeente Waterland 2014 (hierna: Asv) en de bijbehorende uitvoeringsregeling subsidies Zorg & welzijn 2014 (hierna: uitvoeringsregeling). De subsidievereisten voor de re-integratiesubsidies zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling re-integratiesubsidies gemeente Waterland 2015.

Voor zover in de toelichtingen per rubriek wordt gesproken van vaste bedragen, normbedragen of tarieven, sluit dit een indexering volgens de bepalingen van de uitvoeringsregeling niet uit. Voor 2017 hebben wij rekening gehouden met een indexering van:

- 0,6% bij subsidies waarop artikel 12, tweede lid in samenhang met het zesde lid van de uitvoeringsregeling van toepassing is;
- 0,6% bij subsidies waarop artikel 12, derde lid van de uitvoeringsregeling van toepassing is.

Subsidieberekening:

1. De subsidieverlening vindt altijd plaats binnen het subsidieplafond of begrotingsbedrag.
2. De verdeelsleutel is: tender volgens uitvoeringsregeling tenzij er sprake is van een combinatie van artikel 4.23 derde lid sub c van de Awb plus artikel 2 tweede lid van de Asv. Het betreft dan een begrotingspost waarop de Asv en uitvoeringsregeling van toepassing worden verklaard.

Amateuristische kunstbeoefening:

Subsidieberekening:

1. specifiek muziekverenigingen: vast bedrag van € 825,- per muziekkuitvoering voor maximaal drie muziekkuitvoeringen per jaar;
2. specifiek toneelverenigingen: vast bedrag van € 550,- per jaar;
3. specifiek zangverenigingen: vast bedrag van € 550,- per jaar.

Kunstzinnige vorming

Subsidieberekening:

1. specifiek SOAM: volgens de systematiek "prijs x aantal". Normbedrag van € 231,50 (bedrag 2016 + 0,6% index) per leerling;
2. specifiek Stichting Muziekschool Waterland: bedrag van € 109.794,- (bedrag 2016 + 0,6% index).

Sport

Subsidieberekening

1. specifiek Zwemvereniging Waterland: bijdrage in het hoge uurtarief van € 66,32 (bedrag 2016 + 0,6%) en € 24,32 (bedrag 2016 + 0,6%) voor het lage uurtarief tot een maximum van 500 uur per jaar;
2. specifiek Sportservice Noord-Holland: een vast bedrag voor de deelnemers uit onze gemeente aan het Samenwerkingsverband Aangepast sporten van € 2.972,- (bedrag 2016 + 0,6%);
3. specifiek Sportservice Noord-Holland: bedrag voor 2017 van € 59.354,- (bedrag 2016 + 0,6%) voor de inzet van 0,7 fte combinatiefunctionaris inclusief een werkbudget.

Cultuur historische waarden

Subsidieberekening:

1. vast bedrag van € 275,- per jaar.

Volkscultuur

Subsidieberekening:

1. specifiek inzake activiteiten rond de viering van Koningsdag en/of de Dodenherdenking: vast bedrag van € 330,- per jaar;
2. specifiek inzake activiteiten rond de Sinterklaasintocht: normbedrag van € 0,11 per inwoner met een minimum van € 100,-.

Sociaal-cultureel werk

Subsidieberekening:

1. specifiek De Bolder subsidie voor regulier sociaal cultureel werk en vrijwilligersondersteuning: bedrag van € 163.645,- (bedrag 2016 + 0,6%);
2. specifiek De Bolder subsidie voor activiteiten gezonde leefstijl: vast bedrag van € 4.205,-;
3. specifiek De Bolder subsidie voor het jongerenwerk: bedrag van € 67.350,- (bedrag 2016 + 0,6%);
4. specifiek De Bolder subsidie voor KANS (combinatiefunctionaris): bedrag van € 43.044,- (bedrag 2016 + 0,6%).

Jeugd- en jongerenwerk

Subsidieberekening:

1. vast bedrag van € 550,- per jaar voor activiteiten gericht op de doelgroep (6-23 jaar).

Club- en buurthuiswerk

Subsidieberekening:

1. vast bedrag van € 550,- per jaar.

Overige sociaal-culturele activiteiten

Subsidieberekening:

1. algemeen: vast bedrag van (max.) € 330,- per organisatie per jaar;
2. specifiek: vast bedrag van € 1.870,- voor Stichting Uit de Kunst Waterland per jaar;
3. specifiek: vast bedrag van € 2.000,- voor Stichting Cultuur Nacht Waterland en Stichting Monnickendammer Visdagen.

Peuteropvang

Subsidieberekening:

1. specifiek Tinteltuinen en Stichting Peuterspeelgroep Marken: de subsidie bestaat uit een vast bedrag van € 917,00 (bedrag 2016 + 0,6%) per dagdeel en een bijdrage in de huisvestingskosten (bedrag 2016 + 0,6% index);
2. specifiek SKW Pinokkio en SKW 't Stokpaardje: de subsidie bestaat uit een vast bedrag van € 937,50 (bedrag 2016 + 0,6%) per dagdeel en een bijdrage in de huisvestingskosten (bedrag 2016 + 0,6% index);
3. specifiek Co-Nijntje: de subsidie bestaat (maximaal) uit een vast bedrag van € 926,00 per dagdeel en een bijdrage van 50% in de huisvestingskosten.

Ouderenzorg

A. Coördinerend ouderenwerk

Subsidieberekening:

1. specifiek per organisatie voor gecoördineerd ouderenwerk: vast bedrag per jaar afhankelijk van kern/inwonertal waar de organisatie primair haar activiteiten uitoefent voor de doelgroep 60+;
2. specifiek Stichting Samenwerkingsverband Welzijn Ouderen Waterland: vast bedrag van € 825,- per jaar voor de koepelorganisatie;
3. specifiek Vereniging Vervoer Ouderen: normbedrag van € 37,50 per deelnemer uit de gemeente Waterland.

B. Stichting WonenPlus Noord-Holland

Subsidieberekening:

1. bedrag van € 99.900,- voor de consulent WonenPlus, consulent mantelzorgondersteuning en de open eettafel (bedrag 2016 + 0,6% index).

C. Recreatief ouderenwerk

Subsidieberekening:

1. vast bedrag van € 550,- per jaar.

Maatschappelijke dienstverlening

Subsidieberekening:

1. specifiek EHBO-vereniging: vast bedrag van € 275,- per jaar;
2. specifiek Stichting Slachtofferhulp Nederland: normbedrag van € 0,17 (bedrag 2016 + 0,6%) per inwoner;
3. specifiek Stichting AED Marken-Uitdam en Stichting 6 minuten Waterland: vast bedrag van € 220,- per jaar per AED plus een bedrag voor de scholingskosten (€ 500,- resp. € 1.980,-);
4. specifiek Bureau Discriminatiezaken: normbedrag van € 0,41 (bedrag 2016 + 0,6%) per inwoner.

Algemeen maatschappelijk werk

Subsidieberekening:

1. subsidiebedragen bestaan uit “vast aantal uren x tarief per uur” voor het algemeen maatschappelijk werk, het sociaal raadsliedenwerk en het mentorwerk gebaseerd op 2016 + 0,6% index.

VluchtelingenWerk

Subsidieberekening:

1. vast aantal uren x tarief per uur per jaar, gebaseerd op 2016 + 0,6%.

Eenmalige subsidies

De subsidievereisten en berekeningsgrondslagen volgens het gestelde in de Asv en de uitvoeringsregeling. De subsidieverleningen vinden plaats binnen het beschikbare subsidieplafond volgens het verdeelsysteem “op is op”.

Stimuleringsregeling

De subsidievereisten en berekeningsgrondslagen volgen het gestelde in de Asv en de uitvoeringsregeling. De subsidieverleningen vinden plaats binnen het beschikbare subsidieplafond volgens het verdeelsysteem “op is op”.

Subsidies dorpsraden

Subsidieberekening:

1. vast bedrag per jaar, gebaseerd op 2016 + 0,6%.

Overige subsidies

Subsidieberekening:

1. specifiek Promotie Waterland: pilot subsidie van € 20.000,-;
2. specifiek re-integratiesubsidies: de subsidievereisten en berekeningsgrondslagen volgen het gestelde in de Asv en de Uitvoeringsregeling re-integratiesubsidies gemeente Waterland 2015. De subsidieverleningen vinden plaats binnen het beschikbare subsidieplafond volgens het verdeelsysteem “op is op”.

§ I Jachthaven Hemmeland

Jachthaven Hemmeland is gebouwd om inkomsten te genereren voor onderhoud van het recreatiegebied Hemmeland. Tot begin jaren negentig was het Hemmeland eigendom van de gemeente Monnickendam. Daarna was het tot 1 januari 2010 in eigendom van meerdere gemeenten en de provincie via een zogenaamde gemeenschappelijke regeling. Sinds 1 januari 2010 is de gemeente weer volledig eigenaar van zowel het recreatiegebied als de jachthaven. Het beheer en onderhoud van de jachthaven was tot 1 mei 2013 in handen van Recreatie Noord Holland (RNH). Vanaf die datum heeft de gemeente Waterland de exploitatie overgenomen van RNH.

De bezetting en daarmee de inkomsten van jachthavens staan onder druk. Jachthavens moeten meegaan met trends en ontwikkelingen in de watersport en recreatie om de exploitatie positief te houden. Voor jachthaven Hemmeland is daarom een visie geschreven die ingaat op deze trends en ontwikkelingen en wat dit betekent voor jachthaven Hemmeland.

Vooruitlopend hierop zijn de afgelopen jaren de structurele kosten van de jachthaven gereduceerd. De dienstverlening is verbeterd door het wegwerken van het meest urgente achterstallige onderhoud, een andere terreinindeling en de aanleg van free WiFi, camperplaatsen, toegangssysteem en (camera)beveiliging. De komende jaren moet de haven investeren in baggerwerk en enkele nieuwe steigers om aan de primaire behoefte van de watersporters te kunnen blijven voldoen.

Onderstaand overzicht laat een opstelling van kosten en opbrengsten zien hoe vanuit fiscaal oogpunt gekeken wordt met betrekking tot de berekening van de vennootschapsbelasting jachthaven Hemmeland. Hiermee is de relatie gelegd met programmaonderdeel 7.01 Vennootschapsbelasting.

Financiën

Kostensoort	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Opbrengsten	809.750	889.750	889.750	889.750
Inhuur personeel	273.129	273.129	273.129	273.129
Interne capaciteit	16.207	16.207	16.207	16.207
Overhead	291.990	291.990	291.990	291.990
Fiscale vpb kapitaallasten	15.676	41.676	26.596	26.596
Onderhoud	105.322	105.322	105.322	105.322
Toevoeging voorziening baggeren	-	25.000	25.000	25.000
Overige kosten	143.470	143.470	143.470	143.470
	845.794	896.794	881.714	881.714
Resultaat voor belasting	-36.044	-7.044	8.036	8.036
VPB	-	-	-	-
Resultaat na belasting	-36.044	-7.044	8.036	8.036

Voor de jaren 2019-2020 is er geen vennootschapsbelasting verschuldigd omdat in de periode 2016-2018 compensabele verliezen zijn.

II. Financiële begroting

Overzicht exploitatie

1. Overzicht van baten en lasten

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
1.	Ruimtelijk domein	3.763.845	1.677.168	2.086.677-
1.01	Veiligheid	1.961.122	61.976	1.899.146-
1.02	Economie en toerisme	231.459	25.148	206.311-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	1.571.264	1.590.044	18.780
2.	Openbaar domein	9.038.671	5.052.333	3.986.338-
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	3.965.126	1.417.055	2.548.071-
2.02	Sport, cultuur en recreatie	2.193.489	282.478	1.911.011-
2.03	Milieu	2.880.056	3.352.800	472.744
3.	Sociaal domein	11.286.196	2.586.624	8.699.572-
3.01	Onderwijs	984.863	206.612	778.251-
3.02	Sociale voorzieningen	9.713.900	2.380.012	7.333.888-
3.03	Volksgezondheid	587.433	-	587.433-
4.	Bestuur	1.456.821	411.810	1.045.011-
4.01	Bestuur	1.456.821	411.810	1.045.011-
5.	Algemene dekkingsmiddelen	259.830	22.391.373	22.131.543
5.01	Dividend	2.702	99.321	96.619
5.02	Belastingen	232.621	4.063.156	3.830.535
5.03	Algemene uitkering	-	18.179.489	18.179.489
5.04	Saldo van financieringsfunctie	248.620	49.407	199.213-
5.05	Overige dekkingsmiddelen	224.113-	-	224.113
6.	Overhead	5.985.841	128.264	5.857.577-
6.01	Overhead	5.985.841	128.264	5.857.577-
7.	Vennootschapsbelasting	-	-	-
7.01	Vennootschapsbelasting	-	-	-
8.	Onvoorzien	50.000	-	50.000-
8.01	Onvoorzien	50.000	-	50.000-
	Totaal saldo van baten en lasten	31.841.204	32.247.572	406.368
9.	Reserves	592.200	187.096	405.104-
0.101	Mutaties algemene reserve	592.200	23.750	568.450-
0.102	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen	-	64.523	64.523
0.103	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland	-	58.823	58.823
0.104	Mutaties reserve afschrijving bredeschool Broek in Waterland	-	40.000	40.000
0.105	Mutaties reserve zorgkosten	-	-	-
0.106	Mutaties reserve onderhoud instructiebad	-	-	-
	Geraamd resultaat	32.433.404	32.434.668	1.264

De bovenstaande tabel geeft een samenvattend overzicht van alle baten en lasten van de programma's en van de algemene dekkingsmiddelen. Vervolgens wordt aangegeven welke bedragen aan de reserves worden onttrokken of toegevoegd.

2. Meerjarenraming

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Realisatie 2015	Raming 2016	Raming 2017
1.	Ruimtelijk domein	837.325-	1.268.814-	2.086.677-
1.01	Veiligheid	1.345.706-	1.554.810-	1.899.146-
1.02	Economie en toerisme	128.848-	119.314-	206.311-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	637.229	405.310	18.780
2.	Openbaar domein	2.857.833-	3.713.602-	3.986.338-
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.938.153-	2.836.811-	2.548.071-
2.02	Sport, cultuur en recreatie	1.702.660-	1.724.186-	1.911.011-
2.03	Milieu	782.980	847.395	472.744
3.	Sociaal domein	7.219.547-	7.961.958-	8.699.572-
3.01	Onderwijs	1.583.091-	967.104-	778.251-
3.02	Sociale voorzieningen	5.121.812-	6.455.322-	7.333.888-
3.03	Volksgesondheid	514.644-	539.532-	587.433-
4.	Bestuur	836.203-	728.578-	1.045.011-
4.01	Bestuur	836.203-	728.578-	1.045.011-
5.	Algemene dekkingsmiddelen	23.842.095	22.834.427	22.131.543
5.01	Dividend	2.230.225	144.055	96.619
5.02	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	3.406.986	3.534.679	3.830.535
5.03	Algemene uitkering	17.020.209	18.001.853	18.179.489
5.04	Saldo van financieringsfunctie	222.134-	191.591-	199.213-
5.05	Overige dekkingsmiddelen	1.406.809	1.345.431	224.113
6.	Overhead	10.111.383-	10.788.155-	5.857.577-
6.01	Overhead	10.111.383-	10.788.155-	5.857.577-
7.	Vennootschapsbelasting	-	-	-
7.01	Vennootschapsbelasting	-	-	-
8.	Onvoorzien	-	45.000-	50.000-
8.01	Onvoorzien	-	45.000-	50.000-
	Totaal saldo baten en lasten	1.979.804	1.671.680-	406.368
9.	Reserves	1.154.448-	1.845.168	405.104-
0.101	Mutaties algemene reserve	510.717-	1.623.600	568.450-
0.102	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen	105.659-	57.277	64.523
0.103	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland	58.823	58.823	58.823
0.104	Mutaties reserve afschrijving bredeschool Broek in Waterland	6.482	9.227	40.000
0.105	Mutaties reserve zorgkosten	500.000-	96.241	-
0.106	Mutaties reserve onderhoud instructiebad	103.377-	-	-
	Geraamd resultaat	825.356	173.488	1.264

Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Omschrijving programmaonderdeel	Nr.
2.542.214-	2.523.777-	2.523.474-	Ruimtelijk domein	1.
1.894.099-	1.893.932-	1.893.764-	Veiligheid	1.01
152.472-	152.452-	152.431-	Economie en toerisme	1.02
495.643-	477.393-	477.279-	Ruimtelijke ordening en wonen	1.03
4.213.843-	4.184.386-	4.178.545-	Openbaar domein	2.
2.750.953-	2.728.969-	2.728.023-	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.01
1.935.634-	1.928.161-	1.923.266-	Sport, cultuur en recreatie	2.02
472.744	472.744	472.744	Milieu	2.03
8.932.703-	8.984.055-	8.957.324-	Sociaal domein	3.
1.125.779-	1.177.275-	1.163.626-	Onderwijs	3.01
7.219.491-	7.219.347-	7.206.265-	Sociale voorzieningen	3.02
587.433-	587.433-	587.433-	Volksgesondheid	3.03
1.135.646-	1.162.624-	1.108.303-	Bestuur	4.
1.135.646-	1.162.624-	1.108.303-	Bestuur	4.01
22.658.063	22.654.762	22.776.002	Algemene dekkingsmiddelen	5.
96.619	96.619	96.619	Dividend	5.01
3.931.349	3.931.412	3.931.475	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	5.02
18.584.357	18.584.588	18.735.341	Algemene uitkering	5.03
228.833-	231.952-	250.573-	Saldo van financieringsfunctie	5.04
274.571	274.095	263.140	Overige dekkingsmiddelen	5.05
5.722.488-	5.717.990-	5.651.580-	Overhead	6.
5.722.488-	5.717.990-	5.651.580-	Overhead	6.01
-	-	-	Vennootschapsbelasting	7.
-	-	-	Vennootschapsbelasting	7.01
50.000-	50.000-	50.000-	Onvoorzien	8.
50.000-	50.000-	50.000-	Onvoorzien	8.01
61.169	31.930	306.776	Totaal saldo baten en lasten	
198.555	243.555	243.555	Reserves	9.
-	-	-	Mutaties algemene reserve	0.101
49.732	49.732	49.732	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen	0.102
58.823	58.823	58.823	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland	0.103
90.000	135.000	135.000	Mutaties reserve afschrijving bredeschool Broek in Waterland	0.104
-	-	-	Mutaties reserve zorgkosten	0.105
-	-	-	Mutaties reserve onderhoud instructiebad	0.106
259.724	275.485	550.331	Geraamd resultaat	

De bovenstaande tabel geeft een samenvattend overzicht van alle baten en lasten van de programma's voor de jaren 2017 tot en met 2020. Vervolgens wordt aangegeven welke bedragen aan de reserves worden onttrokken of toegevoegd. Een nadere uitsplitsing is terug te vinden op pagina. 97.

Met betrekking tot deze meerjarenraming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de cijfers voor 2015 en 2016 zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. De kapitaallasten en loonkosten zijn zoveel mogelijk direct toegerekend aan de programmaonderdelen. De loonkosten zijn op basis van gerealiseerde/begrote uren toegerekend en de kapitaallasten zijn verdeeld op het programmaonderdeel waar de activa betrekking op heeft.
- voor de jaren 2017-2020 zijn de uitgangspunten zoals in de 1^e IBU 2016 opgenomen, verwerkt.

3. Incidentele baten en lasten

Hieronder het overzicht van de geraamde baten en lasten die wordt gestort in, respectievelijk onttrokken aan, de algemene reserve.

Programma- onderdeel	Omschrijving	Begrotingsjaar			
		2017	2018	2019	2020
	Totaal baten	592.200	-	-	-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	592.200	-	-	-
	Totaal lasten	23.750-	-	-	-
3.01	Onderwijs	23.750-	-	-	-
		568.450	-	-	-

Toelichting baten

1.03 Ruimtelijke ordening en wonen

In 2014 is de omgevingsvergunning van het project Stiereveld niet verleend. Het bestemmingsplan moet nog worden vastgesteld. De verwachting is dat de vaststelling van het bestemmingsplan en de verlening van de omgevingsvergunning in 2017 plaatsvinden (conform raadsbesluit 344-28, vastgesteld 1^e IBU 2016).

Toelichting lasten

3.01 Onderwijs

Voor het realiseren van de onderwijshuisvesting De Verwondering is afgesproken in 2017 € 23.750 te onttrekken uit de algemene reserve (conform raadsbesluit 308-47, beschikbaar stellen budget voor de huisvesting De Verwondering en raadsbesluit 326-49, vastgesteld 1^e IBU 2015).

Vanaf het begrotingsjaar 2016 schrijft de BBV voor dat de incidentele baten en lasten per programma en meerjarig inzichtelijk moeten worden gemaakt. Hieronder het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten die niet worden gestort in, respectievelijk onttrokken aan, de algemene reserve.

Programma- onderdeel	Omschrijving	Begrotingsjaar			
		2017	2018	2019	2020
	Totaal baten	328.600	-	-	-
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	238.600	-	-	-
4.01	Bestuur	90.000	-	-	-
	Totaal lasten	250.210-	-	-	-
1.02	Economie en toerisme	56.000-	-	-	-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	67.020-	-	-	-
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	28.252-	-	-	-
2.02	Sport, cultuur en recreatie	7.063-	-	-	-
6.01	Overhead	91.875-	-	-	-
		78.390	-	-	-

Uiteenzetting van de financiële positie

1. Geprognotiseerde Balans 2017-2020

Hieronder wordt een overzicht van de geprognotiseerde balans periode 2017-2020 gepresenteerd:

ACTIVA	2017	2018	2019	2020
VASTE ACTIVA	36.234.987	36.512.751	35.047.208	35.565.076
Immateriele vaste activa				
Kosten geldleningen en saldo agio en disagio	-	-	-	-
Kosten onderzoek ontwikkeling	173.967	121.595	69.596	21.343
Bijdragen aan activa derden	-	-	-	-
	<u>173.967</u>	<u>121.595</u>	<u>69.596</u>	<u>21.343</u>
Materiele vaste activa				
Investeringen economisch nut	23.117.107	23.935.521	22.962.658	22.665.083
Investeringen economisch nut met heffing	9.279.526	8.973.708	8.709.873	9.751.110
Investeringen maatschappelijk nut	1.498.462	1.370.203	1.248.233	1.126.263
Uitgegeven in erfpacht	79.397	79.397	79.397	79.397
	<u>33.974.492</u>	<u>34.358.829</u>	<u>33.000.162</u>	<u>33.621.854</u>
Financiële vaste activa				
Kapitaalverstrekking deelnemingen	450.377	450.377	450.377	450.377
Leningen woningbouwcorporaties/deelnemingen	-	-	-	-
Overige langlopende leningen	1.636.151	1.581.950	1.527.074	1.471.503
Overige uitzettingen rentetypische looptijd	-	-	-	-
	<u>2.086.528</u>	<u>2.032.327</u>	<u>1.977.451</u>	<u>1.921.880</u>
VLOTTENDE ACTIVA	5.503.391	5.798.071	5.965.509	6.102.580
Voorraden				
Grond- en hulpstoffen	-	-	-	-
Onderhanden werk	-	-	-	-
Gereed product en handelsgoederen	-	-	-	-
Vooruitbetalingen	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Uitzettingen < 1 jaar				
Vorderingen openbare lichamen	1.300.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Verstekte kasgeldleningen	-	-	-	-
Rekening-courantverhoudingen niet-financiële instellingen	-	-	-	-
SKB (schatkistbankieren)	520.561	728.613	1.009.422	1.259.664
Overige vorderingen	556.153	528.546	500.939	473.332
Overige uitzettingen	-	-	-	-
	<u>2.376.714</u>	<u>2.757.159</u>	<u>3.010.361</u>	<u>3.232.996</u>
Liquide middelen				
Kas	2.000	2.000	2.000	2.000
Bank	248.000	248.000	248.000	248.000
	<u>250.000</u>	<u>250.000</u>	<u>250.000</u>	<u>250.000</u>
Overlopende activa				
Europese overheidslichamen nog te ontvangen bedragen	-	-	-	-
Het Rijk nog te ontvangen bedragen	-	-	-	-
Overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen	-	-	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen	-	-	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	2.876.677	2.790.912	2.705.148	2.619.584
	<u>2.876.677</u>	<u>2.790.912</u>	<u>2.705.148</u>	<u>2.619.584</u>
TOTALE ACTIVA	41.738.378	42.310.822	41.012.717	41.667.656

PASSIVA	2017	2018	2019	2020
VASTE PASSIVA	39.433.378	40.505.822	39.407.717	39.862.656
Eigen vermogen				
Algemene reserve	12.049.370	12.050.634	12.310.358	12.585.843
Bestemmingsreserves	6.967.287	6.768.732	6.525.177	6.281.622
Resultaat na bestemming	1.264	259.724	275.485	550.331
	<u>19.017.921</u>	<u>19.079.090</u>	<u>19.111.020</u>	<u>19.417.796</u>
Voorzieningen				
Voorzieningen	7.165.456	7.076.732	7.146.697	7.094.860
	<u>7.165.456</u>	<u>7.076.732</u>	<u>7.146.697</u>	<u>7.094.860</u>
Vaste schulden > 1 jaar				
Obligatieleningen	-	-	-	-
Onderhandse leningen banken	13.200.000	14.300.000	13.100.000	13.300.000
Door derden belegde gelden	-	-	-	-
Waarborgen	50.000	50.000	50.000	50.000
	<u>13.250.000</u>	<u>14.350.000</u>	<u>13.150.000</u>	<u>13.350.000</u>
VLOTTENDE PASSIVA	2.305.000	1.805.000	1.605.000	1.805.000
Netto-vlottende schulden				
Kasgeldleningen	-	-	-	-
Bank	-	-	-	-
Overige schulden	2.200.000	1.700.000	1.500.000	1.700.000
	<u>2.200.000</u>	<u>1.700.000</u>	<u>1.500.000</u>	<u>1.700.000</u>
Overlopende passiva				
Nog te betalen bedragen	100.000	100.000	100.000	100.000
Van Europese overheidslichamen ontvangen voorschotten	-	-	-	-
Van het Rijk ontvangen voorschotten	-	-	-	-
Van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten	-	-	-	-
Overige vooruitontvangen bedragen	5.000	5.000	5.000	5.000
	<u>105.000</u>	<u>105.000</u>	<u>105.000</u>	<u>105.000</u>
TOTALE PASSIVA	41.738.378	42.310.822	41.012.717	41.667.656

2. Geprognoseerd EMU-saldo

In EU-verband is bepaald dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het bruto binnenlands product mag bedragen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen dat het EMU-saldo het saldo van de gehele overheid is: Rijk, sociale fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen, zoals de lokale overheid. Gemeenten zijn daarom mede verantwoordelijk voor het Nederlandse EMU-saldo.

Het EMU-saldo wijkt nogal af van het begrip begrotingssaldo waar lokale overheden mee werken. Een belangrijk verschil is dat het begrotingssaldo van de lokale overheden betrekking heeft op de baten en lasten van de exploitatierekening, terwijl het EMU-saldo ook kapitaaltransacties in de beschouwing meeneemt (zoals investeringen, aan- en verkopen grond). Daarnaast verschilt de behandeling van onder meer interen op reserves, onttrekken van voorzieningen en de opbrengsten uit de verkoop van deelnemingen (bijvoorbeeld aandelen in energiebedrijven). Het is voorgeschreven dat de gemeenten in hun begroting een overzicht opnemen wat hun EMU-saldo is.

In onderstaande overzicht wordt het geprognoseerde EMU-saldo 2016-2020 gepresenteerd:

Vraag	2016	2017	2018	2019	2020
	Begroting (x € 1.000)	Begroting (x € 1.000)	Begroting (x € 1.000)	Begroting (x € 1.000)	Begroting (x € 1.000)
1 Wat is uw exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)?	33	406	61	32	308
2 Wat zijn uw afschrijvingen ten laste van de exploitatie?	1.288	1.169	1.528	1.471	1.402
3 Wat zijn uw bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie?	1.460	1.561	1.456	1.481	1.492
4 Wat zijn uw uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd?	8.126	9.986	1.860	60	1.975
5 Wat zijn de baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	-	-	-	-	-
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Wat zijn uw verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op de exploitatie zijn verantwoord?	-	-	-	-	-
7 Hoeveel bedragen de uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. voor zover niet op de exploitatie zijn verantwoord?	-	-	-	-	-
8 Baten bouwgrondexploitatie: Wat zijn de verkoopopbrengsten van grond voorzover de transacties niet op de exploitatie zijn verantwoord?	-	-	-	-	-
9 Wat zijn uw betalingen ten laste van de voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen?	1.969	1.143	1.544	1.411	1.544
10 Zijn er voorts betalingen die niet via onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder een van de bovenstaande vragen?	-	-	-	-	-
11 <u>Verkoop van effecten:</u>					
11a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
11b Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst?	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	7.314-	7.993-	359-	1.513	317-

3. Stand en het gespecificeerde verloop van de reserves

Hieronder wordt een overzicht van de stand en het gespecificeerde verloop van de reserves voor de jaren 2017-2020 gepresenteerd:

Reserves	Stand 1-1-2017	Verwacht saldo 2016	Storting	Onttrekking	Stand 31-12-2017	Stand 31-12-2018	Stand 31-12-2019	Stand 31-12-2020
Algemene reserve	11.323.953	156.967	592.200	23.750-	12.049.370	12.050.634	12.310.358	12.585.843
Kapitaallasten gebouwen	1.706.103	-	-	64.523-	1.641.580	1.591.848	1.542.116	1.492.384
Onderhoud Hemmeland	936.051	-	-	58.823-	877.228	818.405	759.582	700.759
Bredeschool Broek in Waterland	3.981.343	-	-	40.000-	3.941.343	3.851.343	3.716.343	3.581.343
Zorgkosten	403.759	-	-	-	403.759	403.759	403.759	403.759
Onderhoud instructiebad	103.377	-	-	-	103.377	103.377	103.377	103.377
Saldo exploitatie	-	-	-	-	1.264	259.724	275.485	550.331
	18.454.586	156.967	592.200	187.096-	19.017.921	19.079.090	19.111.020	19.417.796

Algemene reserve

Het saldo van de incidentele baten en lasten wordt aan de reserve toegevoegd respectievelijk onttrokken. Het begrotingssaldo na bestemming wordt ook aan de algemene reserve toegevoegd.

Reserve kapitaallasten gebouwen

De kapitaallasten (afschrijvingsgedeelte van de brandweerkazernes en school (Gouwzeeschool) worden jaarlijks uit deze reserve onttrokken.

Reserve onderhoud Hemmeland

Jaarlijks vindt er uit de reserve een onttrekking plaats ten hoogte van de gecalculeerde jaarlijkse onderhoudskosten van het Hemmeland conform het beheerplan Hemmeland (2014-2018).

Reserve Brede School Broek in Waterland

In 2011 is een reserve gevormd voor de toekomstige kapitaallasten (afschrijvingsgedeelte) van de Brede School Broek in Waterland.

Reserve zorgkosten

In het kader van de 3D's is er een zorgreserve gevormd. Zodat de komende 2-3 jaar eventuele tekorten, die vanuit de transitie ontstaan, kunnen worden opgevangen.

Reserve onderhoud instructiebad

In 2015 is afgesproken dat het in de afgelopen jaren ontstane overschot gereserveerd wordt om toekomstige onderhoudskosten te dekken. Derhalve is er een reserve hiervoor gevormd.

Saldo exploitatie

Betreft het verwachte exploitatiesaldo van het lopende jaar.

4. Stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen

Hieronder wordt de stand van zaken met betrekking tot de voorzieningen gepresenteerd:

Voorzieningen	Stand 01-01-2017	Storting	Onttrekking	Stand 31-12-2017
Riolering	4.604.036	224.584	-	4.828.620
Onderhoud gebouwen	350.889	460.927	287.636-	524.180
Onderhoud bruggen en tunnels	-	286.581	286.581-	-
Onderhoud oevers	162.600	240.200	237.000-	165.800
Afvalstoffen	789.688	12.370	-	802.058
Wachtgeldverplichtingen B&W	186.106	45.972	44.965-	187.114
Pensioenverplichtingen B&W	129.367	6.000	36.767-	98.600
Groenonderhoud	32.310	-	32.310-	-
Waterbank	38.717	-	-	38.717
Onderhoud wegen	-	-	-	-
Onderhoud Hemmeland	20.400	75.525	85.875-	10.050
Parkeren	10.520	-	-	10.520
Groot onderhoud sportvelden	324.415	72.883	-	397.298
Ontwikkelprocessen	-	-	-	-
Openbare verlichting	18.000	123.500	131.500-	10.000
Baggeren jachthaven Hemmeland	80.000	-	-	80.000
Baggeren binnenhaven Monnickendam	-	12.500	-	12.500
Water (voorheen Baggeren)	-	-	-	-
Totaal	6.747.048	1.561.042	1.142.634-	7.165.456

5. Financiering

Met betrekking tot de financiering verwijzen wij u naar paragraaf D Financiering op pagina 60.

6. Investerings

Hieronder wordt een overzicht van de investeringen periode 2017-2020 gepresenteerd:

Omschrijving	Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Boekwaarde 01-01-2017	Waardevermeerd. & waardevermind 2017	Afschr. 2017	Aflossing 2017
Programma 1. Ruimtelijk domein			1.087.000	3.124.968	-	93.548	-
<i>Afgesloten kredieten</i>			-	2.163.647	-	37.304	-
<i>Gronden</i>			-	1.436.480	-	-	-
Grond IJpendam/Watergang		ecn	xxx	51.195	-	-	-
Gronden Zwoude/Broek in Waterland		ecn	xxx	37.795	-	-	-
Gronden Marken		ecn	xxx	328.217	-	-	-
Grond vm Armvoogden IJpendam		ecn	xxx	22.934	-	-	-
Aankoop grond Molenpad		ecn	xxx	52.170	-	-	-
Weiland Kloosterdijk		ecn	xxx	320.249	-	-	-
Aankoop grond Katwoude I		ecn	xxx	147.803	-	-	-
Aankoop grond Katwoude II		ecn	xxx	206.866	-	-	-
Aankoop grond Katwoude III		ecn	xxx	269.250	-	-	-
<i>Overig</i>			-	684.349	-	19.010	-
Aankoop Galgeriet 12		ecn	xxx	380.070	-	10.557	-
Aankoop Galgeriet 37		ecn	xxx	304.279	-	8.452	-
<i>Brandweer</i>			-	42.817	-	18.295	-
Uitbreiding kazern Broek		ecn	xxx	28.026	-	3.503	-
Inrichting Monnickendam		ecn	xxx	14.792	-	14.792	-
Lopende kredieten			1.087.000	961.321	-	56.244	-
<i>Brandweer</i>			809.500	779.793	-	24.369	-
Kazerne Broek in Waterland	2006	ecn	809.500	779.793	-	24.369	-
<i>Overig</i>			277.500	181.528	-	31.875	-
Toiletvoorziening parkeerterrein Marken	2016	ecn	135.000	135.000	-	3.375	-
EGEM-i-Omgevingsverg.	2009	ecn	142.500	46.528	-	28.500	-
Programma 2. Openbaar domein			3.932.000	16.727.557	1.293.518	527.038	-
<i>Afgesloten kredieten</i>			-	15.662.579	26.482-	422.238	-
<i>Sport</i>			-	2.025.458	24.203-	86.366	-
Bouw/inrichtingskosten sportzaal Marijkestraat		ecn	xxx	22.091	-	1.699	-
Renovatie sportzaal Marijkestraat		ecn	xxx	8.978	-	2.244	-
Bouw/inrichtingskosten sportzaal Nieuwland		ecn	xxx	50.904	-	3.182	-
Bouw/inrichtingskosten sportzaal Buurterstraat		ecn	xxx	42.994	-	2.866	-
Aankoop grond tbv trainingsveld		ecn	xxx	9.486	-	-	-
Aanleg kunstgras voetbalvelden		ecn	xxx	572.062	-	21.985	-
Toplaag kunstgrasvoetbalvelden		ecn	xxx	387.321	-	48.415	-
Veldmeubilair kunstgrasvoetbalvelden		ecn	xxx	95.603	-	5.975	-
Brede school IJpendam gymzaal		ecn	xxx	836.019	24.203-	-	-
<i>Sociaal cultureel werk</i>			-	387.040	2.279-	23.520	-
Grond Bibliotheek		erfp	xxx	26.093	-	-	-
Bibliotheek,overname		ecn	xxx	282.235	-	23.520	-
Brede school IJpendam bibliotheek		ecn	xxx	78.712	2.279-	-	-
<i>Afval</i>			-	81.047	-	26.780	-
Ondergrondse afvalcontainers		ecn	xxx	5.570	-	1.620	-
Aanschaf containerauto afval		ecn	xxx	75.478	-	25.159	-

Boekwaarde 31-12-2017	Toegerekende rente 0,6% 2017	Kapitaal- lasten 2017	Kapitaal- lasten 2018	kapitaal- lasten 2019	Kapitaal- lasten 2020	Omschrijving
3.031.420	18.750	112.298	86.474	68.037	67.735	Programma 1. Ruimtelijk domein
2.126.342	12.982	50.286	35.272	35.137	35.002	Afgesloten kredieten
1.436.480	8.619	8.619	8.620	8.620	8.620	Gronden
51.195	307	307	307	307	307	Grond Ipendam/Watergang
37.795	227	227	227	227	227	Gronden Zwoude/Broek in Waterland
328.217	1.969	1.969	1.969	1.969	1.969	Gronden Marken
22.934	138	138	138	138	138	Grond vm Armvoogden Ipendam
52.170	313	313	313	313	313	Aankoop grond Molenpad
320.249	1.921	1.921	1.922	1.922	1.922	Weiland Kloosterdijk
147.803	887	887	887	887	887	Aankoop grond Katwoude I
206.866	1.241	1.241	1.241	1.241	1.241	Aankoop grond Katwoude II
269.250	1.616	1.616	1.617	1.617	1.617	Aankoop grond katwoude III
665.340	4.106	23.116	23.002	22.888	22.774	Overig
369.513	2.280	12.838	12.775	12.711	12.648	Aankoop Galgeriet 12
295.827	1.826	10.278	10.227	10.176	10.126	Aankoop Galgeriet 37
24.522	257	18.552	3.650	3.629	3.608	Brandweer
24.522	168	3.671	3.650	3.629	3.608	Uitbreiding kazerne Broek
-	89	14.880	-	-	-	Inrichting Monnickendam
905.078	5.768	62.011	51.202	32.899	32.733	Lopende kredieten
755.425	4.679	29.047	28.901	28.755	28.609	Brandweer
755.425	4.679	29.047	28.901	28.755	28.609	Kazerne Broek in Waterland
149.653	1.089	32.964	22.301	4.145	4.124	Overig
131.625	810	4.185	4.165	4.145	4.124	Toiletvoorziening parkeerterrein Marken
18.028	279	28.779	18.136	-	-	EGEM-i-Omgevingsverg.
17.494.037	100.365	627.403	685.712	634.399	601.211	Programma 2. Openbaar domein
15.213.859	93.975	516.213	513.521	469.461	440.945	Afgesloten kredieten
1.914.888	12.153	98.519	97.856	97.192	96.529	Sport
20.391	133	1.832	1.822	1.811	1.801	Bouw/inrichtingskosten sportzaal Marijkestraat
6.733	54	2.298	2.285	2.271	2.258	Renovatie sportzaal Marijkestraat
47.723	305	3.487	3.468	3.449	3.430	Bouw/inrichtingskosten sportzaal Nieuwland
40.128	258	3.124	3.107	3.090	3.073	Bouw/inrichtingskosten sportzaal Buurterstraat
9.486	57	57	57	57	57	Aankoop grond tbv trainingsveld
550.078	3.432	25.417	25.285	25.153	25.021	Aanleg kunstgras voetbalvelden
338.906	2.324	50.739	50.449	50.158	49.868	Toplaag kunstgrasvoetbalvelden
89.628	574	6.549	6.513	6.477	6.441	Veldmeubilair kunstgrasvoetbalvelden
811.816	5.016	5.016	4.871	4.726	4.580	Brede school Ipendam gymzaal
361.241	2.322	25.842	25.687	25.532	25.378	Sociaal cultureel werk
26.093	157	157	157	157	157	Grond Bibliotheek
258.715	1.693	25.213	25.072	24.931	24.790	Bibliotheek,overname
76.433	472	472	459	445	431	Brede school Ipendam bibliotheek
54.268	486	27.266	27.105	26.945	713	Afval
3.949	33	1.654	1.644	1.634	713	Ondergrondse afvalcontainers
50.319	453	25.612	25.461	25.310	-	Aanschaf containerauto afval

Omschrijving	Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Boekwaarde 01-01-2017	Waardevermeerd. & waardevermind 2017	Afschr. 2017	Aflossing 2017
<i>Riolering</i>			-	9.272.798	-	227.112	-
Drukiolering Katwoude		ecn	xxx	47.913	-	23.956	-
GRP,Binnenring		ecn	xxx	1.221.395	-	29.081	-
Investerings ingevolge GRP		ecn	xxx	328.046	-	7.811	-
Investerings ingevolge GRP		ecn	xxx	212.218	-	7.860	-
Riolering Galgeriet		ecn	xxx	399.067	-	9.281	-
Riolering Ringshemmen		ecn	xxx	603.500	-	12.840	-
GRP,Herm.Reyntjeslaan		ecn	xxx	149.107	-	3.241	-
GRP,Burg.Versteegstraat		ecn	xxx	66.092	-	1.406	-
Drainage Ringshemmen, 1		ecn	xxx	170.488	-	3.343	-
GRP Monnickendam		ecn	xxx	79.797	-	1.596	-
GRP buitengebied Kanaaldijk		ecn	xxx	115.079	-	2.256	-
GRP vervanging buitengebied		ecn	xxx	391.068	-	7.981	-
GRP 2007,verbetering Monnickendam		ecn	xxx	360.000	-	6.667	-
GRP 2009,vervanging gemalen		ecn	xxx	28.910	-	538	-
Ringshemmen,fase 2		ecn	xxx	503.297	-	9.869	-
Drainage Ringshemmen, 2		ecn	xxx	214.162	-	4.199	-
Ringshemmen,fase 3		ecn	xxx	458.543	-	8.818	-
GRP Marken		ecn	xxx	669.178	-	13.384	-
GRP buitengebied IBA's		ecn	xxx	207.078	-	10.899	-
GRP 2007,verbetering Broek in Waterland		ecn	xxx	75.567	-	1.482	-
GRP 2007,vervanging riool buitengebied		ecn	xxx	475.308	-	8.697	-
GRP 2007,verbetering buitengebied		ecn	xxx	338.564	-	6.126	-
GRP 2007,vervanging gemalen		ecn	xxx	46.071	-	842	-
GRP,vrijvervalriolen 2012		ecn	xxx	148.293	-	2.648	-
GRP vervanging gemalen		ecn	xxx	155.792	-	3.055	-
GRP,gemalen, 2012		ecn	xxx	20.533	-	1.867	-
GRP 2008,verbetering IJpendam		ecn	xxx	372.311	-	7.300	-
GRP 2007,verbetering Katwoude		ecn	xxx	946.838	-	17.420	-
GRP 2008,vervanging transportriool		ecn	xxx	293.286	-	5.227	-
GRP,drukiolering 2012		ecn	xxx	64.340	-	5.477	-
GRP,vrijvervalriolen 2013		ecn	xxx	110.961	-	1.947	-
<i>Oreng</i>			-	3.896.236	-	58.460	-
Aankoop recreatiegebied Hemmeland		ecn	xxx	1	-	-	-
Openbare ruimte Gouwzeeschool		mn	xxx	197.134	-	17.854	-
Verkeerscirculatieplan VCP		mn	xxx	88.796	-	3.969	-
Verbouw parkeerhok		ecn	xxx	14.292	-	1.099	-
Aankoop grond loswal		mn	xxx	19.060	-	-	-
Bodemonderzoek loswal		imm	xxx	743	-	372	-
Toilet/douchegeb.Monnickendam		ecn	xxx	3.920	-	1.960	-
Vervanging speeltoestellen		mn	xxx	43.546	-	5.946	-
Aanleg begraafplaats Kloosterdijk		ecn	xxx	41.496	-	8.299	-
Aankoop jachthaven Hemmeland		ecn	xxx	3.429.332	-	-	-
Havenkantoor jachthaven Hemmeland		ecn	xxx	22.988	-	3.284	-
Kapschuur jachthaven Hemmeland		ecn	xxx	4.767	-	596	-
Vervanging elektrakasten jachthaven Hemmeland		ecn	xxx	30.161	-	15.081	-
Lopende kredieten			2.653.000	1.064.978	1.320.000	104.800	-
<i>Sport</i>			60.000	44.252	-	12.000	-
Groot onderhoud sporthal 't Spil,voorbereiding	2013	ecn	60.000	44.252	-	12.000	-
<i>Afval</i>			50.000	50.000	-	5.000	-
Ondergrondse containers 't Spil	2016	ecn	50.000	50.000	-	5.000	-

Boekwaarde 31-12-2017	Toegerekende rente 0,6% 2017	Kapitaal- lasten 2017	Kapitaal- lasten 2018	kapitaal- lasten 2019	Kapitaal- lasten 2020	Omschrijving
9.045.686	55.637	282.749	281.386	256.067	254.848	Riolering
23.956	287	24.244	24.100	-	-	Drukriolering Katwoude
1.192.314	7.328	36.409	36.235	36.060	35.886	GRP,Binnenring
320.235	1.968	9.779	9.732	9.685	9.638	Investeringen ingevolge GRP
204.358	1.273	9.133	9.086	9.039	8.992	Investeringen ingevolge GRP
389.786	2.394	11.675	11.619	11.564	11.508	Riolering Galgeriet
590.659	3.621	16.461	16.384	16.307	16.230	Riolering Ringshemmen
145.865	895	4.136	4.117	4.097	4.078	GRP,Herm.Reyntjeslaan
64.686	397	1.803	1.794	1.786	1.777	GRP,Burg.Versteegstraat
167.145	1.023	4.366	4.346	4.326	4.306	Drainage Ringshemmen, 1
78.201	479	2.075	2.065	2.056	2.046	GRP Monnickendam
112.822	690	2.947	2.933	2.920	2.906	GRP buitengebied Kanaaldijk
383.087	2.346	10.327	10.279	10.232	10.184	GRP vervanging buitengebied
353.333	2.160	8.827	8.787	8.747	8.707	GRP 2007,verbetering Monnickendam
28.371	173	712	709	705	702	GRP 2009,vervanging gemalen
493.429	3.020	12.888	12.829	12.770	12.711	Ringshemmen,fase 2
209.963	1.285	5.484	5.459	5.434	5.409	Drainage Ringshemmen, 2
449.725	2.751	11.569	11.517	11.464	11.411	Ringshemmen,fase 3
655.795	4.015	17.399	17.318	17.238	17.158	GRP Marken
196.179	1.242	12.141	12.076	12.011	11.945	GRP buitengebied IBA's
74.085	453	1.935	1.926	1.917	1.908	GRP 2007,verbetering Broek in Waterland
466.611	2.852	11.549	11.497	11.444	11.392	GRP 2007,vervanging riool buitengebied
332.438	2.031	8.157	8.120	8.084	8.047	GRP 2007,verbetering buitengebied
45.229	276	1.118	1.113	1.108	1.103	GRP 2007,vervanging gemalen
145.645	890	3.538	3.522	3.506	3.490	GRP,vrijvervalriolen 2012
152.737	935	3.989	3.971	3.953	3.934	GRP vervanging gemalen
18.666	123	1.990	1.979	1.968	1.956	GRP,gemalen, 2012
365.011	2.234	9.534	9.490	9.446	9.403	GRP 2008,verbetering IJpendam
929.418	5.681	23.101	22.996	22.892	22.787	GRP 2007,verbetering Katwoude
288.059	1.760	6.986	6.955	6.924	6.892	GRP 2008,vervanging transportriool
58.864	386	5.863	5.830	5.797	5.764	GRP,drukriolering 2012
109.014	666	2.612	2.601	2.589	2.577	GRP,vrijvervalriolen 2013
3.837.776	23.377	81.838	81.487	63.724	63.478	Overig
1	-	-	-	-	-	Aankoop recreatiegebied Hemmeland
179.280	1.183	19.037	18.930	18.823	18.715	Openbare ruimte Gouwzeeschool
84.827	533	4.502	4.478	4.455	4.431	Verkeerscirculatieplan VCP
13.193	86	1.185	1.179	1.172	1.165	Verbouw parkeerhok
19.060	114	114	114	114	114	Aankoop grond loswal
371	4	376	374	-	-	Bodemonderzoek loswal
1.960	24	1.983	1.972	-	-	Toilet/douchegeb.Monnickendam
37.600	261	6.208	6.172	6.136	6.101	Vervanging speeltoestellen
33.197	249	8.548	8.498	8.449	8.399	Aanleg begraafplaats Kloosterdijk
3.429.332	20.576	20.576	20.576	20.576	20.576	Aankoop jachthaven Hemmeland
19.704	138	3.422	3.402	3.383	3.363	Havenkantoor jachthaven Hemmeland
4.172	29	625	621	617	614	Kapschuur jachthaven Hemmeland
15.081	181	15.262	15.171	-	-	Vervanging elektrakasten jachthaven Hemmeland
2.280.178	6.390	111.190	172.191	164.938	160.265	Lopende kredieten
32.252	266	12.266	12.194	12.122	8.302	Sport
32.252	266	12.266	12.194	12.122	8.302	Groot onderhoud sporthal 't Spil,voorbereiding
45.000	300	5.300	5.270	5.240	5.210	Afval
45.000	300	5.300	5.270	5.240	5.210	Ondergrondse containers 't Spil

Omschrijving	Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Boekwaarde 01-01-2017	Waardevermeerd. & waardevermind 2017	Afschr. 2017	Aflossing 2017
<i>Overig</i>			2.543.000	970.725	1.320.000	87.800	-
Ondergrond speeltoestellen	2010	mn	33.000	12.890	-	6.600	-
Vervanging speeltoestellen	2010	mn	80.000	70.306	-	6.667	-
Parkeer-/verkeersmaatregelen Marken	2011	mn	820.000	615.333	-	54.667	-
Inrichting loswal	2013	mn	40.000	34.370	-	2.667	-
Renovatie Damsluis	2010	mn	205.000	193.595	-	8.200	-
Parkeerautomaten parkeerterrein Marken	2016	ecn	45.000	44.230	-	9.000	-
Openbare ruimte huisvesting onderwijs en ontw de Bolder	2017	mn	330.000	-	330.000	-	-
Groot onderhoud sporthal 't Spil	2017	ecn	600.000	-	600.000	-	-
Steigers jachthaven Hemmeland	2017	ecn	390.000	-	390.000	-	-
<i>Nieuwe kredieten</i>			1.279.000	-	-	-	-
<i>Afval</i>			1.279.000	-	-	-	-
Installaties Milieustraat	2020	ecn	29.000	-	-	-	-
Bouwkosten Milieustraat	2020	ecn	1.110.000	-	-	-	-
Aanschaf opslag containers	2020	ecn	100.000	-	-	-	-
Aanschaf vorkheftruck	2020	ecn	40.000	-	-	-	-
Programma 3. Sociaal domein			10.613.325	5.593.480	8.546.931	210.036	-
<i>Afgesloten kredieten</i>			-	5.412.137	59.282-	170.036	-
<i>Onderwijs</i>			-	4.611.740	48.096-	157.099	-
Bouw/inrichtingskosten de Fuut		ecn	xxx	218.966	-	12.880	-
Gebruiksvoorzieningen		ecn	xxx	16.050	-	1.338	-
Bouw/inrichtingskosten de Havenridders		ecn	xxx	191.219	-	10.623	-
Gebruiksvoorzieningen de Havenridders		ecn	xxx	10.442	-	870	-
Bouw/inrichtingskosten de Overhaal		ecn	xxx	229.223	-	9.169	-
Gebruiksvoorzieningen de Overhaal		ecn	xxx	5.113	-	426	-
Terreinkosten de Overhaal		ecn	xxx	1.799	-	900	-
Stichting nieuwbouw de Binnendijk		ecn	xxx	289.781	-	8.279	-
Uitbreiding lokalen de Binnendijk		ecn	xxx	140.404	-	5.400	-
Gebruiksvoorzieningen de Binnendijk		ecn	xxx	1.559	-	130	-
Uitbreiding speelterrein de Binnendijk		ecn	xxx	12.504	-	431	-
Bouw/inrichtingskosten JF Kennedy		ecn	xxx	205.545	-	11.419	-
Vervanging kozijnen JF Kennedy		ecn	xxx	81.362	-	9.040	-
Gebruiksvoorzieningen JF Kennedy		ecn	xxx	10.364	-	864	-
Bouw/inrichtingskosten W de Zwijger		ecn	xxx	219.129	-	12.890	-
Gebruiksvoorzieningen W de Zwijger		ecn	xxx	10.079	-	840	-
Bouw/inrichtingskosten de Rietlanden		ecn	xxx	39.129	-	9.782	-
Renovatie de Rietlanden		ecn	xxx	268.660	-	13.433	-
Gebruiksvoorzieningen de Rietlanden		ecn	xxx	8.230	-	686	-
Tijd.uitbreiding huisvesting de Havenridders		ecn	xxx	79.361	-	22.336	-
Brede school Ipendam HM van Randwijck		ecn	xxx	1.036.377	30.004-	-	-
Brede school Ipendam St. Sebastianus		ecn	xxx	624.927	18.092-	-	-
Nieuwbouw Gouwzeeschool		ecn	xxx	911.517	-	25.363	-
<i>Sociaal cultureel werk</i>			-	413.992	-	12.937	-
Stichtingskapitaal het Broekerhuis		ecn	xxx	45	-	-	-
Grond dorps huis Zuiderwoude		erfp	xxx	1.134	-	-	-
St.Dorps huis Katwoude		fin	xxx	374.000	-	-	-
Stichtingskosten De Bolder		ecn	xxx	38.812	-	12.937	-
<i>Overig</i>			-	386.405	11.187-	-	-
Brede school Ipendam buitenschoolse opvang		ecn	xxx	386.405	11.187-	-	-

Boekwaarde 31-12-2017	Toegerekende rente 0,6% 2017	Kapitaal- lasten 2017	Kapitaal- lasten 2018	kapitaal- lasten 2019	Kapitaal- lasten 2020	Omschrijving
2.202.925	5.824	93.624	154.728	147.577	146.753	<i>Overig</i>
6.290	77	6.677	6.328	-	-	Ondergrond speeltoestellen
63.640	422	7.089	7.049	7.009	6.969	Vervanging speeltoestellen
560.667	3.692	58.359	58.031	57.703	57.375	Parkeer-/verkeersmaatregelen Marken
31.704	206	2.873	2.857	2.841	2.825	Inrichting loswal
185.396	1.162	9.362	9.312	9.263	9.214	Renovatie Damsluis
35.230	265	9.265	9.211	9.157	9.103	Parkeerautomaten parkeerterrein Marken
330.000	-	-	-	-	-	Openbare ruimte huisvesting onderwijs en ontv de Bolder
600.000	-	-	33.600	33.420	33.240	Groot onderhoud sporthal 't Spil
390.000	-	-	28.340	28.184	28.028	Steigers jachthaven Hemmeland
-	-	-	-	-	-	<i>Nieuwe kredieten</i>
-	-	-	-	-	-	<i>Afval</i>
-	-	-	-	-	-	Installaties Milieustraat
-	-	-	-	-	-	Bouwkosten Milieustraat
-	-	-	-	-	-	Aanschaf opslag containers
-	-	-	-	-	-	Aanschaf vorkheftruck
13.930.374	33.561	243.597	615.563	666.916	640.184	Programma 3. Sociaal domein
5.182.818	32.473	202.509	201.133	198.858	174.568	<i>Afgesloten kredieten</i>
4.406.545	27.670	184.770	183.538	181.408	170.199	<i>Onderwijs</i>
206.085	1.314	14.194	14.117	14.040	13.962	Bouw/inrichtingskosten de Fuut
14.713	96	1.434	1.426	1.418	1.410	Gebruiksvoorzieningen
180.596	1.147	11.771	11.707	11.643	11.579	Bouw/inrichtingskosten de Havenridders
9.572	63	933	928	922	917	Gebruiksvoorzieningen de Havenridders
220.054	1.375	10.544	10.489	10.434	10.379	Bouw/inrichtingskosten de Overhaal
4.687	31	457	454	452	449	Gebruiksvoorzieningen de Overhaal
900	11	910	905	-	-	Terreinkosten de Overhaal
281.502	1.739	10.018	9.968	9.919	9.869	Stichting nieuwbouw de Binnendijk
135.004	842	6.243	6.210	6.178	6.145	Uitbreiding lokalen de Binnendijk
1.429	9	139	138	138	137	Gebruiksvoorzieningen de Binnendijk
12.073	75	506	504	501	498	Uitbreiding speelterrein de Binnendijk
194.125	1.233	12.652	12.584	12.515	12.447	Bouw/inrichtingskosten JF Kennedy
72.322	488	9.528	9.474	9.420	9.366	Vervanging kozijnen JF Kennedy
9.500	62	926	921	915	910	Gebruiksvoorzieningen JF Kennedy
206.239	1.315	14.205	14.127	14.050	13.973	Bouw/inrichtingskosten W de Zwijger
9.239	60	900	895	890	885	Gebruiksvoorzieningen W de Zwijger
29.347	235	10.017	9.958	9.900	9.841	Bouw/inrichtingskosten de Rietlanden
255.227	1.612	15.045	14.964	14.884	14.803	Renovatie de Rietlanden
7.544	49	735	731	727	723	Gebruiksvoorzieningen de Rietlanden
57.025	476	22.812	22.678	22.544	12.428	Tijd.uitbreiding huisvesting de Havenridders
1.006.374	6.218	6.218	6.038	5.858	5.678	Brede school Ipendam HM van Randwijk
606.835	3.750	3.750	3.641	3.532	3.424	Brede school Ipendam St. Sebastianus
886.155	5.469	30.832	30.680	30.528	30.375	Nieuwbouw Gouwzeeschool
401.054	2.484	15.421	15.344	15.266	2.251	<i>Sociaal cultureel werk</i>
45	0	0	0	0	0	Stichtingskapitaal het Broekerhuis
1.134	7	7	7	7	7	Grond dorps huis Zuidervoude
374.000	2.244	2.244	2.244	2.244	2.244	St.Dorps huis Katwoude
25.875	233	13.170	13.093	13.015	-	Stichtingskosten De Bolder
375.219	2.318	2.318	2.251	2.184	2.117	<i>Overig</i>
375.219	2.318	2.318	2.251	2.184	2.117	Brede school Ipendam buitenschoolse opvang

Omschrijving	Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Boekwaarde 01-01-2017	Waardevermeerd. & waardevermind 2017	Afschr. 2017	Aflossing 2017
Lopende kredieten			10.613.325	181.343	8.606.213	40.000	-
<i>Onderwijs</i>			10.613.325	181.343	8.606.213	40.000	-
Vorbereiding brede school Broek in Waterland	2013	imm	200.000	181.343	-	40.000	-
Bouw Brede school Broek in Waterland	2017	ecn	3.800.000	-	2.000.000	-	-
Huisvesting onderwijs en ontwikkeling de Bolder	2017	ecn	6.613.325	-	6.606.213	-	-
Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen			407.000	1.811.500	-	10.500	53.547
Afgesloten kredieten			354.500	1.766.075	-	-	53.547
Aandelen E.Z.W.		fin	xxx	415.277	-	-	-
Aandelen B.N.G.		fin	xxx	35.100	-	-	-
Lening VV Monnickendam, veldverlichting		ecn	50.000	39.001	-	-	3.018
Lening St. Waterlandse Hockey Accommodatie		ecn	304.500	252.089	-	-	18.544
Lening Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland		xxx	xxx	1.024.608	-	-	31.985
Lopende kredieten			52.500	45.425	-	10.500	-
EGEM-i basisregistratie WOZ	2012	ecn	52.500	45.425	-	10.500	-
Programma 6. Overhead			1.061.000	3.175.598	60.000	327.468	-
Afgesloten kredieten			-	2.995.058	-	290.468	-
<i>Overig</i>			-	2.995.058	-	290.468	-
Gemeentekantoor		ecn	xxx	2.312.246	-	85.639	-
Verbouwing publiekshal		ecn	xxx	108.248	-	18.041	-
Vervanging aanhanger		ecn	xxx	1.705	-	568	-
Vervanging voertuigen		ecn	xxx	160.603	-	32.121	-
Vervanging telefooncentrale		ecn	xxx	12.085	-	12.085	-
Vervanging werkplekhardware		ecn	xxx	8.188	-	8.188	-
Klantbegeleidingssysteem		ecn	xxx	6.654	-	6.654	-
Vervanging serverpark		ecn	xxx	102.318	-	50.034	-
ICT ontwikkeling 2014		ecn	xxx	76.647	-	25.549	-
ICT ontwikkeling 2015		ecn	xxx	206.365	-	51.591	-
Digitaliseren facturen/contracten	2008	ecn	180.000	-	-	-	-
Lopende kredieten			245.000	180.540	60.000	37.000	-
Aanschaf pickup-truck	2016	ecn	57.000	57.000	-	11.400	-
EGEM-i topografie/BGT	2010	ecn	28.000	24.261	-	5.600	-
EGEM-i bedrijven/handelsregister	2010	ecn	25.000	24.279	-	5.000	-
EGEM-i doorontwikkeling WKPB	2010	ecn	15.000	15.000	-	3.000	-
ICT ontwikkeling 2016	2016	ecn	60.000	60.000	-	12.000	-
ICT ontwikkeling 2017	2017	ecn	60.000	-	60.000	-	-
Nieuwe kredieten			816.000	-	-	-	-
<i>Overig</i>			816.000	-	-	-	-
Bouwkosten nieuwbouw buitendienst	2020	ecn	536.000	-	-	-	-
Installaties nieuwbouw buitendienst	2020	ecn	100.000	-	-	-	-
ICT ontwikkeling 2018	2018	ecn	60.000	-	-	-	-
ICT ontwikkeling 2019	2019	ecn	60.000	-	-	-	-
ICT ontwikkeling 2020	2020	ecn	60.000	-	-	-	-
TOTAAL			17.100.325	30.433.103	9.900.449	1.168.590	53.547

Boekwaarde 31-12-2017	Toegerekende rente 0,6% 2017	Kapitaal- lasten 2017	Kapitaal- lasten 2018	kapitaal- lasten 2019	Kapitaal- lasten 2020	Omschrijving
8.747.556	1.088	41.088	414.430	468.058	465.616	Lopende kredieten
8.747.556	1.088	41.088	414.430	468.058	465.616	Onderwijs
141.343	1.088	41.088	40.848	40.608	40.368	Vorbereiding brede school Broek in Waterland
2.000.000	-	-	62.000	117.500	116.930	Brede school Broek in Waterland
6.606.213	-	-	311.582	309.950	308.318	Huisvesting onderwijs en ontwikkeling de Bolder
1.747.453	52.382	62.882	60.885	58.868	56.831	Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen
1.712.528	52.109	52.109	50.175	48.222	46.247	Afgesloten kredieten
415.277	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	Aandelen E.Z.W.
35.100	211	211	211	211	211	Aandelen B.N.G.
35.983	1.114	1.114	1.023	930	834	Lening VV Monnickendam, veldverlichting
233.546	7.309	7.309	6.745	6.164	5.565	Lening St. Waterlandse Hockey Accommodatie
992.623	40.984	40.984	39.705	38.426	37.146	Lening Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
34.925	273	10.773	10.710	10.647	10.584	Lopende kredieten
34.925	273	10.773	10.710	10.647	10.584	EGEM-i basisregistratie WOZ
2.908.130	19.054	346.522	329.991	292.693	275.025	Programma 6. Overhead
2.704.590	17.970	308.439	279.770	230.406	200.744	Afgesloten kredieten
2.704.590	17.970	308.439	279.770	230.406	200.744	Overig
2.226.608	13.873	99.512	98.998	98.485	97.971	Gemeentekantoor
90.207	649	18.691	18.583	18.474	18.366	Verbouwing publiekshal
1.137	10	578	575	572	-	Vervanging aanhanger
128.483	964	33.084	32.891	32.699	32.506	Vervanging voertuigen
-	73	12.157	-	-	-	Vervanging telefooncentrale
-	49	8.237	-	-	-	Vervanging werkplekhardware
-	40	6.694	-	-	-	Klantbegeleidingssysteem
52.284	614	50.648	50.347	2.264	-	Vervanging serverpark
51.098	460	26.009	25.856	25.702	0	ICT ontwikkeling 2014
154.774	1.238	52.830	52.520	52.210	51.901	ICT ontwikkeling 2015
-	-	-	-	-	-	Digitaliseren facturen/contracten
203.540	1.083	38.083	50.221	49.927	49.633	Lopende kredieten
45.600	342	11.742	11.674	11.605	11.537	Aanschaf pickup-truck
18.661	146	5.746	5.712	5.678	5.645	EGEM-i topografie/BGT
19.279	146	5.146	5.116	5.086	5.056	EGEM-i bedrijven/handelsregister
12.000	90	3.090	3.072	3.054	3.036	EGEM-i doorontwikkeling WKPB
48.000	360	12.360	12.288	12.216	12.144	ICT ontwikkeling 2016
60.000	-	-	12.360	12.288	12.216	ICT ontwikkeling 2017
-	-	-	-	12.360	24.648	Nieuwe kredieten
-	-	-	-	12.360	24.648	Overig
-	-	-	-	-	-	Bouwkosten nieuwbouw buitendienst
-	-	-	-	-	-	Installaties nieuwbouw buitendienst
-	-	-	-	12.360	12.288	ICT ontwikkeling 2018
-	-	-	-	-	12.360	ICT ontwikkeling 2019
-	-	-	-	-	-	ICT ontwikkeling 2020
39.111.414	224.112	1.392.702	1.778.625	1.720.912	1.640.985	TOTAAL

7. Verplichtingen jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Gemeenten dienen in de begroting in te gaan op de zogenoemde ‘jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume’. Hieronder wordt verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door huidig dan wel voormalig personeel. Voor deze kosten mag geen voorziening worden getroffen. Verplichtingen van ongelijk volume dienen ineens in de vorm van een voorziening te worden gedekt. De gemeente Waterland heeft niet te maken met jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

III. Bijlagen

1. Uitvoeringsinformatie 2017-2020

Hieronder wordt de uitvoeringsinformatie van de begroting 2017 en de meerjarenraming voor de drie daarop volgende jaren gepresenteerd.

Programmaonderdeel		Taakvelden		Begroting 2017		
Nr.	Omschrijving	Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
1.	Ruimtelijk domein			3.763.845	1.677.168	2.086.677-
1.01	Veiligheid			1.961.122	61.976	1.899.146-
		1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.670.944	44.740	1.626.204-
		1.2	Openbare orde en veiligheid	290.178	17.236	272.942-
1.02	Economie en toerisme			231.459	25.148	206.311-
		3.1	Economische ontwikkeling	44.012	-	44.012-
		3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	403	-	403-
		3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	25.818	21.161	4.657-
		3.41	Economische promotie algemeen	161.226	3.987	157.239-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen			1.571.264	1.590.044	18.780
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	156.058	804.405	648.347
		8.1	Ruimtelijke ordening	644.890	50.000	594.890-
		8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-	-
		8.3	Wonen en bouwen	770.316	735.639	34.677-
2.	Openbaar domein			9.038.671	5.052.333	3.986.338-
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat			3.965.126	1.417.055	2.548.071-
		2.1	Verkeer en vervoer	2.617.260	39.554	2.577.706-
		2.2	Parkeren	119.508	5.777	113.731-
		2.3	Recreatieve havens	698.894	934.893	235.999
		2.4	Economische havens en waterwegen	305.402	242.782	62.620-
		2.5	Openbaar vervoer	46.547	-	46.547-
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	177.515	194.049	16.534
2.02	Sport, cultuur en recreatie			2.193.489	282.478	1.911.011-
		5.1	Sportbeleid en activering	92.320	-	92.320-
		5.2	Sportaccomodaties	763.411	171.318	592.093-
		5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	147.687	-	147.687-
		5.4	Musea	13.913	-	13.913-
		5.5	Cultureel erfgoed	148.318	48.855	99.463-
		5.6	Media	237.911	37.775	200.136-
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	789.929	24.530	765.399-
2.03	Milieu			2.880.056	3.352.800	472.744
		7.2	Riolering	1.059.097	1.284.046	224.949
		7.3	Afval	1.538.175	2.068.754	530.579
		7.4	Milieubeheer	282.784	-	282.784-
3.	Sociaal domein			11.286.196	2.586.624	8.699.572-
3.01	Onderwijs			984.863	206.612	778.251-
		4.1	Openbaar basisonderwijs	13.210	-	13.210-
		4.2	Onderwijshuisvesting	542.719	63.194	479.525-
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	428.934	143.418	285.516-

Meerjarenraming			Programmaonderdeel		Taakvelden	
Saldo 2018	Saldo 2019	Saldo 2020	Nr.	Omschrijving	Nr.	Omschrijving
2.542.214-	2.523.777-	2.523.474-	1.	Ruimtelijk domein		
1.894.099- 1.611.157- 282.942-	1.893.932- 1.610.990- 282.942-	1.893.764- 1.610.822- 282.942-	1.01	Veiligheid	1.1 1.2	Crisisbeheersing en brandweer Openbare orde en veiligheid
152.472- 10.313- 403- 4.657- 137.099-	152.452- 10.313- 403- 4.657- 137.079-	152.431- 10.313- 403- 4.657- 137.058-	1.02	Economie en toerisme	3.1 3.2 3.3 3.41	Economische ontwikkeling Fysieke bedrijfsinfrastructuur Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen Economische promotie
495.643- 68.486 554.735- - 9.394	477.393- 68.600 554.735- - 8.742	477.279- 68.714 554.735- - 8.742	1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	0.3 8.1 8.2 8.3	Beheer overige gebouwen en gronden Ruimtelijke ordening Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) Wonen en bouwen
4.213.843-	4.184.386-	4.178.545-	2.	Openbaar domein		
2.750.953- 2.576.014- 106.590- 262.784 301.170- 46.547- 16.584	2.728.969- 2.571.902- 106.140- 280.107 301.121- 46.547- 16.634	2.728.023- 2.571.310- 106.063- 280.286 301.072- 46.547- 16.683	2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 7.5	Verkeer en vervoer Parkeren Recreatieve havens Economische havens en waterwegen Openbaar vervoer Begraafplaatsen en crematoria
1.935.634- 92.320- 624.360- 147.687- 13.913- 99.463- 199.981- 757.910-	1.928.161- 92.320- 623.444- 147.687- 13.913- 99.463- 199.827- 751.507-	1.923.266- 92.320- 618.780- 147.687- 13.913- 99.463- 199.672- 751.431-	2.02	Sport, cultuur en recreatie	5.1 5.2 5.3 5.4 5.5 5.6 5.7	Sportbeleid en activering Sportaccommodaties Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie Musea Cultureel erfgoed Media Openbaar groen en (openlucht) recreatie
472.744 224.949 530.579 282.784	472.744 224.949 530.579 282.784	472.744 224.949 530.579 282.784	2.03	Milieu	7.2 7.3 7.4	Riolering Afval Milieubeheer
8.932.703-	8.984.055-	8.957.324-	3.	Sociaal domein		
1.125.779- 13.210- 827.053- 285.516-	1.177.275- 13.210- 878.549- 285.516-	1.163.626- 13.210- 864.900- 285.516-	3.01	Onderwijs	4.1 4.2 4.3	Openbaar basisonderwijs Onderwijshuisvesting Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Programmaonderdeel		Taakvelden		Begroting 2017		
Nr.	Omschrijving	Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
3.02	Sociale voorzieningen			9.713.900	2.380.012	7.333.888-
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	795.013	289.526	505.487-
		6.2	Wijkteams	387.622	-	387.622-
		6.3	Inkomensregelingen	2.752.643	1.935.910	816.733-
		6.4	Begeleide participatie	2.723.333	154.576	2.568.757-
		6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	515.248	-	515.248-
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	515.012	-	515.012-
		6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.648.833	-	1.648.833-
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-	376.196	-	376.196-
3.03	Volksgezondheid	7.1	Volksgezondheid	587.433	-	587.433-
4.	Bestuur			1.456.821	411.810	1.045.011-
4.01	Bestuur			1.456.821	411.810	1.045.011-
		0.1	Bestuur	917.915	90.000	827.915-
		0.2	Burgerzaken	538.906	321.810	217.096-
5.	Algemene dekkingsmiddelen			259.830	22.391.373	22.131.543
5.01	Dividend	0.51	Treasury/dividend	2.702	99.321	96.619
5.02	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is			232.621	4.063.156	3.830.535
		0.61	OZB woningen	173.725	2.208.808	2.035.083
		0.62	OZB niet-woningen	46.675	589.322	542.647
		0.63	Parkeerbelasting	-	269.000	269.000
		0.64	Belastingen overig	6.067	90.879	84.812
		3.42	Economische promotie forensenbelasting	2.528	22.132	19.604
		3.43	Economische promotie toeristenbelasting	3.626	883.015	879.389
5.03	Algemene uitkering	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	18.179.489	18.179.489
5.04	Saldo van financieringsfunctie	0.52	Treasury/financiering	248.620	49.407	199.213-
5.05	Overige algemene dekkingsmiddelen	0.53	Overige algemene dekkingsmiddelen	224.113-	-	224.113
6.	Overhead			5.985.841	128.264	5.857.577-
6.01	Overhead	0.4	Overhead	5.985.841	128.264	5.857.577-
7.	Vennootschapsbelasting			-	-	-
7.01	Vennootschapsbelasting	0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-

Meerjarenraming			Programmaonderdeel		Taakvelden	
Saldo 2018	Saldo 2019	Saldo 2020	Nr.	Omschrijving	Nr.	Omschrijving
7.219.491- 505.342- 574.037- 766.733- 2.512.757- - 515.248- 320.345- 1.648.833- - 376.196-	7.219.347- 505.198- 574.037- 766.733- 2.512.757- - 515.248- 320.345- 1.648.833- - 376.196-	7.206.265- 492.116- 574.037- 766.733- 2.512.757- - 515.248- 320.345- 1.648.833- - 376.196-	3.02	Sociale voorzieningen	6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.71 6.72 6.81 6.82	Samenkracht en burgerparticipatie Wijkteams Inkomensregelingen Begeleide participatie Arbeidsparticipatie Maatwerkvoorzieningen (Wmo) Maatwerkdienstverlening 18+ Maatwerkdienstverlening 18- Geëscaleerde zorg 18+ Geëscaleerde zorg 18-
587.433-	587.433-	587.433-	3.03	Volksgezondheid	7.1	Volksgezondheid
1.135.646-	1.162.624-	1.108.303-	4.	Bestuur		
1.135.646- 918.178- 217.468-	1.162.624- 918.178- 244.446-	1.108.303- 918.178- 190.125-	4.01	Bestuur	0.1 0.2	Bestuur Burgerzaken
22.658.063	22.654.762	22.776.002	5.	Algemene dekkingsmiddelen		
96.619	96.619	96.619	5.01	Dividend	0.51	Treasury/dividend
3.931.349 2.123.284 555.260 269.000 84.812 19.604 879.389	3.931.412 2.123.347 555.260 269.000 84.812 19.604 879.389	3.931.475 2.123.410 555.260 269.000 84.812 19.604 879.389	5.02	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	0.61 0.62 0.63 0.64 3.42 3.43	OZB woningen OZB niet-woningen Parkeerbelasting Belastingen overig Economische promotie forensenbelasting Economische promotie toeristenbelasting
18.584.357	18.584.588	18.735.341	5.03	Algemene uitkering	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
228.833-	231.952-	250.573-	5.04	Saldo van financieringsfunctie	0.52	Treasury/financiering
274.571	274.095	263.140	5.05	Overige algemene dekkingsmiddelen	0.53	Overige algemene dekkingsmiddelen
5.722.488-	5.717.990-	5.651.580-	6.	Overhead		
5.722.488-	5.717.990-	5.651.580-	6.01	Overhead	0.4	Overhead
-	-	-	7.	Vennootschapsbelasting		
-	-	-	7.01	Vennootschapsbelasting	0.9	Vennootschapsbelasting

Programmaonderdeel		Taakvelden		Begroting 2017		
Nr.	Omschrijving	Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
8.	Onvoorzien			50.000	-	50.000-
8.01	Onvoorzien	0.8	Overige baten en lasten	50.000	-	50.000-
	Totaal saldo van baten en lasten			31.841.204	32.247.572	406.368
9.	Reserves			592.200	187.096	405.104-
9.01	Reserves			592.200	187.096	405.104-
		0.101	Mutaties algemene reserve	592.200	23.750	568.450-
		0.102	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen	-	64.523	64.523
		0.103	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland	-	58.823	58.823
		0.104	Mutaties reserve afschrijving Brede School Broek in Waterland	-	40.000	40.000
		0.105	Mutaties reserve zorgkosten	-	-	-
		0.106	Mutaties reserve onderhoud instructiebad	-	-	-
	Geraamd resultaat			32.433.404	32.434.668	1.264

Meerjarenraming			Programmaonderdeel		Taakvelden	
Saldo 2018	Saldo 2019	Saldo 2020	Nr.	Omschrijving	Nr.	Omschrijving
50.000-	50.000-	50.000-	8.	Onvoorzien		
50.000-	50.000-	50.000-	8.01	Onvoorzien	0.8	Overige baten en lasten
61.169	31.930	306.776		Totaal saldo van baten en lasten		
198.555	243.555	243.555	9.	Reserves		
198.555	243.555	243.555	9.01	Reserves		
-	-	-			0.101	Mutaties algemene reserve
49.732	49.732	49.732			0.102	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen
58.823	58.823	58.823			0.103	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland
90.000	135.000	135.000			0.104	Mutaties reserve afschrijving Brede School Broek in Waterland
-	-	-			0.105	Mutaties reserve zorgkosten
-	-	-			0.106	Mutaties reserve onderhoud instructiebad
259.724	275.485	550.331		Geraamd resultaat		

2. IV4 2017-2020

Hieronder wordt een overzicht van de IV4 gepresenteerd ten behoeve de regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

Taakvelden		Begroting 2017		
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur	917.915	90.000	827.915-
0.2	Burgerzaken	538.906	321.810	217.096-
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	156.058	804.405	648.347
0.4	Overhead	5.985.841	128.264	5.857.577-
0.5	Treasury	27.209	148.728	121.519
0.61	OZB woningen	173.725	2.208.808	2.035.083
0.62	OZB niet-woningen	46.675	589.322	542.647
0.63	Parkeerbelasting	-	269.000	269.000
0.64	Belastingen overig	6.067	90.879	84.812
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	18.179.489	18.179.489
0.8	Overige baten en lasten	50.000	-	50.000-
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-
0.10	Mutaties reserve	592.200	187.096	405.104-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.264	-	1.264-
1.	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.670.944	44.740	1.626.204-
1.2	Openbare orde en veiligheid	290.178	17.236	272.942-
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer en vervoer	2.617.260	39.554	2.577.706-
2.2	Parkeren	119.508	5.777	113.731-
2.3	Recreatieve havens	698.894	934.893	235.999
2.4	Economische havens en waterwegen	305.402	242.782	62.620-
2.5	Openbaar vervoer	46.547	-	46.547-
3.	Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	44.012	-	44.012-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	403	-	403-
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	25.818	21.161	4.657-
3.4	Economische promotie	167.380	909.134	741.754
4.	Onderwijs			
4.1	Openbaar basisonderwijs	13.210	-	13.210-
4.2	Onderwijshuisvesting	542.719	63.194	479.525-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	428.934	143.418	285.516-
5.	Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering	92.320	-	92.320-
5.2	Sportaccomodaties	763.411	171.318	592.093-
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	147.687	-	147.687-
5.4	Musea	13.913	-	13.913-
5.5	Cultureel erfgoed	148.318	48.855	99.463-
5.6	Media	237.911	37.775	200.136-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	789.929	24.530	765.399-

Meerjarenraming			Taakvelden	
Saldo 2018	Saldo 2019	Saldo 2020	Nr.	Omschrijving
			0.	Bestuur en ondersteuning
918.178-	918.178-	918.178-	0.1	Bestuur
217.468-	244.446-	190.125-	0.2	Burgerzaken
68.486	68.600	68.714	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
5.722.488-	5.717.990-	5.651.580-	0.4	Overhead
142.357	138.762	109.186	0.5	Treasury
2.123.284	2.123.347	2.123.410	0.61	OZB woningen
555.260	555.260	555.260	0.62	OZB niet-woningen
269.000	269.000	269.000	0.63	Parkeerbelasting
84.812	84.812	84.812	0.64	Belastingen overig
18.584.357	18.584.588	18.735.341	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
50.000-	50.000-	50.000-	0.8	Overige baten en lasten
-	-	-	0.9	Vennootschapsbelasting
198.555	243.555	243.555	0.10	Mutaties reserves
259.724-	275.485-	550.331-	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten
			1.	Veiligheid
1.611.157-	1.610.990-	1.610.822-	1.1	Crisisbeheersing en brandweer
282.942-	282.942-	282.942-	1.2	Openbare orde en veiligheid
			2.	Verkeer, vervoer en waterstaat
2.576.014-	2.571.902-	2.571.310-	2.1	Verkeer en vervoer
106.590-	106.140-	106.063-	2.2	Parkeren
262.784	280.107	280.286	2.3	Recreatieve havens
301.170-	301.121-	301.072-	2.4	Economische havens en waterwegen
46.547-	46.547-	46.547-	2.5	Openbaar vervoer
			3.	Economie
10.313-	10.313-	10.313-	3.1	Economische ontwikkeling
403-	403-	403-	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
4.657-	4.657-	4.657-	3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen
761.894	761.914	761.935	3.4	Economische promotie
			4.	Onderwijs
13.210-	13.210-	13.210-	4.1	Openbaar basisonderwijs
827.053-	878.549-	864.900-	4.2	Onderwijshuisvesting
285.516-	285.516-	285.516-	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
			5.	Sport, cultuur en recreatie
92.320-	92.320-	92.320-	5.1	Sportbeleid en activering
624.360-	623.444-	618.780-	5.2	Sportaccomodaties
147.687-	147.687-	147.687-	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
13.913-	13.913-	13.913-	5.4	Musea
99.463-	99.463-	99.463-	5.5	Cultureel erfgoed
199.981-	199.827-	199.672-	5.6	Media
757.910-	751.507-	751.431-	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Taakvelden		Begroting 2017		
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
6.	Sociaal domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	795.013	289.526	505.487-
6.2	Wijkteams	387.622	-	387.622-
6.3	Inkomensregelingen	2.752.643	1.935.910	816.733-
6.4	Begeleide participatie	2.723.333	154.576	2.568.757-
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	515.248	-	515.248-
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	515.012	-	515.012-
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.648.833	-	1.648.833-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	376.196	-	376.196-
7.	Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid	587.433	-	587.433-
7.2	Riolering	1.059.097	1.284.046	224.949
7.3	Afval	1.538.175	2.068.754	530.579
7.4	Milieubeheer	282.784	-	282.784-
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	177.515	194.049	16.534
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimtelijke ordening	644.890	50.000	594.890-
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-	-
8.3	Wonen en bouwen	770.316	735.639	34.677-

Meerjarenraming			Taakvelden	
Saldo 2018	Saldo 2019	Saldo 2020	Nr.	Omschrijving
			6.	Sociaal domein
505.342-	505.198-	492.116-	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
574.037-	574.037-	574.037-	6.2	Wijkteams
766.733-	766.733-	766.733-	6.3	Inkomensregelingen
2.512.757-	2.512.757-	2.512.757-	6.4	Begeleide participatie
-	-	-	6.5	Arbeidsparticipatie
515.248-	515.248-	515.248-	6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
320.345-	320.345-	320.345-	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
1.648.833-	1.648.833-	1.648.833-	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
-	-	-	6.81	Geëscaleerde zorg 18+
376.196-	376.196-	376.196-	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
			7.	Volksgezondheid en milieu
587.433-	587.433-	587.433-	7.1	Volksgezondheid
224.949	224.949	224.949	7.2	Riolering
530.579	530.579	530.579	7.3	Afval
282.784-	282.784-	282.784-	7.4	Milieubeheer
16.584	16.634	16.683	7.5	Begraafplaatsen en crematoria
			8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
554.735-	554.735-	554.735-	8.1	Ruimtelijke ordening
-	-	-	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
9.394-	8.742	8.742	8.3	Wonen en bouwen

COLOFON

Uitgave:

Gemeente Waterland
Postbus 1000
1140 BA MONNICKENDAM

Bezoekadres:

Pierebaan 3
1141 GV MONNICKENDAM
Telefoon: 0299 - 658585
Telefax: 0299 - 658599

Samenstelling en lay-out:

Afdeling Financiën
Telefoon: 0299 - 658561
Telefax: 0299 - 658599

Voor opmerkingen en/of suggesties met betrekking tot de opbouw, indeling en lay-out kan contact opgenomen worden met de afdeling Financiën.

Voor inhoudelijke vragen kan contact opgenomen worden met het afdelingshoofd van de betreffende vakafdeling of de gemeentelijke voorlichter.
